

Cestou za štěstím.

Knih pro školní děti.

Napsal
K. Balík.

Knih „Dědictví Svatojanského“ č. 147.
Podíl údů „Dědictví Svatojanského“ na rok 1920
číslo 2.

V Praze 1920.

Nákladem „Dědictví Svatojanského“
Tiskem arcib. knihtiskárny.

Nihil obstat.

Pragae, 13. Martii 1919.

Dr. Josephus Čihák,
censor.

Imprimatur.

Ab archiep. Ordinariatu Pragae, 19. Martii 1919

Dr. Mauritius Pícha,
vicarius generalis.

N. E. 3739.

1. Ježíš přítel dítek.

„I podávali mu dítky, aby se jich dotekl; učeníci však dōmlouvali těm, kteří je k němu brali. Ale Ježíš uviděv je, zamrzl se nad tím a řekl jim: Nechte dítek jíti ke mně a nebraňte jim, neboť takových jest království Boží. Amen pravím vám: Kdo nepřijme království Božího jako dítko, nevejde do něho. A objev je vzkládal na ně ruce a žehnal jim.“ (Mar. 10, 13—16.)

2. Za štěstím.

Venoušek zaslechl kdysi, že někteří lidé ve světě našli štěstí, i umínil si, že ho také půjde hledat. Jednou v létě za nedělního odpoledne vydal se na cestu.

Přišel do velikého lesa, kdež byl příjemný chládek. Na kraji proskakovaly větvemi stromů zlaté paprsky sluneční a něco světla rozlévaly, ale dále husté koruny zabraňovaly jim přístup do lesa úplně, takže v něm převládalo velebné temno. Nikde nikdo nešel, posvátného ticha nikdo nerušil, jen tu a tam přeběhla štíhlá laň, nebo po kmenu poskočila a zlostně zavrčela veverka nebo v korunách stromů přelétl pták.

Cesta, po které dlouho kráčet, začala se rozbi-
hati v cesty dvě. Dal se tou, která byla více uje-
zděna a ušlapána, neboť soudil, že po ní více lidí
jezdí a chodí, a že tedy snad bude správnější. Ale
i ta po nějaké chvíli rozvětvovala se v neurčité
cesty a cestičky . . .

Venoušek zůstal na jedné pěšince bezradně státi.
Zmocňoval se ho strach a úzkost. Má jíti dále nebo
se vrátiti? Však, kdo štěstí hledá, nikdy nesmí jíti
zpět, nýbrž stále ku předu. Odpočine si chvílku
na suchém jehličí pod stromem a potom půjde
dále . . .

Pojednou vidí jakousi záři, která se k němu blíží.
Hle, z ní vystupuje překrásný anděl, přichází k němu,
bere ho za ruku a vyvádí ho z lesa.

Vede ho k jakési krásné železné ohradě a podél
ní písčitou pěšinkou až ku zlatým dvírkám, za nimiž
uvnitř stojí jako na stráži dva roztomilí andělové,
kteří je zdaleka vítají, na ně se usmívají, dvířka
jim otevírají, a jakmile vešli, zase je za nimi
zavírají.

A nyní se užaslému hochovi otevírá nádherný
pohled, který jej oslňuje a blaží zároveň. Před
sebou vidí široké mramorové schody vedoucí na
vršek, na jehož vrcholku stojí překrásný hrad. Po
obou stranách schodiště stojí stromořadí kvetoucích
stromů, pestří se vkusně upravené záhonky vonících
květin, pestrobarevní ptáci poletují se stromu na
strom a zpívají, krásní motýli houpají se v teplém
vzduchu, vznášejí se a zase usedají na květiny,
šumivé vodotrysky vyhazují proudy křišťálově čisté
vody, jež zase padá do nádrží, v nichž prohánějí
se zlaté rybky . . .

Hoch dívá se v úžasu na nový onen svět, neví vlastně, kam se má dříve podívatí a čemu se má více diviti. Cítí, že jest blažen. Nic ho netrápí a netíží. Necítí ani únavy ani hladu ani žízně. Dýchá lehce. Nemá strachu a o nějaké úzkosti není ani potuchy. Jest krásou a slastí jako sladce opojen.

Anděl bere ho za ruku a vede po lesklých schodech ku hradu. Čím výše, tím lepší rozhled, a oči, uši a srdce zakoušejí tím více rozkoše.

Slyš! Z hradu zaznívá překrásná hudba a zpěv. Hoch se chce zastavití a dosyta se naposlouchati, než anděl nedovoluje a drže ho za ruku jde s ním stále nahoru. Hudba je čím dále jasnější a zpěv zřetelnější. Právě zpívají:

Vše nízké zůstaň zas jen nízko,
vše vznešené spěj k výši;
kdo touží štěstí býti blízko,
už v jeho vešel říši.

Otevřenou branou vešli do hradní předsíně. Tam stál zástup zpívajících andělů. Jeden hrál na varhany, a jiný zpěv řídil. Tento, jakmile vstoupili, dal taktovkou znamení na přerušení zpěvu a hudby. Hned všichni přestali, a po příkladu svého ředitele obrátili zraky své ke vchodu.

Za velebného ticha pravil anděl uvádějící hocha líbezným hlasem: „Tento hoch hledá štěstí, proto jsem ho sem uvedl. Šťasten už je, kdo po štěstí touží.“ A drže hocha za ruku zůstal s ním v předsíni státi.

A anděl, jenž zpěv řídil, již sahal do zlaté skříně, vytáhl z ní svazeček not, rozdal zpěvákům i hudebníkovi a zaklepav taktovkou dal znamení ku zpěvu. Síni rozhlaholil se jásavý zpěv:

Vítej nám vítej!
 Ve hradu Štěstí
 hostem nám milým,
 přítelem buď!
 Královny naší
 blaživé zvěsti
 naplní brzy
 blahem tvou hrud'.

Mezitím pokynul anděl hochovi výmluvným pohledem, že jest čas, aby ve své pouti pokračovali. Veda ho za ruku zaměřil s ním k prostranným schodům, po nichž se z předsíně k hořejším komnatám vcházelo. Schody byly lesklé a hladké, a snad by byl hoch po nich ani nedovedl jíti a klouzнул by, kdyby ho pečlivý průvodce nedržel a nepodpíral. Čím výše po lomených schodech vystupovali, tím slaběji dolétal za nimi z předsíně andělský zpěv.

Vystoupivše na poslední schod ocitnuli se v prostranné, dlouhé a světlé chodbě, na jejíchž stěnách viselo plno nádherných obrazův. Šli po měkém koberci, který po celé délce chodby byl rozprostřen. Z chodby vedly dvěře do komnat.

U jedněch dveří stáli na stráži dva andělé. Když přichozí až k nim došli, otevřeli dvěře komnaty, kterou hlídali a naznačili jim lehkou úklonou, že mohou vejíti.

Co se nyní hochovu zraku objevilo, nemožno ani vypověděti ani vyličiti. V čele komnaty plné záře, jasu, krásy a vůně na vysokém trůnu sedělo Štěstí. Obličej jeho zářil blahem, a blaženým už musil býti, kdo se na ně podíval. Oči zářily leskem diamantů, vlasy podobaly se paprskům slunce, a

oděv bílým varhánkovitým obláčkům vznášejícím se na obloze za tiché letní noci. Kolem hlavy mělo korunu z hvězd a v pravé ruce drželo zlaté jablko. A jen se smálo. Pohled jeho rozehříval a plnil duši blahem.

Hoch nevěděl, co má dělati, má mlčeti nebo mluvíti, diviti se nebo modliti, velebiti nebo prositi, státi úctyhodně zpřima nebo v pokoře padnouti na kolena a klaněti se.

Ale Štěstí samo z rozpadů ho vyvedlo. Laskavě se na něho dívajíc pravilo: „Milý hochu! Došel jsi svého cíle — našel jsi štěstí. Šťastným už je, kdo štěstí opravdově hledá a za ním vytrvale kráčí. Velmi mnozí po něm touží a je hledají, ale jen někteří je nalézají. Někdo našel je v mládí, jiný teprve v stáří, někdo nenašel ho vůbec — ach, ten je v pravdě nešťastný.

Mnozí ho hledají, ale málokterí nacházejí, protože jen málokterí ho hledají na pravém místě. Mnozí ho hledají kolem sebe a mimo sebe, a proto práce jejich jest marna. Pravé štěstí sídlí v nitru člověka a tam se musí obrátiti, kdo pravé štěstí nalézt chce. Vzdělávej svůj rozum, uč se pilně všemu užitečnému ve škole i mimo školu, abys ~~ja~~onež poznával, co jest dobré, a pěstuj vůli svou, vynasnaž se a uvykni si vše dobré ochotně konati. To je cesta za štěstím. Za štěstím jde, a k němu se blíží, kdo se stále vzdělává, zdokonaluje, zušlechťuje, o čistotu a posvěcení duše pečuje a šlechetně jedná. Každý jest svého štěstí strůjce.

Kdo vytrébil rozum a vypěstoval tak dokonale svoji vůli, že vždy jen dobré konati chce, je šťasten, kliden a spokojen, byť i život kolem něho vířil a

houřil jakkoliv. A ani nehody, které ho potkávají, nemohou vnitřním jeho štěstím otrástit.

Velké umění jest dovésti štěstí nalézt, ale umění právě tak velké, ne-li větší, jest — nalezené štěstí dovésti si udržet. I tomu se musíš naučit.

Štěstí a ctnost, tyto dvě rodné sestry, jsou nesmrtelné, nestárnou a neumírají.

Budeš-li šťasten na zemi, budeš i schopen věčného štěstí v nebesích . . .“

Štěstí domluvilo. Anděličkové u stropu nahoře, kterých si dosud hoch ani nepovšiml, zatroubili hned na zlaté trubky, až se všechno chvělo rozkoší.

Hochovi vytryskly slzy radosti a pohnutí. Anděl, který stál po jeho boku, pokud Štěstí mluvilo, vzal ho za ruku a uklonil se. Hoch mlčky učinil totéž.

Anděl vyvedl ho z komnaty. Dva strážci, kteří mezi tím stáli u otevřených dveří, zavřeli za nimi, jakmile vyšli na chodbu.

Chodbou, po níž přišli, zase odcházeli. Pomalu sestupovali i po lesklých schodech do předsíně.

Jakmile je pěvecký sbor spatřil, zaujal své místo, a anděl s taktovkou v ruce dal znamení ke zpěvu.

Síní nesl se slavnostní a vážný zpěv:

S Bohem buď! S Bohem!

Paprsky štěstí

kéž tobě svítí

životem tvým,

iasem svým s cesty

před kroky tvými

zaplaší vždycky

zármuťku stín.

Když dozpívali, vyšel anděl s hochem z předsíně. Po schodišti sestupovali k ohradě. Slunce hřálo, ptáci zpívali a květiny voněly.

Když došli až k ohradě, dva andělé jim otevřeli branku a propustili je.

Anděl vedl hocha po písčité pěšince a dovedl ho lesem až na místo, kde se mu poprvé zjevil. Potom zmizel.

Nyní zůstal Venoušek sám. Zmocnila se ho úzkost a strach. Rozhlížel se kolem a nevěděl, kam má jít a co má dělati.

Chtěl se rozběhnouti a v tom — se probudil. Promnul si oči a rozpomínal se, co se s ním děje. Vzpomněl si, že v lese usnul. Ach, jaký měl krásný sen! Sedě pod stromem na suchém jehličí ještě jednou si jej v mysli celý zopakoval a jím se potěšil.

Vstal a pěšinkou, kterou přišel, vracel se k domovu. Spal asi dlouho, neboť se již schylovalo k večeru.

Pěšinkou přišel na cestu a cestou z lesa.

Doma hned výpravoval mamince, jak v lese usnul a jaký měl krásný sen.

3. Škola.

Milé dítě! Stromy, které nám dávají užitečné ovoce, byly \napřed vypěstovány ve školce. Tam ruka zkušeného zahradníka z pláňat vypěstovala ušlechtilé stromky.

Jako ve školce pěstují se budoucí užitečné stromy, tak ve škole pěstují se budoucí užiteční lidé. Zahradníkem, který z pláňat tvoří užitečné stromky, jest učitel. Jen ten člověk může se státi užitečným členem lidské společnosti a vydati dobré ovoce, kterého v mládí zušlechtila ruka zkušeného učitele a vychovatele.

Škola je velikým dobrodiním dítěte. Na' budovách školních bývají významné nápisy, jež zřejmě důležitost školy hlásají. Tak na jedné škole je nápis: „Bohu, národu a vlasti“, na jiné: „Škola základ blaha“, a opět na jiné: „V práci a vědění je naše spasení“.

Modli se za ty, kteří vystavěli školu, do níž chodíš, a vděčno bud všem, kdož ji udržují a vydržují.

Šetři budovy školní, dveří, oken, lavic a veškerých školních pomůcek, neboť na vše to i na potřebné opravy připlácejí i tvoji rodiče, a tak poškozujíc majetek školní, poškozovalo bys své rodiče a sebe.

Kdyby některý „kazisvět“ školu a školní pomůcky poškozovati chtěl, napomeň ho a zabraň tomu.

Choď do školy rádo. Škola je pramenem vzdělání, vzdělání je ti pro život velmi prospěšno, a proto rádo spěchej ke studánce, z níž čerpáš sílu a zdraví pro život. Pros rodiče, aby tě bez důležité příčiny doma nenechávali, a považuj to za dobrodiní od Pána Boha, smíš-li každodenně jíti do školy. Do školy nechodí rády obyčejně jen dítky, které jsou lenivé, nechťí se učití, mají strach, že nebudou uměti, nebo takové, které pravidelné návštěvě již odvykly.

Děti, které místo do školy chodí za školu, nebo se leckde potulují, nejsou už hodné děti, nýbrž nezvedenci.

Do školy jdi včas. Vezmi si vždy s sebou potřebné knihy a pomůcky vyučovací a vyprav se v určitou chvíli z domova. Cestou se nikde nestav a nezdržuj. Dítko, které přichází pozdě, ruší vyučo-

vání, zdržuje je a okrádá o vzdělání nejen sebe, ale i jiné.

Ve škole vyučování sleduj pozorlivě. Nemysli už na to, co se dělo před vyučováním, nebo na to, co budeš dělati po vyučování, nýbrž jen na to, co se děje ve škole. Kde jsi tělem, buď i duchem. Nebud tělem ve škole a duchem někde na hřišti!

Při vyučování nedřímej a nespí!

Ve škole dělej vždy jen to, co poručil pan učitel, a nikoliv to, co se ti líbí. Zcela chybuje žák, jenž při náboženství čte z čítanky, při čtení si kreslí a při kreslení si čte pod lavicí pohádky.

Uč se všemu svědomitě! Nic neodbyvej povrchně! Vše promysli a propracuj až do základů. Tak budeš míti z vyučování pravý prospěch. Nestyď se poprositi o vysvětlení, nerozumíš-li něčemu.

Učíš se pro sebe a k vůli sobě a nikoliv snad k vůli knězi nebo učiteli. Kdo se učí svědomitě, dlouho si vše pamatuje. Také si svědomitosti navyká a dobrý ten návyk provázeti jej bude až do dnů starosti.

Neopisuj úlohy! Vypracovati úlohu bývá mnohdy obtížno, opsati ji pohodlně, ale kdo samostatně úkol pracuje, vnikne do něho, zažije ho, ztráví a má z něho prospěch, kdežto opisující nevniká k jádru, obírá se jen slupkou a mnohdy ani nepřemýšlí o tom, co opisuje a nemá ovšem z takové práce užitku. Škoda času, papíru a inkoustu. Kdo opisuje ulohy, neklame snad jen svého učitele, ale klame a škodí především sobě sám.

Kromě toho, kdo samostatně pracuje školní úkoly, cvičí se již od mládí v samostatnosti, zvyká si jí a bude samostatně jednati i v životě; ale kdo se

jíž od mládí stále ohlíží po cizí pomoci, touží po ní a vyhledává ji, zvyká si jednati nesamostatně a bývá v životě od jiných odvislým. Tělem velký, duchem malý.

Důležitost a prospěch samostatného jednání poznáš až v životě; nyní prozatím, než se vlastní zkušeností o tom přesvědčíš, mně věř, že uměti na vlastních nohách choditi, vlastní hlavou mysliti a vlastním srdcem žiti má pro člověka veliký význam.

Školní vyučování je přípravou pro život. Čemukoliv se ve škole učíš, jest ti prospěšno, a neznamenáš-li onoho prospěchu hned, pocítíš ho jistě v budoucnosti. Kdo se dobře a rozumně učí, dobře a rozumně se pro život připravuje.

Doba školní uplyne, a snad dříve než se naděješ, vstoupíš do života.

Úkoly, které tobě život uloží, budou mnohem těžší, než úkoly školní. Ale nelekej se jich! Kdo má pevnou vůli, tomu není nic těžkého.

4. Kostel.

- Kostel a škola patří k sobě jako bratr a sestra. Škola učí, kostel zušlechťuje a posvěcuje. Obě budovy mají pro obec velikou důležitost, kterou ukazují pravidelně již velebným a vznešeným zevnějškem.

Važ si kostela! Nehrej si v jeho blízkosti, nepiš po jeho zdích, neotloukej malty, neházej kamením, míčem, blátem nebo hroudami do zdí, oken nebo po střeších! I kdyby dítě nemělo rouhavého úmyslu a činilo tak jen z prosté dětské lehkomyslnosti a i kdyby třeba žádné škody na kostele nezpůsobilo, přece jen nemá takových věcí dělati, poněvadž by jimi ukazovalo jakousi nevážnost k po-

svátnému domu Božimu. Kdyby házelo na nějakou soukromou budovu, vyšel by majitel její a zabránil by tomu. Pán Ježíš, jenž v kostele bydlí, nevychází sice, aby hájil svůj dům, ale přece jen vše vidí a nad každou nevážností k svému příbytku se rmoutí.

Nekřič a nelomoz u kostela, zvláště ne tehdy, koná-li se v něm nějaký bohoslužebný úkon, neboť by křikem tvým, který do kostela zaléhá, mohli věřící vyrušováni býti ve své pobožnosti.

V kostele přijali jsme svatý křest, přijímáme svaté svátosti, duše naše obléká se tam v překrásný šat posvěcující milosti, a poněvadž tedy přijímáme tam největší dary, jaké jen si dovedeme na světě mysliti, kterak neměli bychom míti k němu zvláštní úctu?

Jdeš-li mimo kostel, ucti vzpomínkou, pozdravem a znamením kříže Krista Pána, bydlícího ve svatostánku. Pozdravujeme lidi na cestě, jak bychom neměli pozdravovati Boha?

Bůh jest všude na každém místě, ale přece jen zvláštním způsobem jest přítomen, na dvou místech — v nebi mezi anděly a svatými, a na zemi mezi lidmi a to v kostele.

Pokud jsme na světě, do nebe k Němu nemůžeme, to je zřejmo, ale právě proto ve Své ne-skonalé dobrotivosti snížil se k nám, ustanovil Nej-světější svátost, bydlí mezi námi a s námi ve svato-stánku a čeká na nás A zve nás k Sobě: „Pojďtež ke mě všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím“.

Poslechni pozvání Kristova a choď do kostela rádo. Choď tam rádo nejen z lásky k Bohu, ale i z lásky k sobě! V kostele totiž rozdává Bůh své nejlepší požehnání a své nejcennější dary a rozdává je těm, kteří si pro ně přicházejí. Kdo

nepřijde, neobdrží nic. Každé dítě potřebuje Božího požehnání pro život, který se před ním otvírá, a proto každé moudré dítě velmi rádo a velmi často do kostela chodí požehnání od Boha si vyprošovat. Bylo by Boha nedůstojno, aby chodil za člověkem a snad se mu nabízel, ale zcela vhodno a přiměřeno jest, jde-li člověk za Bohem a k Bohu.

A přijde-li a prosí-li v pokoře, ten Bůh, jenž kdysi řekl: „Proste a bude vám dáno“, jistě mu v hojnosti nadělí.

Některé školní dívky na omluvu zanedbané návštěvy kostelní uvádějí, že nemají v h o d n ý c h š a t ů n e b o b u v i. Toho nikdy nečiň, ale jdi v šatech takových, jaké máš. Nemáš-li svátečních, jdi v těch, ve kterých chodíš do školy. Pán Bůh nehledí na šat ani na obuv, ale na srdce člověka.

Do kostela nechod s prázdnýma rukama — vezmi si vždy s sebou modlitební knížky neb i růženec. Do školy také s prázdnem nechodíš . . .

Do kostela jdi včas! Dítka přicházející pozdě nejen okrádá svou duši, ale mnohdy i jiné z pobožnosti vyrušuje.

Cestou do kostela chovej se slušně. Nekřič, nesměj se, nedováděj, ale v klidu a tichosti připravuj mysl a srdce své. Všecky myšlenky světské, které mysl rozptylují a pobožnosti jsou na překážku, zanech venku. Víš, že Mojžíš zul i obuv svou, nežli přistoupil k Hospodinu . . .

Jdi na místo pro školní dívky určené! Nezůstávej pod kruchtou, nechod na chór, leda snad, máš-li tam zpívat, nestav se do koutů a ke sloupům, neprodlevej zbytečně v sakristii, nesedej po schodech a stupních oltářů, ale jdi ku předu,

ku mřížce a blízko k hlavnímu oltáři! Pán Ježíš, který vždycky dítky tolik miloval a je kolem sebe rád viděl, i nyní je chce míti u sebe na blízku.

Do lavice smíš si sednouti jenom tehdy, je-li ti to výslovně dovoleno a nezabereš-li starším lidem místa. Kdyby přišli starší, vyjdi hned a vpusť je.

Když vejdeš do kostela, poklekni na obě kolena, bij se zkroušeně třikráte v prsa a řikej: „Pochválena a pozdravena budiž Nejsvětější svátosti oltářní“.

Potom se pozorně a nábožně modli. Dívej se na oltář a oči své, mysl svou a srdce své věnuj cele a výhradně Bohu.

Nestůj tupě, nečinně a netečně, nedívej se po zdech a po stropě, neohlížej se, nešeptej, nemluv, nesměj se a nevyrušuj jiných z pobožnosti.

Že nesmíme v kostele jísti nebo zábavnou knížku čísti nebo snad se učití básničku, rozumí se samo sebou.

Také nemáme plivati na podlahu, neboť je to neslušno a zakázáno.

Z kostela neodcházej dříve, pokud posvátný úkon není skončen.

Než odejdeš, opět poklekni na kolena a pozdrav Velebnou svátost oltářní na rozloučenou.

Potom vstaň, pomalu, se sklopenýma očima a tiše vyjdi.

Z kostela má vyjít každý důstojně, a celé jeho okolí má už na jeho vnějším chování poznati, že vyšel odtud ospravedlněn, očištěn, zušlechtěn a posvěcen . . .

5. Nejsvětější oběť.

Jako slunce na nebi vyniká nad měsíc a hvězdy, tak na zemi nade všechny oběti, které Pánu Bohu

z lásky přinášíme, a nade všedny úkony, kterými ho ctíme, vyniká mše svatá. Je to nejsvětější obět, jež Pánu Bohu jest nevýslovně milá a na níž závisí spása celého světa.

Milé dítě! Chod rádo na mši svatou, kdykoliv jen můžeš! Jak rádi spěchali na ni sv. Václav, Přemysl Otakar II., Karel IV. a jiní mužové naší slavné české minulosti! Jak spěchával na ni rád sv. Alojs, sv. Stanislav Kostka, sv. Jan Berchmanns a jiní světci!

Druhé přikázání církevní nám poroučí, že máme každou neděli a zasvěcený svátek celou mši svatou nábožně slyšeti. Každé dítě, které bylo již u prvního svatého přijímání, které takto vstoupilo již do společenství dospělých křesťanů, jest povinno a pod těžkým hříchem vázáno přikázání toto plniti, pokud mu v tom řádná příčina nebrání. Učiň si pevným pravidlem pro život toto přikázání zachovávat, a to nejen nyní, nýbrž i v budoucnosti. Nechod nikdy v neděli nebo ve svátek místo na mši svatou na výlet nebo na hon nebo na ryby.

Vlastně bychom je měli plniti s radostí a láskou a nikoliv snad jen ze strachu před hříchem, ale bohužel člověk už jest následkem dědičného hříchu takový, že skoro ke všemu, co jest dobré a co mu prospívá, chce býti donucen.

Chod rádo i ve všední dny. Jistě tě za to tvé svědomí pochválí, a hlasem svědomí mluví Bůh. Mše svatá posvěť vyučování celého dne, a Duch svatý bude ti při něm nápomocen. Chod do kostela samo, bez nucení, máš-li k tomu příležitost — způsobíš tak Pánu Bohu zvláštní radost a sobě pojistíš zvláštní milosti.

A kdybys nemohlo před školou celé mši svaté přítomno býti, zaskoč do kostela lřeba i jen na část, a byť ses účastnilo jen části té veliké hostiny, přece i jen část tak velikého daru tě posílí a občerství.

Přede mši svatou vzbud' vždycky úmysl, na jaký ji chceš obětovati, na př. na spásu své duše, za dar osvětlení Ducha svatého, za obrácení pohanův a hříšníků, za duše v očistci, za rodiče a p.

Když kněz vychází ze sakristie, sedíš-li v lavici, povstaň — jako na pozdrav. Usedni zase, když začne mši svatou čísti.

Udělej kříž, otevři si v modlitebních knížkách modlitby ke mši svaté a současně s knězem na modlitbách postupuj. Také můžeš, zpívá-li se, zpívati posvátnou mešní píseň nebo modliti se svatý růženec.

Občas pozdvihni zrak svůj k oltáři, kde se koná táž oběť, která se konala kdysi na Kalvárii. Tehdy, když se Ježíš krvavě obětoval, stál opodál u skály miláček jeho sv. Jan a s vroucím zanícením pohlížel ke kříži. Podobně i ty s myslí zkroušenou a nábožnou sleduj oběť novozákonní, kterou koná kněz.

Při evangeliu povstaň, udělej kříž a učiň pevné předsevzetí víry svaté vždycky si vážiti, ji vyznávat i podle ní žiti.

Při obětování ubezpečuj Pána Ježíše, že mu chceš obětovati celé své srdce, své myšlenky a celý svůj život i s jeho radostmi a strastmi.

Při pozdvihování klečíc na obou kolenou bij se nábožně v prsa a klaň se Pánu Ježíši, který právě s nebe na oltář sestupuje.

Při přijímání kněžském, nemůžeš-li skutečně přijímati, přijímej alespoň duchovně — vzbud' vroucí touhu po Pánu Ježíši . . .

Od pozdvihování až do přijímání kleč, a to rovně, zpříma a na obou kolenou! Neopírej se o zed neb o lavici!

Když kněz odchází od oltáře, sedíš-li v lavici, opět na pozdrav povstaň.

Než odcházíš z kostela, poklekni a pozdrav Velebnou svátost.

Lidé, kteří chodí na mši svatou a s pochopením jsou jí přítomni, jsou zušlechtěni, milostí Boží, která v nich tajemně působí, prozářeni, prodchnuti a posvěceni, jsou mírumilovni a dobrosrdeční, kdežto lidé, kteří na mši svatou nechodí, bývají hrubí, divocí, neurvalí a sobečtí.

6. Nejvyšší Pán.

Milé dítě! Pohleď za jasného večera na hvězdnaté nebe, a třpytící se hvězdy budou ti vypravovat o všemohoucnosti Boha našeho; pohleď z jara na kvetoucí lučinu, a tisícero kvítí svou krásou a vůní ohlásí ti Jeho dobrotivost; ohlédni se kolem sebe, pozoruj běh světa, a vše tě přesvědčí o Jeho neskonalé moudrosti.

Máš-li oči a dovedeš-li náležitě jich užívat, kamkoliv se podíváš, všude uzříš stopy Božské všemohoucnosti, dobroty a moudrosti.

Nejsme sice tak šťastni jako Abraham, abychom Pána Boha, jenž přebývá ve světle nepřístupném, skutečně viděli, s ním mluvit a jej hostiti mohli — spatřiti ho a krásou jeho se těšiti vyhradil nám

Bůh až pro život druhý - ale přece vidíme ho stále a zřejmě v jeho dílech a v jeho působení.

Nejen oči, ale i srdce naše cítí stále sladkost jeho přítomnosti.

V Pána Boha vždycky pevně věř, v něj doufej a jej miluj!

Vše, co o něm slyšíš ve škole, ochotně přijímej a o pravdivosti toho nikterak nepochybuj. V pochybnostech se modli. Pevně si umiň, že chceš si víru pevnou a pravou zachovati v celém životě a že ztrátu její chceš považovati za největší neštěstí. Pokud víry, potud člověka.

V Pána Boha doufej! Všecko se zdaří, pomůže-li Bůh. Modli se k němu, pros ho o pomoc, obětuj mu všechny své myšlenky, žádosti, skutky, práce, svízele a trampoty. Nespoléhej jen na své síly, ale důvěřuj v pomoc a ochranu vyšší.

Pána Boha miluj! Jest to snadno a jest to přirozeno. Tolik dobrodiní ti už prokázal a prokazuje — splácej lásku jeho zase láskou. Dovolil ti, zvát ho otcem, modlit se k němu „Otče náš, jenž jsi na nebesích“, stará se o tebe jako otec a v nebesích přichystal ti u sebe místo.

Nejlépe ukážeš lásku k Pánu Bohu, budeš-li dělati, co si přeje. Vůli svou ukázal nám svými příkázáními. Kdo je zachovává, plní vůli Boží a ukazuje lásku k Bohu.

Varuj se hříchu! Každý hřích je projev nevděku a nelásky k Bohu. Kudy chodíš, měj Boha na paměti. Pamatuj na jeho všudypřítomnost a vševědounost. I kdybychom byli sami, nejsme sami. Bůh je s námi všude a vždycky, vidí i nejtlustší zdí a prohlédá i nejhustší tmou. Před ním nikdo se neukryje, i kdyby zalézti chtěl do houští jako naši

prarodičové v ráji, nebo prchnouti chtěl do lidu prázdných končin jako Kain.

K Pánu Bohu se každodenně modlí a jeho Pro-
zřetelnosti s důvěrou se podrobuj. Všeho do času,
Pán Bůh na věky.

Modlitba.

Dobrotivý Bože, v tebe věřím celým srdcem,
v tebe doufám a tebe miluji nade všecko. Slibuji
ti věrnost a poslušnost až do smrti a s odevzda-
ností do tvé vůle, která jest svatá, přijmouti chci
vše, co mi udělíš dobrého nebo sešleš zlého. Dej
mi milost setrvati v dobrém až do konce. Amen.

7. Příhoda z cest.

„Kam neseš ten věneček?“

„Do kapličky,“ odpověděla mi dívka asi dva-
náctiletá, která mne na silnici ve vsi dohonila a
předejítí chtěla.

Ozvala se ve mne jakási zvědavost a zájem, a
proto nespokojil jsem se jinak snad uspokojivou
tou odpovědí.

„Počkej, milé dítě, nespíchej,“ zdržoval jsem
ji vlídně, neboť šla spěšněji než já, a sám jsem i
přidal poněkud do kroku.

Podívala se na mne jaksi zkoumavě, a ač jsem
byl úplně cizí a jen náhodou jsem se s ní sešel,
přece dosti důvěřivě se na mne zadívala a na mé
otázky zcela ochotně odpovídala.

Dověděl jsem se, že každou sobotu k večeru
natrhá v zahrádce, na louce nebo na poli květin,
uvije z nich věneček a donese jej Panně Marii do
kapličky.

Vyšli jsme z vesnice a ocitli jsme se u kapličky, která stála hned za vsí na malém kopečku asi tři kroky na levo od silnice. Věděl jsem už, že jest cílem její cesty, a upřímně jsem v duchu litoval, že pozbudu příležitosti se vzácným tím dítětem déle jíti a rozmlouvati.

Dala mi s „Pánem Bohem“, přála šťastné další cesty a odbočila na levo.

Ač jsem mnoho světa zchodil a mnoho příhod zažil, přece jen takovýchto ušlechtilých zjevů málo jsem našel, a proto mé srdce bránilo mi jíti dále, ale nutkalo býti svědkem vznešeného onoho výjevu až do konce.

Zastavil jsem se, a zbožně jako v kostele díval jsem se a pozoroval, jak vkročila do zděného výklenku, jak pozorlivě snímala s železného kroužku, umístěného pod obrazem Bohorodičky, suchý věneček, který tam před týdnem zavěsila, a jak na jeho místo něžně zavěšovala věneček čerstvý vonící konvalinkami a resedou. Tiše se při tom modlila.

Pomalu jsem k ní přistoupil, pochválil ji a tázal se jak jen nejněžněji a nejlaskavěji jsem dovedl po příčině jejího jednání.

A dívka jala se ochotně vypravovati: „Měla jsem loni těžce nemocnou maminku — měla zápal plic. Velebný pán už ji zaopatřil, a lékař, když ji prohlédl, venku potom polohlasitě tatínkovi sděloval: „Nemoc je velmi vážna, do tří dnů se to rozhodne, buď zemře nebo se uzdraví, ale pochybuji o ní a mnoho naděje vám nedávám.“

Slyšela jsem ta slova, rozplakala jsem se a nevěděla, co mám dělati. Co bych si bez maminky počala? V slzách a rozechvění rozběhla jsem se sem do kapličky k Panně Marii, klekla jsem na

kolena, sepjala ruce, vroucně se modlila a slibovala, že jí budu vděčna, vyslyší-li mne a vyprosí-li pro maminku u Pána Boha zdraví.

Když jsem se domů vrátila, mamince bylo ještě hůře. Ale druhý den se jí ulehčilo. Chvíli již usnula a uklidnila se. A když třetí den lékař přijel a ji prohlédl, s radostí oznamoval, že nebezpečí již pomínulo. Stal prý se zrovna zázrak . . .

Byla jsem o tom pevně přesvědčena, že maminka se uzdravila na přímlovu Panny Marie.

Za krátkou dobu povstala s postele a byla zase úplně zdráva.

A od té doby — už je tomu skoro rok — spletu vždy v sobotu věneček a nesu jej sem Panně Marii jako viditelný důkaz své vděčnosti a zavěšujíc jej vždy se krátce pomodlím . . .“

Jsem muž, ale přiznávám se, že mne vypravování to až k slzám dojalo.

„Buď s Bohem! Pán Bůh a Panna Maria tě opatruj! A zůstaň tak hodnou až do smrti!“ loučil jsem se s tím nebeským zjevem, který jsem našel na zemi, a nastoupil jsem další cestu.

8. Nebeský průvodce.

V jedné kapli na oltáři visí obraz znázorňující, kterak anděl vede za ruku malé dítě po lávce, a zadržuje je, aby nespadlo do potoka. Dítě je mladé, neotužilé, nezkušené a snadno by mohlo spadnouti a utonouti.

Obrázek ten znázorňuje hlubokou pravdu, že každému z nás dal Pán průvodce a ochránce, který by nás vedl a chránil nebezpečnými cestami tohoto pozemského života, a že tento opatrovník

lím horlivěji člověka střeží, čím více toho zasluhuje a potřebuje, jako na př. malé dítě.

I ty jsi, milé dítě, tak šťastno, že ti Pán dal za průvodce a ochrance jednoho ze svých přátel, který ti v bouřích a úskalích pozemské pouli poskytuje vyšší ochrany na těle i na duši. Ochraňuje tě, kamkoliv jdeš, a cokoliv děláš, ve dne i v noci.

Pamatuj stále na jeho společnost, cti ho a modli se k němu každodenně ráno a večer nábožně roztomilou modlitbičku: „Anděle Boží, strážce můj . . .“

Chrání tě na těle a pečuje, abys nedošlo úrazu. Šetři si zdraví, nevydávej života svého v nebezpečí, nelez na tenký led, do hluboké vody, na tenké větve, a vůbec se všemožně snaž ušetřiti svému ochránci strachu o tebe a usnadni mu jeho úlohu. Poslechni hned a ochotně, kdykoliv tě před nebezpečnostvými tělesnými varuje a k rozumné péči o tělo a tělesné zdraví povzbuzuje.

Chrání tě i na duši, povzbuzuje k dobrému, varuje před hříchem — poslouvej hlasu jeho! Nabádá-li tě k dobrému, neotálej, ale vykonej to, a obráceně zase, zrazuje-li s něčeho, co jest hříšno, poslechni a nekonej toho!

Jaroslav nesl sekáči na pole oběd. Když tak sám a sám polem kráčel, zaslechl pojednou ze sousední vesničky hlas zvonku. Zvonili poledne. Nikde žádný nešel. „Nikdo mne nevidí“, myslil si Jaroslav, „proč bych se modlil?“ Ale hned v zápětí jakýsi neslyšitelný hlas k němu promluvil: „Pomodli se jen Anděl Páně, ať zvonek nevolá nadarmo! Nikdo tě nevidí, ale vidí tě Bůh a tvoje modlitba ho potěší.“ Kdo to v něm takto promluvil? Někdo dobrý . . . A Jaroslav poslechl, udělal kříž a kráčeje polni

ceslou nábožně se modlil. Dbal dobrého vnuknutí svého anděla strážce.

Když donesl ženci oběd, rozběhl se do blízkého lesa, kdež byl příjemný chládek. V lesní tiché houštině si poněkud odpočine. Je zde taková samota, nikde nic se nehýbe, nikde žádný nejde, nikdo nevidí . . . V duši jeho vyrojily se nestydaté myšlenky a nemravné žádosti. Hříšná tělesná žádost se probudila. Pojednou se mu zdá, že slyší hlas: „Cože chceš páchat? Nikdo zde sice není, ale nevíš-li, že s nebe patří Bůh? Nepamatuješ-li, že týž Bůh řekl: „Nesesmilníš!“ Při posledním soudu vše, i každý nemravný dotek vyjde na jevo a bude zjevný všem lidem i andělům . . .“ Kdo to takto varovně promluvil? Dobrý, věrný a bdělý přítel nebeský. Promluvil včas. Jaroslav se zvedl, opustil houštinu a vracel se k poli — byl zachráněn.

Chceš také dobrého hlasu vždycky tak poslouchati jako Jaroslav?

9. Modlitba.

Čím jest tělu pokrm, tím jest duši modlitba. Bez pokrmu neobstojí tělo, bez modlitby duše. Bůh, který nám duši dal, rozkázal, abychom o ni pečovali, abychom se modlili, ano naučil nás i, jak se modlití máme.

Modli se s ochotností a radostí — nedej se nutiti a pobízeti k modlitbě!

Modli se nábožně! František večer, než šel spat, poklekl a modlil se, ale poslouchal, co kdo kde povídá, pozoroval, co kdo kde dělá, a ač ústa jeho vyslovovala slova modlitby, mysl jeho tékala jinde.

Při modlitbě často dřímá a nejednou i usnul. Modlil se nepozorně a roztržitě.

Milé dítě! Když se modlíš, nemodli se jako František, ale věnuj celou svou mysl a srdce při modlitbě Bohu.

Před modlitbou poklekní, udělej nábožně, volně a důstojně kříž — nějaké klikyháky rukou ve vzduchu před obličejem přece nemůžeme nazývat křížem! — sepni ruce a zbožně se modli. Oči obrať ke kříži nebo k obrazu nebo je měj sklopeny, hlavy nekloň v ličené zbožnosti na stranu, ruce drž sepiaté na prsou a nedrž jich ani příliš nahoře ani příliš dole a tak ať již celé tvé okolí na zevnějšku tvém pozná, že se modlíš. Vnější tvé jednání také vnitřní pobožnost podporuje.

Modlíš-li se o samotě nebo jen pro sebe, modli se tiše, neboť Bůh dostatečně zná i naše myšlenky, a není třeba okolostojících šepotem vyrušovat; modlíš-li se společně a hlasitě s jinými, nepřekřikuj jich a nespěchej,

I krátká modlitba, je-li jen nábožna, je Pánu Bohu milá. Kdyby se modlili dva lidé, a jeden by se pomodlil jedinký Otčenáš nábožně, druhý sto Otčenášů nenábožně a bezmyšlenkovitě, má první větší zásluhu než druhý. Na délce modlitby ani tak nezáleží jako na její jakosti. Pán Bůh nežádá na nás, abychom stále nebo příliš dlouho na modlitbách klečeli, ale žádá a žádati může, abychom, kdykoliv se modlíme, modlili se s myslí nábožnou a povznešenou.

Kdy se máme modlit?

Kdykoliv ráno vstáváš, poklekní a pomodli se modlitby, kterým tě rodiče naučili, obrať mysl svou k Bohu, poděkuj mu, že tě minulé noci opatroval

a vyproš si od něho ochrany pro budoucí den a požehnání pro nové práce.

Večer rovněž se modli, děkuj Pánu za dobrodiní minulého dne a pros o ochranu v nastávající noci.

Modli se také, kdykoliv se k modlitbě zvoní.

Modli se před jídlem, neboť od Pána Boha máme pokrm a jsme povinni ho velebiti, že nám jej dává, a modli se po jídle, neboť máme po jídle Pánu Bohu poděkovati za jeho dary, kterými nás nasytil.

Modli se před prací! Nejdůležitější prací školních dětí jest školní vyučování, a proto se vždycky modlí, nežli se začnou učit. Prosí Boha o pomoc a Ducha svatého za dar osvětlení rozumu. Bez Božího požehnání, marné naše namáhání. Od Boha čiň počátek, a dobrý bude pořádek. S Bohem začni každé dílo, podaří se ti až milo. Dobrý počátek, půl práce. „Co prospěje člověku, byl celý svět získal, na duši však škodu trpěl?“ (Mat. 16, 26.)

Modli se i po práci! Děkuj Pánu Bohu za zdraví, rozum, sílu a za prospěch, který ti z práce kyne. Proto modlí se také školní děti vždy po skončeném vyučování.

Modli se, kdykoliv tělo, svět nebo ďábel tě pokoušejí, neboť čím jest vojínu v boji zbraň, tím jest člověku bojujícímu s pokušeními modlitba.

Modli se ve všech tísňích a potřebách!

Modli se a pracuj! Práci střidej s modlitbou, ji s modlitbou spoj a posvěcuj.

Celý život zbožného křesťana, jenž dovede veškero své konání modlitbou posvěcovati, jest před Bohem vlastně nepřetržitou modlitbou.

10. V nebezpečné chvíli.

Na každého člověka doléhá pokušení — ani sám Syn Boží ho nebyl ušetřen —, ale na mladou duši doléhá zvláště. Proto každé dítě má uměti se světem, tělem a ďáblem bojovati a vítěziti. Šťastno, ob stojí-li v boji, nešťastno, klesne-li.

Vojtišek šel kolem cizí zahrady. Viděl tam krásná jablka, jež se červenala a žloutla, i myslil si: „Jsou-li tak pěkná, jistě budou i dobrá“. A již se mu dělaly sliny na jazyku . . . Ale jen jak na ně?

Popošel kousek, zastavil se, obrátil, šel kolem plotu zpět, rozhlížel se na vše strany a když se důkladně přesvědčil, že nikde žádný není, již chtěl plot přelézti.

Ale v tom mu napadlo: Nikdo mne nevidí, a snad by mne ani nikdo nechytí, ale viděl by mne jistě Pán Bůh, rmoutil by se můj svatý anděl, a edíný, kdo by se z mého skutku radoval, byl by ďábel, který mne nyní ke zlému chce svést. Ne, nepoddám se, krásná jablka ať jen zůstanou na stromě, a dobré svědomí ve mně. A již se do zahrady ani nepodíval, ale šel odhodlaně dále. V nebezpečné chvíli zvítězil.

Kdykoliv se ocitneš v podobném nějakém nebezpečí, neuvizni v něm, ale snaž se šťastně vyváznouti. Kdyby tě nepřátelé spásy pobízeli třeba k nepoctivosti, nestydatosti, lenosti, nestřídmosti, závisti, zlosti, lži nebo k jiným hříchům, vzpamatuj se včas, vzchop se, vzmuž se, modli se, pros o milost a sílu a neustup, dokud nezvítězíš.

Vzývej o pomoc Pannu Marii, svého anděla strážce a svého svatého patrona. Již vědomí, že

nebeská společnost a vyšší ochrana je ti na blízku, dodá ti odvahy a síly.

V modlitbě k andělu strážci modlíš se každodenně: „Tělo, svět, ďábla přemáhám“. Ale vyslovujíc ta slova mluvíš pravdu? Opravdově přemáháš pokušení? Neříkáš slov těch jen jako bezmyšlenkovitě a na plano? Vynasnažuj se opravdu pokušení přemáhati.

Kdyby doráželo příliš, vzpomeň si na rodiče, nebo na svého učitele nebo na kněze, kteří tě milují, k dobrému pobádají, z dobrého tvého jednání se radují, z nešlechethného rmoutí, a ťaž se: „Co by tomu řekli, kdyby mne viděli?“ Ach, jaká hanba pro mne, kdyby o zlu, které chci páchat, v den posledního soudu se dověděli?

Konečně věz, že jen ten má plnou naději na vítězství, kdo hned v začátcích nepříteli na odpor se postaví a nedovolí mu zesílit. Zapuzuj zlé myšlenky a žádosti hned, jakmile se přiblížily a nepoprávej jim vlidného přijetí. Nezahrávej si s ohněm! Nepodceňuj nepřitele! Nespolehej na svou sílu a ctnost! Hned začátkům se postav na odpor, neboť marně bojuje už, kdo začal bojovati pozdě . . .

11. Pohádka o zakleté princezně.

Byla jednou jedna princezna a ta byla velmi krásná. Byla otci velice podobna, otec ji měl nesmírně rád a chtěl jí jednou dáti své království. Také jí ustanovil zvláštního opatrovníka, který o to pečoval, aby ji nikdo neublížil, aby se nikdy nezranila nebo krásných bílých šatů, v nichž každodenně chodila, si nerozedrala nebo nepošpinila.

Ale nebohá princezna o toto své veliké štěstí svou vlastní vinou se připravila. Stalo se totiž jednou, když večer sama v královské zahradě se procházela, že k ní přišel jakýsi jinoch. Kde se vzal tu se vzal a dal se s ní do řeči. Byl sice velice ošklivý, ale uměl velmi lahodně mluvit. Napřed ji litoval, že je se všech stran střežena a hlídána, že je jako zpoutána domácím řádem, že nežije ani jako člověk, nýbrž jako vězeň, že neužije světa; a hned se jí nabídl, že ji vysvobodí, že jí ulehčí, že ji přenese do světa, aby také viděla, co je vzduch, volnost, svoboda, vnada, rozkoš, krása, radost Konečně pravil, že sám je také princem a že má veliký hrad, do něhož ji vezme s sebou.

A nezkušená princezna, již šla ze všeho toho, co slyšela, hlava kolem, zapomněla na všechno, i na otcův zákaz, že se z jeho zahrady nikdy bez jeho svolení nesmí vzdáliti, a svolila.

Jakmile vyřkla „svoluji“, uchopil ji úlisný ošklivec, výzdvihl a přehoupl se s ní přes zeď královské zahrady. V tom okamžiku její opatrovník, který stál opodál v houštině, zastřel si tvář a hlasitě zaplakal. Bolný jeho výkřik ještě zaslechla. Potom už nevěděla, co se s ní děje.

Probravši se z mrákot, cítila jakýsi divný puch, omamující zápach síry a slyšela se všech stran sténání, nářky a srdcervoucí výkřiky. Ustrašeně dívala se kolem. Spatřila ohromnou temnou místnost rozdělenou sloupořadími na několik oddělení. U každého sloupu přikován byl na řetěze nějaký nešťastník. Byli různého věku, stáří a pohlaví, ale jednu věc měli společnou všichni — bolest. Jejich bolestné výkřiky ji bodaly.

U vchodu hlídal devíthlavý drak.

Se škodolibým výsměchem stanul ošklivec a pravil: „Nyní jsi v mém hradu. A abys mi neutekla, uváži tě.“ A ihned ji přikoval na řetěz k jednomu sloupu, jenž ještě nebyl obsazen. Vyřknul nad ní kletbu a zmizel. A od té doby ani s ní nepromluvil ano ani ho nespátřila, leda snad jen tehdy, když zase nějakou novou oběť do svého hradu přinášel a sloupořadím se mihnul.

Uvězněná princezna s lítostí nyní zpozorovala, že šat její už není bílý, nýbrž umazaný a ušpiněný. Zmitala se jako polapené ptáče, ale kdykoliv vstala a chtěla řetěz násilím přetrhnouti, sklesla malomocně k zemi a svíjela se bolestmi. Zavolala-li o pomoc, vracela se k ní jen ozvěna jejího hlasu, ale pomoc nepřicházela. Volala otce, matku, opatrovníka, ale vždy jen se jí zdálo, že slyší jejich hlas: „Nechtělas poslouchati, proto nyní trp!“

Opuštěnost její byla veliká, výčitky svědomí hrozné, bolesti nesmírné. Toužila po volnosti, ale našla pouta, snila o rozkoši, ale našla trýzeň, bažila po společnosti, ale společnost, v níž se ocitla, ji nejen netěšila, ale zarmucovala.

Vzpomínala na domov, který zrádně opustila, na dobré rodiče, které tak zarmoutila a na svého opatrovníka, kterému způsobila tak velikou bolest. Kdykoliv si na něj vzpomněla, rozpomenula se i na jeho bolestný výkřik, který z houštiny zaslechla, když ji ten úlisný ukrutník ze zahrady odnášel, a zachvěla se.

Když jednou utýrána a vysílena usnula, zdálo se jí, že se k ní schyluje krásná paní a šeptá jí: „Sama musíš začíti. Z tohoto zakletí vysvobozuje jen slza pravé kajicnosti.“

Když se probudila, přemýšlela o podivném snu. A snažíc se neslyšeti bolestné výkřiky kolem a sebrati své rozptýlené myšlenky, obrátila celou svou pozornost sama sobě. Zadívala se cele do svého srdce a rozplakala se nad jeho ubohostí. Upřímně litovala svého poklesku, že vřelá slza lítosti ukápla na podlahu, na níž bezmocně se svíjela.

A ejhle! Podlaha se na tomleží místě rozestoupila, a princezna jakoby se někam sřítla. Nevěděla, co se s ní děje.

Když se poněkud vzpamatovala, vstala a rozhlédla se kolem, spatřila, že je v krásné zahradě. A úžas její vzrůstal, když poznávala známé stromy a cestičky . . . Stála zase v krásné zahradě svého otce.

A v tom již šel jí naproti její opatrovník a usmíval se. A z okna královského paláce radostně volal na ni otec a zval ji k sobě.

Milé dítě! Co asi podobá se té krásné princezně? Je to duše lidská. Podobna jest Bohu, neboť jest jeho dcerou. Stvořena jest pro království nebeské. Opatrovník, kterého jí dal otec, jest anděl strážný. Šťastna a blažena jest, pokud si uchová bílý šat posvěcující milosti, ale přenešťastna, poslechneli svádění knížete temnosti. Je-li však tak nešťastna, že svodům jeho neodolá, má se chopiti jediného prostředku, který jí může z jeho moci vyprostiti — opravdové lítosti a dokonalého pokání.

Kdybys někdy upadlo do těžkého hříchu, chop se tohoto prostředku.

12. Jdi, ukaž se knězi!

Myješ se každodenně, neboť na rukou a obličeji, kteréžto částky těla nebývají oděvem kryty, usadí se i při největší opatrnosti nečistota a prach.

Podobného obmývání a očišťování jako tělo potřebuje i duše. I na duši usazuje se nečistota -- skvrny hříchů velkých a prach hříchů malých.

Proto zvyk, že školní děti chodí k svaté zpovědi, v níž očišťují duši, alespoň třikrát nebo čtyřikrát do roka, je zcela rozumný a potřebný.

Nepovažuj tohoto zvyku za obtíž, nýbrž za dobrodiní, neobmeškej nikdy ustanovené svaté zpovědi a pevné předsevzetí učiti, že budeš choditi k sv. zpovědi i později několikrát do roka, až nebudeš choditi do školy.

Církevní příkázání předpisuje, že máme alespoň jednou za rok se zpovídati, ale to jest jen nejmenší míra, a kdo opravdu o čistotu a spásu své nesmrtelné duše dbá, touto nejmenší mírou se nespokojí.

Choď s radostí! Neboj se! Nestane se ti nic zlého, naopak dostaneš veliký dar — rozhřešení. Proč přijímati se strachem dar, který naší duši tak velice prospívá? Jen ovládni a přemoz svou pohodlnost, ostýchavost nebo pýchu a srdnatě spěchej ukázat se knězi! Máš-li těžké hříchy, zbavíš se toho nesnesitelného břemene, máš-li jen lehké, dojdeš rozmnožení posvěcující milosti.

Na svatou zpověď se vždycky dobře připrav! Na každé důležité dílo se připravujeme, jak bychom neměli se důkladně připravit na dílo, na němž spása naší duše záleží?

Chystáš-li se k svaté zpovědi, především dobře vyzpytuj své svědomí. Pomodli se k Duchu svatému o osvícení rozumu, vzývej Pannu Marii o pomoc, vyvol si samotu a zahleď se do svého nitra. Máš-li se z hříchů dobře vyzpovídati, musíš se na ně rozpomínati. Přejdi v duchu svatá příká-

zání Boží i církevní, hlavní hříchy a rozpomínej se, jak mnoho a jak často jsi Pána Boha urazilo.

Potom vzbud' hned opravdovou lítost nad hříchy. Obrať srdce své k Bohu a modli se k němu třeba asi takto: „Můj dobrotivý Bože, já dítko tvé, kterému jsi už tolik dobrého prokázal a stále prokazuješ, jsem tě hříchy zarmoutilo. Ale vracím se k tobě, přicházím už nikoli jako zatvrzelý hříšník, ale jako kající a lituji z celé duše všeho, čím jsem tě rozhněvalo. Tys nejdokonalejší a vši lásky hoden, a já jsem toho neuznávalo, tys dobrotiv, ale já jsem bylo nevďečno, tvůj jednorozený Syn zemřel za mne na kříži, a já jsem ho hříchy svými křížovalo znova, tys mi slíbil nebe, ale já jsem sešlo s cesty, která k němu přivádí, tys pohrozil pekelnými tresty každému, kdo bude hřešiti, a já jsem přece hřešilo, vím, že hřích jest ošklivý, že se ti protiví a přece jsem se ho dopouštělo. Ach, otče, odpusť!“

Zároveň s lítostí, vzbud' i opravdové předsevzetí, že už hřešiti nebudeš, že vynahradíš škodu, kterou jsi způsobilo, a že se opravdově polepšíš.

Když se přiblíží chvíle, kdy máš odejít z domova a svatou zpověď v kostele nebo ve škole vykonati, odpros všechny domácí, s nimiž se stýkáš a které jsi třeba často zarmoutilo, odpros rodiče, bratry, sestry, služebné a všechny, s nimiž ve společné domácnosti žiješ.

Potom nesouc si modlitební knížky slušně a způsobně jdi do školy nebo do kostela. Tam se pomodli z modlitebních knížek nábožně a pomalu modlitby před svatou zpovědí. Musíš-li čekat, čekej tiše a modli se růženec.

Když na tebe dojde řada, přiklekni a svatou zpověď řádně vykonej. Vyzpovídej se z hříchů úplně a upřímně. Vyznej se alespoň ze všech těžkých hříchů i z jejich počtu a nezmenšuj ani nezveličuj svou vinu. Neostýchej se vyznati se i z takových hříchů, které považuješ za příliš těžké nebo za příliš ošklivé. Nedomnívej se, že kněz bude mít o tobě špatné mínění, vyznáš-li se z takových hříchů, nikoliv, právě naopak — kněz nabude přesvědčení, že zpověď tvá je řádná, a bude se z upřímné tvé sebeobžaloby tak radovati jako radují se andělé v nebi nad hříšníkem pokání činícím. Zpovědník tě přijme s tak otevřenou náručí a láskou, s jakou přijímal otec v evangeliu vracejícího se marnotratného syna. Ať ti nikdy ani nenapadne nějaký hřích ve zpovědnici úmyslně zatajiti!

Přijmi pozorně a ochotně kněžské poučení a pokání.

Pokání, které ti kněz uloží, vykonej co nejdříve a právě tak, jak ti je uložil.

Potom se z modlitebních knížek zase pomodli modlitby po svaté zpovědi.

Po svaté zpovědi pocítíš ulehčení a radost — vždyť břemeno s tvé duše bylo snato, a milost posvěcující, jež oblažuje, naplnila tvou duši.

13. Den, který učinil Pán.

Jako se stará Bůh o pokrm pro naše tělo vysílaje na zemi teplo a vláhu, tak postaral se a stará dosud o pokrm pro naši duši. Tělo vyšlo ze země, a proto země zase je živí, ale duše vyšla od Boha, a proto jejím pokrmem může býti zase jenom Bůh sám.

Sám Bůh sestupuje s nebe, volí přibytěk svůj ve svatostánku a volá duše věrné k sobě: „Pojďte ke mně všichni, a já vás občerstvím.“ Připravil hostinu velikou, ve které sám se za pokrm podává, a zve nás na ni.

Poslechni, milé dítě, tohoto pozvání a choď často, ochotně a rádo ke Stolu Páně!

Den svatého přijímání jest den, který sám Pán učinil, vyvýšil a svým příchodem k tobě činí slavným, požehnaným a milostiplným.

Připrav se k veliké této hostině dobře!

Když se vypravuješ z domova, nejez a nepij od půlnoci, neboť máš přijmouti chléb duševní, který má cele tě zaujmouti, a před nímž chléb tělesný má ustoupiti do pozadí. Umyj se čistě a vezmi si šaty, které máš nejlepší. I zevnějšek náš má ukazovati naši úctu a lásku k Pánu Ježíši.

Ale ještě dokonaleji, než podle těla, připravuj se podle duše. Také duši očisti a oblec — dobrou svatou zpovědí vyčisti s ní veškery skvrny hříchů a získej jí krásný šat posvěcující milosti! Bůh a hřích nemohou bydleti spolu, a proto nutno očistiti prve duši od hříchů, nežli k ní zavítá nebeský Host.

Nežli přistoupíš k oltáři přijmout Pána, pomodli se nábožně z modlitebních knížek modlitby před svatým přijímáním!

Vzbuzuj víru, naději a lásku, pokoru a lítost nad hříchy!

Pomalů, s rukama sepiatýma a očima sklopenýma přistup k oltáři, a když na tebe dojde řada, s největší nábožností přijmi andělský pokrm.

Potom uctivě ustup, poklekni na příhodném místě a rozjímej v duchu chvílku o veliké milosti, které se ti dostalo. Rozmlouvej důvěrně s Bohem, který

ve své lásce až za tvůj pokrm se snížil, a pros ho, aby stále s tebou zůstával ; požádej ho, aby s tebou byl svou milostí i tehdy, až přestane s tebou bydleti svátostně. Pán Bůh se věnoval tobě, věnuj se i ty nyní zase zcela jemu!

Pros ho nejen za sebe, ale i za rodiče, dobrodince a zvláště mu přednes takovou prosbu, jejíž splnění za nejdůležitější považuješ — když jest Bůh s tebou, tehdy nejspíše vyslyší tvé modlitby. Využij této vhodné příležitosti ve svůj prospěch a ve velebné té chvíli, božskou přítomností posvěcené, úpěnlivě se modli!

Otevři si modlitební knížky a s nábožností se pomodli modlitby po svatém přijímání.

Po svatém přijímání máme alespoň čtvrt hodiny zůstatí v kostele a vroucně se modlití.

Z kostela jdi toho dne zvlášť uctivě! Nekřič a nedováděj, ale jdi tiše a způsobně domů. Pán Ježíš vyšel ze svatostánku, přišel k tobě, podal se ti za pokrm a jde s tebou z kostela — v takové společnosti přece nutno zachovati slušnost co největší a uctivost neobmezenou . . .

Po celý ten památný den vystříhej se hlučných her a zábav, modli se více než jindy, navštiv kostel, máš-li k tomu příležitost, něco náboženského čti a přemýšlej o Pánu Bohu a věcech nadpozemských!

Čím více budeš pamatovati na Pána Boha, tím více Pán Bůh bude pamatovati na tebe a dá ti milost, sílu a požehnání . . .

14. K srdci rodičů se utíkej.

Když Pán Bůh šel stvořit Adama, řada bělostných andělů, jeho oddaných služebníků, ho provázela.

Plesali radostí, neboť viděli, že Pán tvoří den ode dne tvory dokonalejší, a tušili, že tvor, jež šestého dne stvořiti zamýšlí, bude korunou všech tvorů na zemi a důstojností o málo menší než sami andělé v nebi.

Konečně stvořen byl člověk z hlíny země.

Ale tělo, které na zemi leželo, bylo bezduché a nemělo citu. Nemělo ještě srdce.

I pokynul Pán svým služebníkům, aby přinesli něco, co by se pro srdce hodilo.

Rychlostí blesku rozlétli se bělostní služebníci, aby vykonali rozkaz svého vládce. Hledali na dně řek i v rozsedlinách skalních i v lůně hor.

Brzy přilétl první andělek a nesl bílý kámen, tak jak jej voda v řečišti uhladila a uleštila.

Ale Hospodin řekl: „Srdce kamenné nemá vůbec skrývat se v prsou lidských.“

V tom již přilétl druhý andělek nesa kus železa, jež našel v dutinách skalních.

Ale i k němu pravil Pán: „Železo jest příliš hrubé, ani to se za srdce nehodí.“

A hned již přilétl třetí anděl a podával svému Pánu hroudu zlata. Leskla se jako zářivé slunce na nebi.

A Hospodin vzal od něho drahý poklad a vlastní rukou zasadil jej v hrud prvního člověka.

Obrátiv se k andělům pravil: „Nehodí se kámen ani železo, ale toliko zlato, neboť první člověk má býti nejen mužem, ale i otcem.“

A skloniv se, vdechl mu duši nesmrtelnou.

Neživý obživl, nehybný vstal a bezcitný cítil . . .

Když pak později stvořiti chtěl Pán pomocníci jemu podobnou, andělé přichystali už sami hroudu

zlata, aby z téhož drahého kovu i srdce ženy bylo utvořeno.

A Hospodin je opět vložil v hrud první ženy a pravil: „Ano, zcela správně, máš být nejen ženou, ale i matkou.“

Od té doby srdce otcovské a mateřské stále září láskou a dobrotou — jest ze zlata.

Tato srdce na celém světě nejdražší tě vřele milují a všeho dobra od Pána Boha ti v hojnosti přejí.

Nemůžeš-li se jim jinak odvděčiti, dělej jim alespoň radost pilností, mravností a slušným chováním, neboť tak alespoň splatíš první splátku na veliký dluh.

Uchyluj se k nim, neboť u nich jest blaho a štěstí, světlo a teplo.

Bez nich nic nepodníkej, nemůžeš-li něco zmoci, pros je o pomoc, jsi-li v něčem v pochybnostech, laž se jich o radu.

Nic před nimi neukrývej, ale pověz jim vše, co tě blaží i tíží, obveseluje nebo zarmucuje. Řekni jim i to, co se bojíš neb ostýcháš říci jiným. Míti před nimi tajnosti bylo by nerozumno a pro tě škodlivě. Skrývat se s něčím před nimi znamená jíti do neznámé tmy a snad i zřítiti se do propasti.

Nepřetvařuj se před nimi — ukazuj se takým, na venek, jaké jest tvé nitro! Nezveličuj ctností a nezmenšuj chyb!

Z poklesků svých se kajicně a úplně vyznej!

Přijmi s ochotou důtku i trest, neboť jejich trestající ruku vede vpravdě milující srdce. I trestající mstítí se nebo nenávidětí nedovedou.

Důvěřuj jim!

Přemilý Bože můj,
jenž jsí na nebičku,
dlouho mi opatruj
tatička, matičku !

15. Proč měl tatínek Karlíčka rád ?

Karlíček vždy hned vyskočil z postele, jakmile mu otec řekl „Vstaň“, neotálel, řekl-li mu „Je čas do školy“, řekl-li mu „Dojdi mi ke kupci“, hned běžel, poručil-li mu jíti na pole nebo nějakou práci vykonati, hned šel nebo ji vykonal, pravil-li mu večer „Jdi už spát“, hned se svlékal, modlil a chystal do postele; vůbec vše, cokoliv mu otec poručil, konal vždy hned, bez odkladu, bez průtahů, rychle, ochotně, nikdy neodmlouval, nevymlouval se a neříkal „až potom“ nebo „až později“ nebo „at jde Věna.“

Poslechl vždy s myslí veselou, oddanou a nikdy se nemrzal a nebručel, že má to neb ono dělati, byť mu i třeba ona práce připadala nemilou, nepříjemnou neb obtížnou.

Rozkaz otcův byl mu vždy posvátným a neodvážil se nikdy ho měniti nebo něco konati jinak, než mu bylo uloženo — vždy konal vše přesně tak, jak mu to otec poručil. Ano zachoval i takový pořad, jaký otec naznačil.

A právě proto měl otec Karlíčka tak rád, že rozkazy jeho plnil vždy hned a dopodrobna přesně a svědomitě.

Ale ještě jedna byla příčina, která otcovu lásku k hochovi zvyšovala, měl ho nejen proto rád, že ho poslouchal, ale zvláště i proto, že ho i jiní

lidé pro jeho poslušnost chválili. Každého otce těší, slyší-li o svém dítěti chválu z úst jiných.

Velice ho těšilo, že ho pro jeho poslušnost chválila matka. Sám šel pravidelně po práci, a matka zůstávala většinou s dětmi doma. Někdy, když se vracel, byla nucena na některé dítě si mu stěžovati, ale Karlíčka pravidelně chválila říkajíc: „Na toho se mohu spolehnouti. Řeknu-li mu ‚Zakolébej Lidušku‘, hned nechá všeho a jde kolébat, řeknu-li mu ‚Pohraj si s ní‘, hned jí snáší hračky a ukazuje jí je, poručím-li mu ‚Přines mi dříví‘, hned pro ně běží“.

Zvláště pak otce těšilo, že Karlíčka pro jeho poslušnost chválil i pan učitel. Když se ho totiž jednou tázal po synkově chování, vydal mu pan učitel výborné vysvědčení. Pravil' asi takto: „Mám ho velice rád, neboť je zcela poslušný. Nikdy mu nemusím ničeho poroučeti dvakráte. Vypravuji-li něco ve škole, sleduje napjatě, cokoli vložím, vždy se naučí, úlohu každou vypracuje vždy přesně. Navykl si poslouchati, a ctnost poslušnosti přešla mu již do krve. Má veliké věno pro život, neboť krásná a užitečná tato vlastnost v životě mu jistě velice prospěje. Jsem přesvědčen a ubezpečuji vás, že poslušným zůstane i když vyjde školu, a že ho v životě pro tuto vlastnost všude budou míti rádi. Bude z něho řádný muž, který bude poslušen zákonů Božských i lidských. Blahopřeji vám, že jste otcem tak nadějného dítěte.“

Proto měl tatínek Karlíčka rád, že ho poslouchal a že ho pro jeho poslušnost i jiní chválili.

16. Dvě krásky.

Když byl svatý Řehoř Nazianský jinochem, měl jednou zvláštní vidění: Dvě spanilá děvčátka v skromném, ale krásném šatě blížila se k němu a vábila ho k sobě. I otázal se jich: „Kdo jste?“ A tu jedna z nich odpověděla: „Já jsem čistota.“ A druhá pravila: „Já jsem mírnost.“ Těmto dvěma ctnostem zasvětil světec celý svůj život.

Milé dítě! Pán Bůh i k tobě posílá tyto dvě krásky a přeje si, abys je přijalo.

Přijmi především s ochotou první, která se jmenuje čistota. Nemyslí se tím čistota těla, ale čistota duše, a to ona čistota, kterou jinak také jmenujeme stydlivostí nebo nevinností.

Čistotné dítko je krásná bílá lilie v zahradě Boží. Pán Bůh nad ním plesá, Panna Maria s radostí na ně shlíží, andělé, jimž jest duší velice podobno, nad ním jásají.

Tělo tvé jest chrámem a příbytkem Ducha svatého — neznesvěcuj tohoto chrámu nestydatostmi.

Drž na uzdě oči, uši, ústa, srdce!

Neměj zalíbení v nečistých myšlenkách a žádostech, ale zapuzuj je, jakmile se dostaví. Nemluv a neposlouchej oplzlých řečí! „Všeliká nečistota nebudiž ani jmenována mezi vámi.“ (Efez. 5, 3.)

Slyšíš-li nestydaté řeči, zabraň jim, a nemůžeš-li, odejdi. Svatý Edmund utekl ze společnosti svých soudruhů, když začali nestydatě mluvit.

Nezpívej nemravných písní, neuč se jim a neposlouchej jich!

Nečti nic nemravného!

Nepohlížej se zálibou na nemravné kresby! Nekresli nic takového!

Zachovej cudnost při oblékání a svlékání. Chraň se nepočetných doteků!

Chraň se špatných společností, neboť špatná společnost kazí dobré mravy. Dětem bývá velmi nebezpečna společnost zkažených lidí dospělých, a proto takovýchto společností až úzkostlivě mají se chrániti.

Vystříhej se špatných příležitostí ke hříchům nečistoty!

Modli se každodenně za zachování nevinnosti.

Často se zpovídej a s nábožností přijímej Tělo Páně, které ti dodá síly v boji proti pokušením a zlé náklonnosti zeslabí.

Zachovej střídmost v jídle a pití!

Pilně pracuj, neboť zahálka je počátek všech nepravostí.

Zapamatuj si, co jednou řekl sv. Kazimír o svaté čistotě: „Raději chci umřítí, než přijíti o svatou čistotu.“

Druhá kráska jmenuje se mírnost. I tuto si zamiluj. Co jest mírnost? Mírnost je ctnost, kterouž všecky nedovolené, zvláště všecky smyslné nebo nečisté náklonnosti krotíme a věci dovolených jen mírně užíváme. Mírnost je sestra čistoty.

Hled si osvojití tuto ctnost a utvrditi se v ní.

Nauč se sebezáporu a ovládání sebe!

Nauč se spokojiti se s málem a nebaž nezřízeně po majetku a statcích pozemských!

Potlačuj nemírnou touhu po jídle a pití.

Radovati se a baviti se smíš, pokud tím nezanedbáváš svých povinností a nikomu neškodíš, ale nauč se ihned ustati v zábavě, jakmile je toho třeba, byť tě i sebe více těšila.

Uč se potlačovali zlost, prchlivost a mstivost.

Zkrátka nauč se vládnouti nad sebou, a to v duchu svatých přikázání Božích a duchu Kristova učení.

17. Družička.

Elišce dovolili rodiče, když jí bylo dvanáct let, po prvé jíti o Božím Těle za družičku. Zámožnější její spolužačky byly již několikrát, ale Eliščini rodiče jí dříve vždycky říkali: „Jsme chudí, máme jen chalupu, a nemůžeme se ani my ani ty rovnati bohatým. Počkej, až ti bude alespoň dvanáct let, potom ti pořídíme šaty a půjdeš také.“

Když se rok ten přiblížil, ač s těžkostí jenom bílé šaty poříditi mohli, přece na ně koupili, neboť nechtěli zarmoutiti své hodné dcerušky, která jich vždy na slovo poslouchala a o níž slyšeli se všech stran jen chválu.

Když asi na měsíc před radostnou slavností přinesli z města bílou látku a ukázali ji Elišce, z vděčnosti políbila jim ruce.

Donesla si ji sama k švadleně. Chtěla mít šatečky prostě ušity bez přílišných a křiklavých ozdob.

Když ji švadlena jednou pozvala, aby si šla šaty zkusit, než je došije úplně, a když je oblékla, zardovata se v srdci, až zčervenala. Zdálo se jí, že se o ni pokouší pýcha, ale hned zlého toho hosta zapuzovala myšlenkou, že jimi nemá býti počtlena a okrášlena vlastně ona, nýbrž Svátostný Spasitel, který opustí kostel, aby vyšel mezi své věrné a požehnal jim.

Když si potom jdouc ze školy nesla nové bílé šaty, spěchala, aby již raději byla doma a mohla je

rodičům ukázati. Nesla je pozorně jako drahý poklad a dbala, aby si jich nepomačkala.

Když slavný den se blížil, vyšla s košíčkem na louku, natrhala pestrých květových lístečků a nadělala si „třepeňička“. Nejvíce měla lístků bílých kopretinových a červených kohoutkových.

O Božím Těle ráno nemohla již ani radostí a očekáváním dospati; časně vstala, pomodlila se, čistě umyla a oblékla. Maminka jí pomohla rozčesati a upravit vlasy, do nichž jí upevnila malý zelený věneček z myrty.

Pěkně upravena a držíc v pravé ruce košíček pestrých lístečků, v levé modlitební knížky s růžencečkem a bílým kapesníčkem, spěchala k sousedům pro spolužačku, která také se za družičku připravovala.

Spolu šly poli do vesnice, kdež byla škola a kostel.

Tam již čekalo družiček řada, malé i větší. Eliška se postavila mezi největší.

Ze školy šly společně do kostela. Tam byla zpívaná mše svatá.

Eliška si otevřela modlitební knížky a modlila se modlitby ke mši svaté. Neohlížela se, nešeptala, nemluvila, ale zrak svůj zvedala s modlitebních knížek jenom na hlavní oltář, kde se děla tajemná proměna.

Pojednou její zrak upoutal i postranní oltář. Stála na něm socha Panny Marie a byl okrášlen svěžími květinami více než jindy. Vídala ten oltář často, zadívala se na něj vždycky, kdykoliv byla v kostele, ale nikdy se jí dosud tak nelíbil. Snad také nikdy nebyla v tak posvátné náladě.

Zadávala se na krásný obličej Bohorodičky jako v zanícení a více srdcem než ústy jí letěla modlitba: „Přesvatá Panno, děkuji Bohu a Tobě, že jsem došla milosti státi se družičkou a přispěti k oslavě dnešní veliké slavnosti. Slibuji ti však, že i duši svou kráseliti chci bílým šatem posvěcující milosti. Tento šat chci podržeti trvale. Nechci ho potřísniti ani pýchou ani nepoctivostí ani jakýmkoli jiným hříchem. Hlavně pak přijmi dnes můj slib: Chci býti počestna, stydliva a mravna. Chci se chrániti nepočetných myšlenek, žádostí, doteků, slov, řečí, žertů, písní, skutků a vůbec všeho, co šesté přikázání Boží zapovídá a zač bych se před Bohem a počestnými lidmi styděti musila. Chci žíti tak, abych s dobrým svědomím mohla i v budoucnosti choditi za družičku a bez výčitek svědomí a bez uzardění mohla se ti vždycky podívatí do očí. Chci se snažiti, abych se tobě co nejvíce připodobnila a tobě co nejvíce se líbila.“

A tu se jí zdálo, jakoby Přesvatá Panna milostivě na ni pohlédla a jakoby s úsměvem a zálibou slib její přijímala.

Když bylo po mši svaté, vyšel průvod z kostela. Šel ku čtyřem oltářům, kdež byly modlitby. Družičky šly před knězem, jenž pod baldachýnem nesl Velebnou Svátost, a jako kdysi zástupové metali ratolesti na cestu, kudy Spasitel sedě na oslátku slavně vjížděl do Jeruzalema, tak také sypaly pestré lístečky květů na cestu, kudy se Kristus obklopen svými věrnými ubíratí měl. Slavnost Božího Těla přibližuje Boha k lidem a lidi pozdvihuje k Bohu.

Když bylo po průvodu, rozcházelí se lidé v hloučkách k domovu.

Eliška se svojí spolužačkou spěchala též. Vracela se tak jak vyšla, jen už nenesla košíček plný, nýbrž prázdný. Obsah jeho obětovala Pánu Ježíši při průvodu.

Když přišla domů, hned se převlékla, aby si šatů nepomazala.

A svlékajíc se z bílých šatů, vzpoměla si ještě na slib, který v kostele učinila, že totiž se vynasnaží, aby duše její stále krásným šatem byla oděna.

Andělé se nad ní radovali, neboť nešla za družičku bezmyšlenkovitě, ale s vnitřním pochopením. Tento čestný úřad uvedl ji na myšlenky spasitelné a přispěl ku spáse její duše.

Družička, jež je družičkou nejen na venek, ale i uvnitř, je okrasou a radostí nebe. Je stupněm mezi anděly a lidmi.

18. Miluj pravdu, mluv pravdu, braň pravdu!

Bětuška, dcera zámožného továrníka, dostala k Ježíšku památník. Měla z něj velikou radost. Co chvíli rozbalovala jeho jemný obal, dívala se na krásné desky se sponkami, otevírala je, zavírala, a zase znova jej zabalovala a do krabičky schovala.

Těšila se, že ho hned první den po svátcích ukáže ve škole slečně. A zároveň ji poprosí, aby jí na památku na první list něco vepsala.

Také skutečně, hned po první hodině spěchala se žádostí tou k slečně učitelce.

A slečna jí ozdobnými velkými písmenami hned na první list napsala slova:

Miluj pravdu, mluv pravdu, braň pravdu!

Bětuška slečně pěkně poděkovala a památník uschovala si do lavice. Tam jej otevřela a napsané si přečetla. Zčervenala . . . Snad dokonce slečna o ní neví, že si tak ráda zalže? Chtěla by, aby ji považovala za hodnou dívku a nikoliv za lhářku.

Napsala jí právě tato slova proto, aby ji pokárala a napomenula, nebo jen jako všeobecnou mravoučnou průpověď? Ať je tomu jakkoliv, bude se už vždycky jimi řídit, a slečna se nesmí nikdy ani jednou o nějaké její lži dovědět.

Už ani jednou neřekne zase doma, že ji bolí hlava, aby ji maminka neposílala do školy a dala jí přinést limonádu, už nikdy neřekne, že početní úkol dělala sama, když přece si ho dala udělat staršímu bratrovi, už nikdy neřekne tatínkovi, že ve škole uměla, když třeba ani nebyla vyvolána, a bude-li zase někdy po škole, přizná se k tomu a neřekne, že zašla na cestě ze školy k přítelkyni a zdržela se tam. Už nikdy ani slovíčka nepravdivého z úst nevypustí.

Nejen doma, ale i ve škole a všude jinde řekne vždy jen pravdu a jen svatou pravdu . . . I kdyby chybila, přizná se, nebude se omlouvat, vytáčet, nebude zapírat, ale řekne vše, jak se stalo, a poprosí za odpuštění. A kdyby ze starého ošklivého zvyku nějakou nepravdu z úst vypustila, odvolá ji. Ale ne, odvolávat už nebude musít, protože si jistojistě už dá pozor a nikdy lhátí nebude . . .

Bětuška opravdu dle dobrých předsevzetí se zřídila. Už nikdy nelhala. Odvykla si lhátí úplně.

Když jednou přece ještě malá lež ji vyklouzla, byla nešťastná a nespokojena. Stále na svou chybu myslela, až se vzmužila a zpřímá ji odvolala. Chmura,

kteřá ji na srdci ležela, spadla, a Bětuška byla zase veselá a klidná.

Navykla si mluvit pravdu. Pravdu si oblíbila a lež měla v nenávisti. Nenáviděla i lháře.

Když jednou na jednu spolužačku družky něco neprávem sváděly, přihlásila se, zastala se jí, obhájila ji a dokázala její nevinu.

I když ji někdo naváděl ke lhaní, nedala se přemluvit.

Památník má dosud, mnoho známých a přítelkyň vepsalo jí do něj mnoho veršiků a mravoučných průpovědí, ale kdykoliv jej otvírá, dosud vždy s úctou a vděčností zadívá se na list první . . .

19. Fialka a bodlák.

I.

Růžena byla nesmělá a stydlivá, ale takovou vadu každý rád dítěti odpustí, jen když nemá nectností jiných.

Nikdy se nevynášela nad jiné, nebyla pyšná a domýšlivá, nýbrž pokorná a skromná — jako fialka.

Rodiče její byli zámožní a vážení, ale Růžena nikdy se jimi nevychloubala.

Nezakládala si na svých šatech, ač měla je vždy z dobré látky a vkusně ušité, nezakládala si na své kráse, ač opravdu byla hezká, nepyšnila se svými vědomostmi, ač ve škole skoro vše uměla.

Nikdy se nechlubila a nevypravovala o svém umění, důvtipu a zručnosti s úmyslem, aby od jiných chválena neb obdivována byla.

Nikdy se netlačila do popředí.

Ve škole nikdy nechtěla vyletět první ze dveří a v obchodě trpělivě vyčkala, až na ní dojde řada.

Jestliže ji někdo haněl nebo trestal, přijímala hanu nebo trest mlčky a sama sebe v duchu přesvědčovala, že si toho zaslouží. Jestliže ji někdo chválil, se sklopenýma očima přijala pochvalu a zkoumala, je-li jí opravdu hodna.

Nezáviděla, byl-li někdo jiný chválen nebo významován a nepřála jinému ze škodolibosti trestu nebo pohany.

Když některé dítě něco vyvedlo, neodsuzovala ho hned, nýbrž vzpomínala si, kdy zase něco vykonalo dobrého a bylo-li už tak zkažené, že nikdy nic dobrého nevykonalo, co by stálo za zmínku, ještě ho úplně neodsuzovala, ale modlila se za ně.

Pokora a skromnost krásily Růženku lépe než drahokamy — každý ji měl rád.

II.

Blažena byla z jiného těsta.

Velice si zakládala na svých rodičích, zámožnosti, šatech, kráse, umění a dovednosti.

Nad jiné děti se vyvyšovala, je odstrkovala a na všechny strany píchala — jako bodlák.

Byla pánovitá. Nafukovala se a sebevědomě se rozhlížela kolem. Myslila si, že je lepší než ostatní a že ostatní jsou jen proto na světě, aby jim poroučela.

Ve třídě chtěla býti první, a kdykoliv slečna odcházela a chtěla aby někdo zatím dělal ve třídě dozorce a neposedy zapsal na tabuli, k této úloze se vždycky veřela Blažena. Nesmírně ji lahodilo, když dostala nad jinými právo, mohla se stupínku na ně shlížeti a je zapisovati.

Děti chudšími a méně chytrými opovrhovala.

Ve škole stále jen se hlásila, chtěla ukázati své umění, vzbuditi domněnku, když se hlásí, že také umí, a zatím mnohdy, když opravdu byla vyvolána, neuměla.

Byla neústupná, drzá a dotěrná.

Měla-li donést balík na poštu, nebo vůbec vykonati nějakou práci, kterou jinak jen služka konala, styděla se za ni.

Byla nespokojená, jestliže ji stále nechválili a nevyznamenávali.

Byla-li kárána, vzdorovala a chyby své uznati nechtěla.

A kde kdo o ní říkal, že je to děvče protivné.

20. Nepokradeš!

„Kdo kradl, již nekraď, ale raději pracuj, děláje rukama svýma, co dobrého jest.“ (Efez. 4, 27.)

Co kdo od rodičů obdržel, zdědil, vydělal, uspořil nebo jakýmkoli jiným dovoleným způsobem získal, jest jeho, a protože to právem má, nazývá se to jeho majetkem.

Na svůj majetek má právo jenom sám, a nikdo jiný.

K tomuto majetku postavil Bůh hlídače a strážce, který jej hájí, před cizíma rukama brání a který se jmenuje „Nepokradeš!“ Tento hlídač má na starosti z rozkazu Božího soukromý majetek každého člověka chrániti, a dilo jeho také všude se mu daří, kde lidé dle vůle Boží žijí.

Kristus Pán, který nepřišel rušit zákona, ale naplnit, převzal a svou Božskou vůlí zesílil přikázání daná Otcem na hoře Sinaji, a tak přikázání

„Nepokradeš“ platí i v Novém Zákoně a to v plném rozsahu.

Svatí apoštolové učili, že krásti je hřích a že zloději nepřijdou do nebe. Tak na př. Sv. Pavel napsal: „Ani zloději ani dráči nebudou vládnouti královstvím Božím“. (I. Kor. 6, 10.)

Tento zákon Boží i všichni moudří zákonodárci světští přijali do svých zákonníků, ano zákony o ochraně soukromého majetku jsou základními zákony všech spořádaných státův.

Za všech věků byla ve spořádaných říších krádež potírána a přísnými tresty potlačována. Tak na př. za času křížáckých válek vydán byl rozkaz, aby každému, kdo by něco ukradl, oholena byla hlava, polit byl žhavou smolou a posypán pískem a peřím.

Rovněž i náš zákonník stanoví tresty na krádež a trestá zloděje značnými pokutami a vězením.

Kdo krade, lidé ho vystižně a plným právem jmenují zlodějem, protože zlo dělá. Zloděj jest u řádných lidí v opovržení, každý se ho štítí, vyhýbá se mu a za vyvrhele lidské společnosti ho považuje.

Protože tedy Věčný Zákonodárce krásti zakázal a zlodějům pohrozil věčným, hrozným vězením v pekle, protože občanské zákony krásti zakazují a žalářem trestají, a protože počestní lidé krádež odsuzují, nesmíš nikdy krásti. Co ti nepatří, neber.

Majetek získávej si pracovitostí a šetrností, ale nikoliv nepoctivostí. Z bídy lidé pravidelně nekrádu, ale z lenosti, lehkomyšlnosti, požívačnosti, lakoty a závisti.

Ani doma rodičům ničeho bez jejich vědomí neber! Nekrad jim ani věci k jídlu ani peněz! Dítě, které krade rodičům cukr, smetanu a jiné

věci, hřeší vlastně proti dvěma Božím přikázáním — proti čtvrtému a proti sedmému. Potřebuješ-li něco, pros, a jestliže rodiče uznají tvoji prosbu za oprávněnou, dají ti, neuznají-li, není ti toho jistě třeba.

Neber ničeho spolužákům, nekraď jim ani tužky ani péra ani chleba ani peněz.

Nekraď ničeho cizím lidem — neokrádej kupce, řemeslníka nebo rolníka, nekraď na cizím poli brambor, řepy, zelí, zeleniny, obilí, v zahradách ovoce, v lesích dříví.

Ať ti ani nikdy nenapadne ukrásti něco, byť to byla i nepatrná maličkost, v kostele nebo na hřbitově. Kostel a hřbitov jsou místa posvěcená, věci, které v nich a na nich jsou, svěcením určeny jsou k vyššímu účelu než obyčejnému, a také krádež jejich jest mnohem větším hříchem — nazývá se s v a t o k r á d e ž í.

Kdyby tě někdy už prsty svrběly a již již po cizím majetku sáhnouti se chystaly, podívej se na jejich konečky — co na nich spatříš? Nehty. A hned si řekni: Nech ty cizího majetku a ne-sáhej po něm!

Mysli si: Mně by bylo nemilé, kdyby jiný mne okrádal, a proto ani já nesmím okrádati jiného.

Kdyby mne nikdo neviděl, vidí mne Pán Bůh a bude mne jednou souditi. Kdyby mne nikdo z lidí nechtyl a neobžaloval, žalovati na mne bude mé vlastní svědomí. Lépe jest mítí málo, ale se spokojeností a klidem, nežli mnoho, ale s výčitkami svědomí a nepokojem.

Kdo jest bohat na statcích pozemských, ale statků nebeských se mu nedostává, jest na tom hůře, než poctivý žebrák. Největší majetek člověka je dobrá pověst, poctivost a dobré svědomí.

Majetek nepoctivě získaný nepřináší požehnání. Tisíckrát už se osvědčilo přísloví, že „kdo stojí o cizí, přichází o své.“ Maličko ukradneš a o požehnání Boží se připravíš.

Proto nic nekraď, máš-li co ukradeného, vrať, škodu způsobenou vynahraď, pevné předsevzetí učiň, že nikdy krásti nebudeš, co nalezneš, ohlásiš, co si vypůjčíš, vrátíš, a vůbec, že budeš vždy jednati spravedlivě a poctivě.

21. Nejcennější bankovka.

Jeník nakoupil u kupce za šest korun zboží, podal desetikorunu, ale kupec mu dal čtrnáct korun zpátky. Patrně byl nějak zamyšlen anebo roztržit, že se zmýlil.

Jeník postřehl ihned omyl, ale stavěl se, jakoby vše bylo v nejlepším pořádku. Peníze vzal a spěšně odešel. Ale srdce mu silně bušilo, a krev hnala se mu do hlavy. Šel rychle. Plaše díval se po lidech jakoby se jich bál. Časem se ohlédl, zda za ním někdo neběží.

Pojednou zmírnil krok. Stále šel volněji, až se zastavil úplně. Prohlédl a přepočítal si znova peníze, které v ruce pevně svíral. Ano, opravdu, kupec se o deset korun zmýlil.

„Bláhový, ošidil jen sám sebe, měl si dáti lépe pozor. Je to jeho vina a nikoliv moje, že mi více vrátil. Vzal jsem, co mi dával.“ A pomalu zase kráčel ulicí k domovu.

Brzy šel rychle, brzy pomalu. Zrak jeho brzy těkal se strany na stranu, brzy utkvěl na zemi nehybně. „Co s penězi? Domů s nimi nesmím — maminka by se zlobila a hnala by mne s nimi

zpátky. Koupit si za ně něco? Kterak bych to před tatínkem a maminkou ukryl? Promlsati? Na mlsky je jich příliš mnoho a dostal bych bolení Co asi řekne kupec, až k němu přijdu jindy? Třeba se již upamatoval, že mi vrátil více nebo se třeba ještě upamatuje a bude na mne peníze požadovati. Co bych dělal, kdybych jich už neměl a vrátiti nemohl? — A konečně i kdyby se neupamatoval, bylo by to ode mne čestné, kdybych si peníze ponechal? Mně právem náleží jen čtyři koruny — ostatních deset podržuji si neprávem, a kdo si neprávem cizí majetek podržuje, nepodobá-liž se zloději? Zloděj! Brr! Zlodějem nejsem, ale nepoctivcem ano. Však nechci býti ani nepoctivcem . . .“

Jeník se zastavil. Obrátil se směrem, odkud přišel. Ještě jednou se na papírovou desetikorunu zadíval. Zdálo se mu, že je příliš svůdna, než aby mohl se s ní rozloučiti. Váhal . . .

Konečně pevným krokem dal se směrem k obchodu. Rozhodl se již. Uvnitř boj byl vítězně skončen.

Odhodlaně vstoupil do obchodu a stručnými slovy vyličiv kupci, co a jak se stalo, vrátil mu cenný papír.

Kupec vzav desetikorunu a vloživ ji do zásuvky pravil: „Posečkej, poctivý hochu, dám ti nějakou odměnu.“ A vzav z jedné přihrádky pěknou novou peněženku a napsav něco na malý papírek a vloživ jej do ní, podal ji chlapci.

Hoch poděkoval a odešel. Šel rychle. Srdce mu zase bušilo, ale nikoliv nějakou tajemnou úzkostí, nýbrž takovým nějakým blahým sebevědomím . . .

A neklopil zraku před lidmi, jež potkával, ale měl sto chutí každému vypravovati o své příhodě.

S radostí přiběhl domů. Sotva otevřel dvěře, vypravoval vše mamince dopodrobna.

Matce zarosily se oči . . . Přivinula ho k sobě a pohladila po vláscích. A vyňavši malý lísteček z nové peněženky, kterou jí Jeník jako důkaz své pravdomluvnosti podával, hlasitě čtla: „Odměna poctivosti.“ Tato slova přečtla několikrát za sebou.

A uzavírajíc lístek do peněženky a vracejíc vše svému synáčkovi pravila: „Dítě, tento lístek má pro tebe i pro mne mnohem a mnohem větší cenu než nejcennější bankovka.“

22. Paměť srdce.

Milé dítě! Pamatuj si, co ti kdo prokázal dobrého. Co ti kdo udělal zlého, zapomeň, neb alespoň snaž se zapomenouti, neboť vzpomínka na zlé věci nás vždycky jen zarmucuje a k pomstě podněcuje, však mstít se jest nekřesfanské a nešlechetné.

V srdce si bedlivě ukládej, co ti kdo dobrého udělal, pamatuj si každý vlídný pohled, každé laskavé nebo povzbuzující slovo, každý dobrý skutek, kterým tě kdo oblažil, vše v srdci uchovávej, urovňávej a sčítej.

Pamatuj si i každý káravý pohled, každou vyhrůžku, důtku a trest, neboť i takové věci jsou pro tebe vlastně dobrodiním. Dítě mělo by políbit metlu, která je uvádí na dobrou cestu.

A za vše dobré pocifuj v srdci vděčnost. To jest ta „paměť srdce“. Každé dobré srdce se jí vyznamenává.

Především vděčně vzpomínej dobrodiní největších, kterých ti v hojnosti už prokázal a prokazuje Bůh.

Dobrodiní jeho uznávej, jemu za ně děkuj a plněním jeho svaté vůle mu dělej radost.

Velikou vděčnost chovej v srdci k svým rodičům, kteří tě mají tak rádi a tolik dobrého už ti prokázali. Za pokrm, kterým tě sytí, řekni jim: „Zaplať Pán Bůh“, za nové šaty jim polib ruku a za peníze, které ti dávají na školní potřeby, přines jim vysvědčení se samými jednotkami. Dělej jim radost uctívým a mravným chováním.

Vděčno buď k dědouškovi, k babičce a k svým starším bratrům a sestrám, kteří snad tě chovali, kolébali, ošetřovali, vychovávali, učili se modlití a o tebe se starali.

Modli se za ty, kteří tě modlití se naučili.

Vděčno buď svým kmostrům, kteří tě při křtu svatém na rukou u oltáře drželi, tvým jménem na otázky křtícího kněze odpovídali a ve tvém jménu s Bohem úmluvu uzavírali. S nimi víže tě i tajuplná páska duchovního příbuzenství, proto jich si ze všech přátel nejvíce važ.

Vděčno buď i ku svým učitelům a kněžím, kteří tě učí a vychovávají a kteří celý svůj život a všechny své síly jen tvému dobru zasvětili.

Vděčno buď i dobrým spolužákům a vůbec všem lidem, kteří ti kdy něco dobrého prokázali a jež proto i svými dobrodinci jmenuješ.

Vděčnost máme nejen v srdci pocíťovati, ale i mítí předsevzetí za prokázaná dobrodiní s skutkem se odpláceti. Vděčnost naše má býti „živá“, totiž máme ji nejen slovy a myšlenkami, ale i skutky ukazovati. Pravá vděčnost jest snaha odměniti se.

Milé dítě! Za dobrodiní, která přijímáš, úplně odměniti se nemůžeš, není to v tvé moci. Ale nyní

odměňuj se, jak můžeš, a za co se nemůžeš odměnit již nyní, umiň si, že se odměníš, jakmile to v tvé moci bude.

Ale jen ať tvé srdce paměť neztratí!

23. Proč se Jeník dostal do lesnické školy?

Jeník, syn panského hajného, sbíral v lese houby. Očima i myslí zabrán a k zemi upoután ani nepozoroval, že blíží se k němu jakýsi cizí pán s hochem. Teprve, když přišel k nim hodně blízko a zaslechl jejich kroky, zdvihl hlavu a spatřil je.

„Asi nějakí výletníci“, myslil si, „před týdnem začaly prázdniny, přijeli odněkud z města, aby se zde v našich krásných lesích osvěžili.“

Jeník pomalu šel a cizí pán s hochem asi dvanáctiletým šli proti němu. Měli se minouti ve zdálenosti jen několika krokův.

Než přešli, Jeník uctivě sejmul klobouk a řekl „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus“.

„Až na věky Amen“ odpověděl cizí pán a zastavil se.

Mile ho dojalo, že cizí hoch ho pozdravil.

Změniv směr, volným krokem šel k Jeníkovi.

„Odkud pak jsi hochu?“ tázal se ho přívětivým a měkkým hlasem.

„Jsem zde z hájovny u lesa“, pravil Jeník a pravou rukou ukázal východním směrem.

„Jak se jmenuješ?“

„Jan Smolík“.

„Je tatínek doma?“

„Není. Je na pasece. Pan lesní vzkázal, že na prázdniny přijede pan baron a že tedy nyní musí zvláště bedlivě les, dříví a zvěř hlídati.“

„Dovedl bys mne k tatínkovi na paseku?“

„Ano, prosím, račte jít tímto směrem“, pravil Jeník a ukázal rukou, kudy nutno jíti.

Šli.

Cestou Jeník na všechny otázky cizího pána krátce, ale věcně a jadrně odpovídal.

Když někoho potkali, uctivě sejmul klobouk a zdvořile pozdravil.

Brzy začalo probleskovati jasnější světlo, a za krátko vyšli z lesa úplně. Ocitli se na mýtině.

Několik mužů dobývalo pařezy a srovnávalo je do hranic. Hajný právě stál u nich a něco si zapisoval.

„Tamhle je tatínek“ pravil Jeník ukazav rukou.

Cizí pán šel napřed, a hoši, kteří byli asi stejného věku, šli za ním. Sprátelili se cestou a živě si vypravovali.

Když se blížili k dělníkům, pojednou hajný uctivě zdravil, šel cizímu pánu naproti a oslovil ho : „Pane barone!“

Jeníkovi se rozbřeslo. Zčervenál a v rozpacích klopil zrak.

Pan baron vyměnil s hajným jenom několik slov a šel dále.

Jeník se přitulil k otci a také na rozloučenou pana barona i jeho synáčka uctivě pozdravil.

Koncem měsíce bylo v zámku „úřední řízení“. Všichni lesníci i hajní se dostavili. Při té příležitosti dostávali pochvaly i důtky a mohli přednésti i stížnosti a prosby.

Po řízení dal si pan baron zvláště zavolati hajného Smolíka a pravil mu : „Pan lesní vás chválí, že jste svědomitý služebník. Já vás chváliti nechci,

ale abyste měl tím větší radost, chválím vašeho hochu. Je zdvořilý, uctivý a z jeho odpovědi jsem poznal, že jest i bystrý.

Za řeči v lese mi řekl, že vychodil druhou třídu měšťanské školy. Nechte ho vychoditi ještě třetí měšťanku a potom mu udělím stipendium, které jsem pro dítky zřízenců svého panství založil a na něž může vystudovati lesnickou školu.

Vystuduje-li s dobrým prospěchem a bude-li hodný, dám mu potom nějaké místo na mém panství.“

Hajnému vstoupily slzy do očí — slzy díky.

Hned po „řízení“ spěchal domů, aby se svou radostí se rozdělil s manželkou, Jeníkem a ostatními dětmi.

Jeník vychodil ještě třetí třídu měšťanské školy a potom šel do města na školu lesnickou.

K tomu dopomohla mu jen jeho zdvořilost. Kdyby byl v lese mlčky pana barona minul, jako by snad bylo sta jiných hochů udělalo, nebyl by se s ním pan baron dal do řeči, nebyl by ho poznal a nebyl by mu dal ovšem ani stipendia.

Zdvořilí lidé jsou v životě oblíbeni, milováni a docházejí štěstí.

Se zdvořilostí dojdeš daleko, s nezdvořilostí nikam.

24. Okrasa, která se každému líbí.

Diamant nalezený v lůnu země má sice hodnotu velikou, ale zvláštní ceny nabývá teprve broušením.

K takovému diamantu může připodobněn býti každý člověk. Cena totiž každého člověka jest ohromná, ale tato cena vnějším vybroušením se zvyšuje a doplňuje — člověk nabývá ceny a váž-

nosti u lidí teprve tehdy, jestliže vnější jeho chování a jednání jest uhlazeno a jemno. Svět už jest takový, že soudí dle toho, co vidí.

První a základní věcí jest ovšem nitro — zušlechtěné a vzdělané srdce, a proto o vzdělání duševní v první řadě musíš dbáti. Z křemene ani nejpečlivějším broušením drahokamu nedocílíme, a duševně nevzdělaný člověk nikdy nedocílí jemného vnějšího chování, byť se tomu sebe pečlivěji učil a o to sebe více se přičiňoval. Naopak zase, kdo je vzdělán a zušlechtěn duševně, u toho již vnitřek na venek prozařuje, jest k ušlechtilému jednání už náchylen a dle osvědčených pravidel křesťanské mravouky se řídí.

Ale i takový člověk přece jen ještě přiučiti se musí různým zásadám a pravidlům, které se mezi lidmi ustálily, a jež jmenujeme pravidly společenské slušnosti. Tato pravidla, jak zřejmo, týkají se především vnějšího jednání člověka.

Jest jich mnoho, někteří spisovatelé sestavili z nich dokonce celé knihy, a každému dítěti by pro život prospělo některou z nich dobře si pročísti, ale nežli takovou nějakou knihu dostaneš a důkladnějšího poučení z ní získáš, zapamatuj si aspoň toto :

Dívej se vždy a na každého vlídně a tvař se vždy přívětivě. „Veselá mysl půl zdraví“, praví přísloví, a každému jest milejší obloha jasná nežli zamračená. Ovšem smáti se stále a všemu jako Honza na krajíc chleba jest nezpůsob, a takový smích, jenž není dostatečně oprávněn, brzy se zprotiví.

Slušnost zachovej při oblékání a svlékání!

Při jídle neber příliš mnoho najednou do úst, nejez hltavě, nemlaskej, nepij, pokud máš sousto v ústech, zbytečně nemluv, nesměj se a bez potřeby od stolu neodbíhej! Nekrepej a necvrnkej lžicí, nožem nebo vidličkou! Nekašli nad talířem! Kostí a zbytků jídel nepohazuj po zemi nebo po stole, nýbrž nech na talíři!

I když jíme sami, a nikdo nás nevidí, máme zachováti slušnost — aspoň si jí lépe navykneme.

Mluv tónem přirozeným, nikoliv strojeným, zpívavým nebo siplavým, nemluv ani příliš hlasitě ani příliš tiše — kdo příliš křičí, projevuje nedostatek jemnocitu, kdo mluví příliš tiše, vydává se v nebezpečí, že mu jiní neporozumějí, nemluv příliš rychle, aniž zase zbytečně pomalu. Dle řeči posuzují mnozí povahu, a pravdivo jest přísloví „Ptáka po peří, vlka po srsti, člověka po řeči poznáš“.

Než něco řekneš, vše si předem napřed promysli a rozmysli. Co z úst vypustiš, šesti koňmi toho nevtáhneš. Jediné nerozvážené a nepromyšlené slovo mohlo by ti nesmírně uškoditi.

Co říci chceš, řekni zřetelně, krátce a jasně bez dlouhých úvodů, doslovů a okolků. Žádosti, otázky neb odpovědi bez nutné potřeby neopakuj.

Mluvíš-li s někým, dívej se mu do očí a nikoliv na ústa, na prsa nebo na nohy. Dívat se za řeči na zemi nebo někam na stranu prozrazuje buď neoprávněnou stydlivost nebo špatné svědomí.

Mluví-li někdo, vyčkej, až úplně domluví a nevskakuj mu do řeči.

Táže-li se tě někdo na něco, odpověz ochotně, určitě a výstižně. Odpovídej slovy

a nikoliv kývnutím hlavy — kývnouti nebo zavrtěti hlavou dovede i dřevěný panák.

Nikdy neodpovídej úsečným slůvkem „ne“, a do konce ne hrubým a nečeským „jo“, nýbrž odpověz „nikoliv, tatínku!“, neb „ano, pane učiteli!“

Prosíš-li o něco, pros zdvořile a slušně, od nikoho ničeho dotěrně nevyžaduuj, ale nabízí-li ti někdo něco, vezmi a poděkuj.

Snad nic není tak ošklivého u dítěte jako drzost. Za každé drzé slovo mělo by dostati notný výprask. Zavržitelná jest všeliká plachost, pošetilá nesmělost, přílišná ostýchavost, přetvářka, úlisnost a patolizalství, ale ještě zavržitelnější všeliká dotěrnost a hrubost.

Své přesvědčení obhajuj, ale státi tvrdošíjně na něčem, o čem s určitostí nevíme, že je správné, prozrazuje tvrdohlavost, někdy i pýchu. I jiní mohou míti pravdu.

Nezpůsob jest ve společnosti šeptati někomu něco do ucha. Mluv jen to, co můžeš říci nahlas, a co mohou slyšeti všichni.

Nikoho neurážej! Nikomu nenadávej! Nikomu se neposmívej! Jest velký nezpůsob a známka nízkého ducha pokřikovati po lidech nebo tropiti si z někoho šašky. Nesměj se lidem pro jejich neduhy, slabosti a nedostatky. Nesměj se spolužákům pro jejich těžkou chápavost nebo nejapné odpovědi.

Nevyplazuj jazyk! Pán Bůh pro tento úd stvořil ohradu, přes kterou bez potřeby nemá vy-
lézati.

Neházej kamením, nekřič, nepovykuj a netrop uličnictví. Slušně si pohráti, na to máš právo, ale nesmíš páchat rozpustilosti. Žert nesmí nikoho zabolet. Kdo mluví, co chce, slyší,

co nechce. Nežertuj, s kým jsi nerostl. Nikdy nevtipkuj o svých představených, nadřízených a o osobách zaujímajících nějaký důležitý úřad.

Jdeš-li s osobou starší nebo váženější, nech jí čestné místo po své pravé straně. Nese-li něco, nabídni jí své služby. Máš-li s ní vejíti někam do příbytku, otevři dveře, ustup, nech jí vejíti a teprve potom vejdi a zavři.

Upadlo-li někomu něco, zdvihni a podej.

Zvláště slušně a úslužně se chovej vůči osobám starým, váženým a zasloužilým.

Nečmárej po zdech, dveřích a domech. Neopisuj se všude — jména hloupých na všech sloupích.

Ohromný nezpůsob jest psáti a čmárati na záchodě. Jen lidé zvrhlí piší a kreslí na záchodech neslušné věci, nad nimiž vzdělanost a slušnost zastírají si oči a pláčí . . .

Na stranu jde slušné dítě vždy na záchod neb alespoň do ústraní a nikdy ne na místě veřejném, kde chodí lidé.

Jemné a uhlazené vnější chování dítěte jest okrasa, jež je nejlépe kráslí a pro kterou se každému líbí, kdo je vidí a s ním do styku přichází, kdežto hrubé a neotesané mravy jsou Kainovým znamením, jež každý už zdaleka pozoruje a jež činí dítko neoblíbeným a protivným.

25. Kočka.

Na lavici u kamen seděla kočka. Seděla vzpřímena a sliníc si brzy pravou brzy levou přední pacičku otírala si obličej. Myla se a česala. A když

si umyla a uspořádala obličej, olízala si a očistila celý kožíšek. Strojila se jakoby do plesu.

A bylo toho zapotřebí; neboť celou noc chodila po půdách, jež jí hospodář svěřil a nad nimiž ji učinil opatrovnící a královnou. Lezla pod schody, šplhala po trámech, lezla děrami a zaprášila se. Prohledala všechny kouty a slídila po myších, jež tolik zla hospodáři už natropily. A jakmile někde nějakou zcítla, počíhala si na ni, chytla a zardousila ji. Za noc prošla své království několikráté. Vždyt škůdcové nemilují světla a právě za tmy vylézají nejraději z děr.

Také na těchto obchůzkách ustydla.

A proto ráno, když ji hospodyně vpustila do světnice a dala jí na talířek teplého mléka, posnídala, vyskočila k teplým kamnům na lavici, hřála se, myla a česala. Špína na těle je nejen nepříjemna, ale i nezdrava a škodlivá. Čistota půl zdraví.

Brzy byla čisfounká jako panenka. Obočí a hlavu měla pěkně načesány, několik dlouhých vousů kolem úst, které jí zvlášt pěkně slušely, stály stejnoměrně na obě strany, zoubky jako perly, oči jako dva ohníčky, kožíšek čistý, ano i dlouhý ocásek, kterým dovedla tak umělecky kroužiti a se lísati, se leskl jako pozlacený.

Když se umyla a učesala, přikrčila se na všechny čtyři nožky, zamhouřila oči a spokojeně vrčíc podřimovala.

Milé dítě! Kočka nemá rozumu a přece tak dbá o čistotu. Čím více dbáti o ní má člověk, tvor rozumný!

Co si mysliti máme o dítěti, které se nechce mýti, bojí se vody, vzpouzí se, má-li je maminka

česali, ale raději chodí umazané, ušpiněné, roz-
cuchané, má obličej zaprášený, krk černý, ruce od
inkoustu a nohy, že by se na nich mohly sázeti
brambory?

Košiláček.

Košiláček umouněný
nemytý a rozježený
nečesá se, neustrojí,
vody se jak ohně bojí.

Jenom křičí, jen se pere,
jako když ho na nůž bere.
Košiláček umouraný,
však ho jednou chytnou vrány.

Budou ho mít za havráně,
poletí s ním do své stráně.
Upustí ho do rybníka,
tam ať sobě vodě zvyká.
Vezme-li ho velká voda,
nebude ho také škoda.

26. Nepořádný Vašíček.

Vašíček byl skoro stále umazaný a neupravený
jako vrabec, který se válí za komíny a po ulicích.

Válel se po zemi, mazal se blátem, a kdyby mu
byla matka třikrát denně kalhoty na kolenou spra-
vila, jistě třikrát za den by je byl zase rozlhal.

Když se mu utrhli knoflík u kalhot, nahradil jej
kouskem motouzu nebo ničím.

Čítanku měl ušpiněnou, listy zohýbané, cípky
jejich ztočené v malé kornoutky. Umazané, uválené

a rozházené měl i všechny ostatní školní pomůcky a potřeby.

Když přišel ze školy, hodil mošnou, kam se mu namanulo.

Večer, když se svlékal, kabát pověsil na věšák, čepici hodil na skříň, šle pod lavici a kalhoty na židli. Však také byla na něho podívaná, když se oblékal! Hledal, přehazoval, ptal se, zlobil se a plakal. Kde mám vestu? Kde mám kalhoty? Kam jste mi založili kabát? Kde mám čítanku? Ubohá čítanka — ležela pod stolem, a kocour si jejími listy pohrával. A měl z nich radost, neboť mu pěkně šustěly . . .

Do školy přicházel pozdě. Ve škole míval pod sebou nastláno různých papírků, lavice před ním byla zakapána inkoustem, poškrábána a pořezána nožem.

S řádnými spolužáky společenství nepěstoval — vybíral si vždycky zase jen sobě podobné. Podobného peří ptáci k sobě tíhnou.

Psal po zdech, otloukal z domů omítku a všecko pokazil, co se mu do rukou dostalo. Náradí a nástroje pravidelně polámal a rozlámal.

Kdy měl hlad, tehdy jedl a nečekal, až přijde hodina určená k jídlu.

Pro tuto jeho nepořádnost plísnil ho rodiče, neměl ho rád ani pan učitel, a cizí lidé raději se mu vyhýbali.

Ale horší jest, že Vašíček byl nepořádný nejen dle těla, ale i dle duše. A jako pro tělesný a zevnější nepořádek neměli ho rádi lidé, tak pro duševní a vnitřní nepořádnost neměl ho rád Bůh.

Ledabylý byl při modlitbách, do kostela přicházel pozdě a k svaté zpovědi chodil bez náležité přípravy.

A jako nečistotou a nepořádkem zevnějším trpělo jeho tělo, tak nepořádkem vnitřním trpěla jeho duše.

A nejhorší jest, že není naděje, že by se v budoucnosti polepšil, neboť kterou cestou zvyknul choditi jinoch, neodstoupí od ní i když zestaral. Zvyk má železnou košili. Jak si zvykl žíti v mládí, žíti bude i potom.

Politujme ho, neboť v životě šťastným nebude . . .

27. Zabil se.

V předměstí velkoměsta vzadu ve dvoře, kam slunko celý Boží rok nenahlédlo, bydlil se svou rodinou tovární dělník Kvapil.

Výdělek jeho byl dosti slušný, ale valnou část jeho propíjel v pivě nebo kořalce, všelicos prohrál i v kartách, a jenom nepatrný obnos odevzdával ženě na výživu rodiny a zaopatření domácnosti.

Manželka jeho, na níž spočívala skoro celá tíha starostí o domácnost a rodinu, chodila do zámožnějších rodin na posluhu, aby přivydělala a mohla dítky vyživiti a ošatiti.

Rodiče odcházeli po práci, a dítky skoro celé dny byly ponechány samy sobě. Proto také domácí výchova jejich byla velmi zanedbaná.

Nejstarší z nich byl třináctiletý Luděk. Měl sice ještě choditi do školy, ale zhusta místo školy potuloval se po ulicích, na nábreží, u nádraží nebo za městem.

Otec jeho byl k upomínkám a stížnostem, které ho na hocha docházely, lhostejný, a matka byla slabá, domluvami již ničeho u něho nezmohla a vůbec byla již ke všemu olupělá.

Přišel-li Luděk přece někdy do školy, přišel umažán a roztrhán, byl tam nespokojený, mrzutý, nepozorný a nedbalý.

Byl ve škole jenom na obtíž, kazil spolužáky a ve vyučování překážel.

Místo školy nejraději chodíval k nádraží, neboť se vycházejícím cestujícím z nádraží nabízel k donášce zavazadel, čímž si mnohdy značný peníz vydělal.

Ale co vydělal, hned zase utratil u cukráře nebo u lahůdkáře.

Když vyšel školu, chodil domů jen zřídka. Mnohdy ani vyspat se domů nepřišel.

Vyhledal si kamarády a společníky, s nimiž poctivě i nepoctivě se živil a od nichž naučil se špatností, kterých dosud sám neznal. Kradl s nimi a podváděl, pil, kouřil cigarety, hrál a hýřil. Dopouštěl se nestydatostí.

Strážníci již ho znali a pásli po něm jako po falešném penízi.

Několikrát byl i zavřen.

Ale nezřízený život se na něm vymstil. Kdo rychle žije, brzy dožije. Tváře jeho byly bledé, oči vpadlé a bez lesku a pod nimi modré polokruhy. Začal i kašlati.

Teprve nyní vrátil se zase domů, ale už jen jako podlomená květina. Ulehnul, a plicní souchotiny, kterých si nezřízeným životem uhnal a které ho na lůžko sklátily, rychle dodělávaly na něm dílo zkázy . . .

Dnes už není mezi živými. Zabil se . . .

O mrtvých máme mluvit jen dobře. A těchto několik řádek není napsáno s úmyslem po něm hodit kamenem, ale s úmyslem dát na něm živým výstrahu a odstrašující příklad. Toť vlastní účel tohoto ● článku.

28. Černý mudrc.

Asi tak na rozhraní jara a léta procházel se za krásného rána na zahradě po trávníku právě před chvílí posečeném černý špaček. Sbíral po zemi a vylahoval z ní plže a červy a pochutnával si na nich.

Když se masitou snídaní dostatečně posílnil, vyšel si na strom, kdež byla budka, z níž před několika dny už druhé pokolení mláďat vyvedl, posadil se na strom, otřel si zobák o větev a začal si bezstarostně pohvizdovat.

Napřed si hvízdal, co mu napadlo, potom nápodobil sedmihláska, který zpíval nedaleko na lípě, potom posmíval se po kavkách na věži ano i po kohoutovi na dvoře.

Otáčel se na všechny strany, poskakoval s větve na větev, díval se na všechny strany a posuzoval vše, co kolem něho se dělo.

Zadíval se i ke včelníku. Včelky hrnuly se z česer, rozletovaly se na všechny strany, obsadily květy, napěchovaly si na nožičky pelu, z kalíšků květů vyssály sladkou tekutinu a spěšně vracely se zase do úlů. Tam vše uloživše do zásobáren, bez oddechu spěchaly pro novou kořist. U včelínu byl hukot a bzukot.

„Podívejme se na ty pilné pracovnice zblízka“ pomyslí si špaček a přeletěl na strom, který stál u samého včelínu.

„Tak, včelky, tak“ pochvaloval, „jen pracujte, z práce rodí se blahobyť. Pracujte v létě, sbírejte, pokud je ruka Páně otevřena, abyste měly zásoby na zimu. Potom, až bude venku skučet vítr, lítat sníh, a mráz všecky květy spálí, sraďte se k sobě

do teplého hnízda, obsedněte špižírny ve svém domu a bezstarostně očekávejte příštího jara.“

Pojednou na trávníku něco zabručelo. Špaček rychle se tam obrátiv spatřil na květu pampelišky povalovati se černě proužkovaného čmeláka. Také přeletoval s květu na květ a kdykoliv přeletoval, bručel, a jeho bručení vyjímalo se v bzučení včelím jako basa mezi houslemi.

„Hledme, jaký čmálap se tam povaluje? Podívejme se na něj,“ pravil špaček a přelétl na bližší strom, odkudž mohl čmeláka dobře pozorovati.

Bručoun několikrát přelétl s květu na květ a všecku vonnou a sladkou šťávu z nich vypil. Potom se usadil na sluníčku, urovnal si zadními nožkami pruhovaný kabát a oddal se sladkému odpočinku.

Po chvíli zase navštívil několik květů a zvednův se letěl ke svahu u zdi zahradní.

„Kam asi letí? Podívejme se za ním“, pravil špaček a sledoval jeho směr.

Čmelák letěl k domovu. V trávníku byla vyhrabána malá jamka, vystlaná byla mechem a jemnými stébélky suchých travin. Malým otvorem vklouzl dovnitř.

„Hleďme“, pravil špaček, „zde tedy má domov. A dosti chytře si ho upravil, ani ho není skoro znáti. Schválně zde počkám, abych prozkoumal celou jeho domácnost.“ A sednův si na větev blízkého stromu, zadíval se k pelechu.

Vždy po chvíli vyletěl odtud nějaký bručivý obyvatel, a za chvíli se zase některý vrátil. Pohybovali se lenivě a mrzutě. Co v přírodě našli, snědli především sami a jen nepatrnou částku přinášeli do společného obydlí — jenom co by vyživili mladé.

„Jsem zvědav na budoucnost“, prohodil špaček a odletěl kamsi na louku k hejnu svých společníků.

Za rok vrátil se na zahradu zase. A zase hvízdal, posmíval se, všeho si všímal a posuzoval.

„Hle, včelky pilně lítají jako loni“, pravil. „A co pak asi dělají ti bručouni? Schválně se dojdu podívat.“

A již sletěl na svah u zdi. Hledal a hledal, ale o nějakém životě ani památky. Pelech byl úplně opuštěný. Obyvatelé vyhynuli hladem.

„Ano, ano, pilný má všeho hojnost, ale lenocha čeká nedostatek a bída“, pravil černý mudrc, a odletěl připravovat v budce hnízdo pro mladé.

29. Kouzelný proutek.

Pan učitel jednou na konci početní hodiny napsal na tabuli příklad a pravil: „Opište si jej, a kdo jej vypočte, ať se příští hodinu přihlásí. Je těžký.“

Žáci vystihli velmi dobře ze způsobu a tónu řeči, kterým jim pan učitel příklad ukládal, že jim ho uložil nikoliv jako pravidelný úkol, nýbrž spíše jen jako zvláštní zkoušku.

A proto lehkomyšní a leniví vůbec ani se o příklad nepokoušeli vědouce, že se jim nic nestane, když ho nevypočítají.

Příčinlivější jali se zkoušeti, ale když nemohli ničeho pořídit, sešit zavřeli a odložili.

Toník kovářů se také pustil do práce, ale když nemohl složitého příkladu rozluštit, rozlobil se, sešit rozhorleně zavřel a mrštil jím do kouta. Kdo by se s tím mořil!

A tak skoro všichni z bojiště utekli.

Když v příští početní hodinu se pan učitel tázal, kdo příklad vypočetl, nastalo ticho. Z předních lavic ohlíželi se, zda se vzadu někdo hlásí.

Jen jediný žák se hlásil Jaroslav Kalina. Jen on jediný z bojiště neutekl.

Byv požádán podal panu učiteli sešit. Pan učitel jej rozevřel, přehlédl a spokojeně se usmál – příklad byl zcela správně rozebrán a vypočítán.

„Jak dlouho jsi jej počítal?“ tázal se.

„Začal jsem hned, jakmile jsem v sobotu odpoledne přišel ze školy, ale nepořídil jsem ničeho. V neděli hned po obědě sedl jsem si ke stolu, rozevřel sešit, ale nemohl a nemohl jsem zase nic svést. Již chtěl jsem se vzdát a jít k spolužákům si hrát, ale pomyslí jsem si, že nepovolím a neustoupím, dokud příkladu nevypočtu. Vzal jsem početnici, prohlížel příklady jiné, zkoušel jejich složení, uvažoval a přemýšlel, až se mi v neděli k večeru rozbřesko. Pojednou jsem prohlédl a v několika minutách příklad vypočítal. A potom se mi zdálo, že je zcela snadný, a divil jsem se, že jsem ho nevypočetl už dříve.“

„Jsi hodný. Chválím tě. Jen zůstaň tak vytrvalým i v budoucnosti a při všech svých pracích a podnicích v životě.“

A nyní pravil pan učitel k ostatním dítkám: „Vezměte si z Jaroslava příklad. Buďte vytrvalé, neboť vytrvalost jest kouzelný proutek, kterým docházíme životních úspěchů. Čehokoliv se tímto kouzelným proutkem dotknete, zdaří se vám. Vytrvalost lepší než nadání. Život poskytne vám množství záhad a úkolů na první pohled těžkých, jež budete musít pracovat, ne-

bojte se jich, nelekejte se, nevyhýbejte se jim, neuhýbejte se malomyslně, ale odvážně a mužně dejte se do práce; a na pomoc si vezměte vždy kouzelný proutek, který vše dovede rozuzliti, rozluštiti a ku zdárnému konci přivést.

Nezlobte se a nebuďte netrpělivé, když se vám hned dílo nedaří, ale s trpělivostí, klidem a rozvahou pokračujte. Jistě jde k cíli, kdo jde klidně, rozvážně a vytrvale. Bezpečněji krokem nežli skokem. Kdo vytrvá až do konce, spasen bude.“

30. Malý střádal.

Venoušek, který chodil do nejvyšší třídy trojtřídní vesnické školy, byl vlastně už v mládí mužem, neboť uměl už pracovati a šetřiti skoro jako jeho tatínek.

Dostal-li od kmotřičky dvouhalěr, neběžel s ním ke kupci pro mlsky, ale uschoval si jej.

Měl svou peněženku, kterou mu kdysi otec k svátku daroval, a v ní měl uschovány halěře, desetníky a dvacetníky, které dostal buď od rodičů nebo příbuzných nebo stržil ze svého malého hospodářství.

Choval totiž dva páry holubů, a příjem za odprodaná holoubata byl celý jeho. Nebylo toho sice mnoho — starší jeho bratr choval si králíky, nejstarší včely a sestra měla dvě své slepice — ale přece jen nahospodařil za rok několik korun.

A prozradím Vám ještě mnohem víc — Venoušek byl už kapitalistou. Když totiž nashromáždil deset korun, donesl si je do „Spořitelního a záložního spolku pro Navrátilov a okolí“, dostal na ně pěknou červenou knížečku se svým jménem a od té doby vždycky, kdykoliv jeho úspory v ka-

pesní peněženice dosáhly alespoň jedné koruny, našel je do záložny a shromažďoval dále.

Nikdy ničeho nepromlsal a marně neutratil jako některé jiné děti, třeba na př. děti nádeníka Kalouska, ale nešetřil peněz, jestliže si měl koupiti nějakou knihu nebo pomůcku pro školu nebo dáti něco některému chudému dítěti nebo dar na nějaký dobrý účel.

V takovém případě však vždy tázal se rodičů o radu a vyprosil si jejich souhlasu.

Lakomý není a nebude, zatvrdělý k chudým také ne, ale spořivý ano.

O svých úsporách měl stále dobrý přehled. Věděl, kolik má uloženo na knížce, kterou měl ve skříni matčině uloženou, kolik úroků mu pan pokladník po novém roce tam připsal, přepočítal, byly-li dobře vypočítány, a věděl dopodrobna, kolik má peněz v malé peněženice, kterou stále nosil s sebou.

Knížky si více vážil než peněženky a to nejen proto, že v ní bylo více, ale proto, že peníze tam zapsané vydávaly bez jeho vlastního přičinění a práce úroky. Až bude velký, přičiní se, aby měl takových plodných knížek více.

Své hospodářstvíčko opatroval pečlivě. Vždy večer se přesvědčil, je-li i „rousňák“ i „stavák“ doma. Na noc nasypal jim zrní. Holubník, který mu byl zdrojem příjmů, před kočkou, tchořem a kunou dobře ochránil.

Ale nejen pečoval o své malé hospodářství, ale i o celý majetek svého otce. Dbal, aby nikdo ničeho neukradl a nepokazil, a aby vše bylo dobře opatřeno a vydalo žádoucí užitek. Jeho mladý ale zdravý rozum už mu říkal, že rodiče jeho tím

větší věno jemu a jeho bratřím a sestrám, které vřele miloval, budou moci dáti, čím více sami budou mít.

Na šaty byl velmi opatrný. Nikam nelezl, kde by si šaty rozedral nebo pomazal. Nepovaloval se po zemi a nebrodil se po kolena v potůčku jako někteří jiní hoši. Do školy a do kostela chodil v šatech slušných, ale převlékl se do starších, jakmile přišel domů. Věděl, že rodiče musí mnoho pracovat a šetřit než vydělají tolik, aby mu nové koupili mohli. I na obuv byl velmi opatrný.

Majetkem svým a svých rodičů nikdy se nechlubil, ale přece, aniž toho pozoroval, rostlo s ním jakési sebevědomí a sebe důvěra. Nebude se nikdy nikoho o nic doprošovat. Postaví se v životě na vlastní nohy. Nebude odvislý od nikoho. Otec mu koupí někde nějakou živnost. Bude-li třeba, opraví si ji a upraví jako klec, pole vzdělá vzorně, takže přinesou hojný užitek. Bude pěstovat vše, co je užitečno a prospěšno. Bude pracovat a šetřit.

Venoušek je boháč. Těch několik haléřů, které nosí s sebou a těch několik korun, které má uloženy v záložně, netvoří ovšem bohatství velikého, ale jeho bohatství spočívá v tom, že je pro život dobře připraven.

31. Chléb.

Velebný pán vešel do třídy. Pomodlil se s dětmi, šel ke stolku, podepsal se do třídní knihy a předstoupil před lavice chtěje vypravovat.

Ale 'zrak jeho utkvěl na zemi. Před lavicemi pošlapán, umazán a uválen ležel kousek chleba.

Zadíval se naň. V očích mu zazářilo něco jako spravedlivý hněv nebo bolest. „Zdvihni ho“, pravil jednomu žákovi. Když tak žák učinil, zdvihl kněz zrak a přehlédnuv třídu, v jakémisi vzrušení pravil: „Dítky, nepohazujte chlebem. Vaši rodičové mnoho musí pracovati, nežli vám mohou chleba na cestu do školy dáti.

Napřed musí pole pohnojiti a zorati. Potom je uvláčeji branami, zasejí zrna, uválejí a potom prosí Pána Boha, aby zaseté osení dobře prezimovalo, aby ho nezničili hraboši, nevyležel sníh nebo nevytáhl mráz. Na jaře chodí o křížových dnech do polí a znova se modlí, aby Pán Bůh žehnal, dával v příhodný čas slunce a dešť, teplo a vláhu, chránil přílišného sucha i mokra, mrazu, krupobití i všeho, což by osení škoditi mohlo.

Když žito dozrálo, jdou žít. Práce ta je namáhavá. Posečené žito váží v snopky a staví do hrodků. Strniště hrabou.

Když žito uschne, svážeji je do stodoly. Potom je mlátí. Při této těžké práci bývají zaprášeni. Slámu svazují a ukládají. Vymláčené žito čistí a odnášeji na sýpku.

Potom, když chtějí míti z něho mouku, odvážeji je do mlýna, kdež je mlynář semele. A znova jedou do mlýna, aby si mouku odvezli.

Mouka se musí přesypávati a míchat, aby se nezkazila.

A teprve nyní mohou vaše maminky do díže nalíti vody, nasypati do ní mouky, zmísiti, z těsta bochničky dělati, vytopiti pekárnu a je do ní vložit, aby se upekly. •

A teprve potom je chléb.

Děti, vidíte, jak dlouhou a namáhavou cestou se

jíti musí, než se dojde k bochníčku. Vážte si chleba už proto, že tak těžko se dobývá. Pravdivá jsou slova, která řekl Hospodin Adamovi, když před ním bránu ráje uzavíral: „V potu tváře své jísti budeš chléb.“

Když Pán Ježíš pěti chleby na poušti nasýtil tisíce lidí, poručil apoštolům sebrati i drobty, které na zemi napadaly. „Seberte je, ať nezhynou“. Takovou úctu projevil ke chlebu. Nemají-liž i lidé pečovati, aby ani drobty po zemi se neválely, aby se po nich nešlapalo a aby nazmar nepřicházely?

Děti, když by vám snad v mošně nebo v kapse zbyly nějaké drobty, kterých již snísti nemůžete, dejte je zvířátkům, třeba užitečným zvířatům v domácnosti, nebo ptáčkům nebo mravencům neb alespoň je vrzte na oheň — jen ať nejsou posílány a zneuctěny.

Pán Ježíš tak si chleba vážil, že pod jeho způsobou sám se skrývá a ve svatém přijímání k nám přichází. Při poslední večeři vzal chléb, požehnal jej, lámal a dával apoštolům řka: „Vezměte a jezte, totoť jest Tělo mé.“ Pod touto způsobou bydlí s námi ve svatostánku stále. Nezvolil bydlení s námi pod způsobou zlata nebo diamantu, ale pod prostou způsobou chleba. A teprve v době neúrody, bídy, nedostatku, války a drahoty chápou lidé, proč zvolil Kristus právě chléb a pominul drahocenné jiné věci, jichž jísti a jimiž se nasýtit nemůžeme.

Ctěte chléb, který Kristus Pán tak poctil.

Někdy byste třeba rády kousek chleba snědly, jen kdybyste jej měly. Zkušenosti života vás teprve

lřeba naučí chleba si vážit. A jistě si ho budete vážit, až budete nuceny samy si ho vydělávat.

Doufám, že už nikdy, až sem k vám do třídy vejdu, neuhlídám po zemi kousků chleba, kůrek nebo drobtů se povalovati.“

Kněz skončil a teprve nyní přešel k vlastnímu vyučování.

A také opravdu nikdy už dítky v té třídě chlebem neuctivě nepohazovaly.

32. Kniha.

Važ si knih, které ti rodiče koupili. Katechismus, biblickou dějepřavu, čítanku a všecky ostatní knihy potřebné chovej v čistotě a šetři jich. Nevytrhávej listů, nečmářej v nich, dbej, aby se neumazaly inkoustem a neupadly na zemi. Neohýbej desek a nepřekládej cípku listů.

Pořádné dítě, jež dbá čistoty a pořádku, má i čisté a zachovalé knihy.

Šetři knih, jež si vypůjčuješ ze školní knihovny nebo jež ti rodiče koupili nebo snad někdo jiný daroval.

Snaž se založit si vlastní knihovničku. Máš-li nějaké peníze, jichž smíš dle libosti použít, vyžádej si rady rodičů, učitelů nebo jiných zkušených lidí a poříd si nějakou dobrou knihu. Kapitál uložený v dobré knize přinášívá nadmíru bohaté úroky.

Ovšem bez vědomí rodičů žádných knih nekupuj. Rozhodně nekupuj knih nesmyslných, jež dětskou obrazotvornost bouří a nezdravě vzrušují. Různé romány „krváky“ a různé povídky o indiánech

„indiánky“ a podobné smetí již mnohým dětem popletly hlavu. Čtouce a kupující špatné knihy hltají a kupují si mnozí jed. Není vše zlato, co se leskne, a není vše pravda, co se tiskne. Papír snese nejúšlechtilejší poučení právě tak jako nejpodlejší hanebnost. Nikdy nečti a nekupuj knih, které podřívají víru nebo mravnost. Nežli špatnou knihu raději žádnu.

Špatná kniha podobna jest svědci, který na stromě uprostřed ráje seděl a svedl Evu.

Naopak zase dobrá kniha podobna jest archandělu Rafaelovi, který mladého Tobiáše vedl a ochraňoval. Těší, baví, poučuje a varuje.

Jako špatné knihy velmi mnohé ditky už svedly a zkazily, tak zase dobré knihy už mnohým neobyčejně prospěly a z nich zdárné údy lidské společnosti vypěstily. Každý rozumný chápe se toho, co mu prospívá — chop se i ty knih dobrých.

Čti pomalu! Ne ten má zisk, jenž mnoho knih letmo přečetl, ale ten, kdo třeba přečetl jen jednu, ale pozorlivě a důkladně.

Nečti jen pro zábavu, ale především pro poučení.

Učiň si dobrou knihu svým stálým společníkem a přítelem!

33. Ohřívej se na sluníčku!

Jako slunce svými paprsky, jež na všechny strany vysílá, mnoho dobrého působí, tak velmi prospívá každý dobrý člověk dobrým příkladem, který svému okolí dává. Dobrý člověk aniž o tom ví a aniž má jakýkoliv úmysl, stává se velkým dobrodincem lidstva. Zlo škodí, dobro prospívá.

Milé dítě! Obdařil-ti tě Pán Bůh milostí, že postavil tě na světě mezi lidi dobré, že dal ti šlechtné rodiče, dobré kněze a učitele, kteří tě vychovávají, moudré lidi, s nimiž často se stýkáš, děkuj za to Pánu Bohu vroucně na modlitbách, neboť už jejich blízkost a jejich dobrý příklad ti neskonalé prospívá.

Pozoruj je a pozoruj sebe! Přirovnávej své jednání k jednání jejich! Co dobrého činí, čiň po nich!

Dobrých lidí si važ, zdržuj se rádo v jejich blízkosti, nevzdaluj se od nich a nevyhýbej se jim bez příčiny! Dobré lidi vyhledávej!

Nešťastny jsou dívky, které nestojí na světle, nýbrž ve stínu. Takovým stínem jsou lidé špatní, kteří vydávají kolem sebe tmou špatného příkladu. Dívky, které jsou tak nešťastné, že s takovými lidmi do styku přicházejí, mají se velmi míti na pozoru, aby se nepokazily, mají pokud jen je to možno, vyjít ze stínu a vyhledávat světlo. Od špatného příkladu odvrát oči!

Ale blahodárně působí nejen příklad lidí, kteří s námi žijí, ale i těch, kteří třeba dávno před námi zemřeli. A proto můžeme se ohřátí a okřátí nejen od těch, které vidíme, ale i od těch, o nichž se už jen dočítáme.

Především sluncem neskonalé dokonalosti jest nám sám Kristus Pán, který plným právem a bez jakéhokoliv porušení skromnosti mohl o Sobě říci: „Jáť jsem světlo světa“, „Učte se ode mne!“ Svata evangelia, jež Jeho život popisují, jsou nám nevyčerpatelným zdrojem zušlechtění.

I od Panny Marie můžeme se velmi mnohému přiučiti. Je nám příkladem pokory, čistotnosti, dobrosrdečnosti a jiných ctností.

Velmi nám prospívají životopisy svatých. Byli lidmi jako my, byli podrobeni slabostem a pokušením jako my a když zvítězili, proč bychom i my zvítěziti nemohli? Jak milovali církev svatou! Jak snažili se plnit přikázání Boží a tak zdokonaliti sebe a zalíbiti se Bohu!

Velmi nám prospívá i četba životopisů slavných mužů a žen. Jak milovali vlast svou! Jak pracovali a se obětovali! Kdo takové životopisy bedlivě pročítá nebo i ze všeobecných dějin o šlechetných činech slavných lidí se dovídá, není možno, aby ho dobrý jejich příklad nepovzbuzoval a nezušlechťoval.

Milé dítě! Ohřivej se nejen od jiných, ale buď i samo jiným zdrojem blahotvorného tepla. Hleď, máš snad mladší bratry nebo sestry, s nimiž stále se stýkáš neb alespoň často se stýkáš s jinými dětmi, jež jsou mladší tebe.

Tito tvoji mladší spoluobčané pozorují každé tvé hnutí, každé tvé slovo a každý tvůj čin. A vše napodobují. Jednáš-li dobře, učí se od tebe dobrému, jednáš-li špatně, i špatnému od tebe se učí. Berou si z tebe příklad buď dobrý nebo špatný. Tvůj dobrý příklad je zušlechťuje, špatný kazí. Dáváš-li jim dobrý příklad, máš před Bohem zásluhu i z jejich dobrých skutků, kazíš-li je, vina z jejich špatností padá i na tebe.

Proto nadpis, který jsem dal v čelo tohoto článku a jenž zní „Ohřivej se na sluníčku“ ještě doplňuji a připojuji k němu: „Milé dítě, staň se i samo sluníčkem!“

34. Miluj přírodu!

Vše, co kolem sebe vidíme, stvořil Bůh. Jeho mocným slovem povstaly nerosty, rostlinstvo a živočišstvo. Tvorové tito jsou sice méně dokonalí než člověk, ale poněvadž je též Bůh stvořil, jenž učinil nás, mohli bychom se skoro vyjádřili, že jsou našimi bratry.

Svatý František Serafínský opravdu nazýval květiny svými sestrami a zvířata svými bratry, a jeho životopisci nikterak mu to ve zlé nevykládají, ale naopak chválí ho za to a vidí v tom důkaz, že jeho duše byla pokorná, něžná a citlivá. V jeho poníženosti ke tvorům Božím spatřují jeho velikost.

Miluj květiny, ať ve květnících za okny nebo v přírodě, sázej je, pěstuj, zalévej, ošetřuj, ale nikdy jich zbytečně netrhej, nelámej a nepoškozuj!

Nešlap v osení, které má dáti lidstvu chléb, nemař trávy na lukách, jež má poskytnouti užitečným zvířatům potravu; nelámej a nepoškozuj stromků, jež zroditi mají ovoce. Neloupej kůry a neřez do ní. Pozoruj jen, jak stromek slzí a pláče na místě kde zločinná ruka ho zranila.

Sázej stromy, kde možno — budou ti jednou třeba užitečny. Dědoušek seděl pod jabloní obalenou krásnými červenými jablky, a když děti k němu přišly, pravil jim: „Hleďte, tento štěp vsadil jsem si, když jsem chodil do školy. Sázejte i vy, abyste měly ovoce, až zestárnete.“

Stromy krásí naši vlast, a kdo je vysazuje, opatruje a pěstuje, přispívá k okrase naší drahé vlasti.

Netrýzni zvířata, ale měj k nim cit, a třeba-li, i soucit! Nemazli se s nimi ovšem, — je to člověka nedůstojno a mnohdy i škodlivo — ale nikdy

nejednej s nimi necitelně. Nebij jich a netrap hladem nebo žízní nebo přílišnou námahou. I zvířata cítí a vystihnou obyčejně dobře, kdo s nimi smýšlí přátelsky a kdo jest jim nepřítelem.

Viděl jsem jednou — a bolí mne srdce, kdykoliv si na to vzpomenu — kterak školní hoši chytili žábu, položili ji na konec prkénka, jež zase položili na špalek, a jeden z nich silnou holí udeřil na prázdný konec prkénka, takže žába vyletěla do povětří. A když spadla, zase druhý předváděl ono smutné představení. A čím výše ubohá žába vyletěla, tím radostnějšími výkřiky ji onen hlouček nezvedenců provázel.

To je odměna rozumného tvora tvorů nerozumnému, jenž nikomu neškodí, ale prospívá mnohým . . To je odměna ~~na~~ to, že lapá škodlivý hmyz a že kvákajíc, skřehotajíc, zpívajíc a hrajíc v rybníce tak roztomile oslavuje teplé jarní večery?

Žádná hra, při níž některý tvor nějak trpí, není dovolena, ale je škodlivá a zavrženíhodná. Už proto, poněvadž otupuje cit a zesurovuje.

Některá zvířata ovšem umějí se také brániti, ubližujeme-li jim. A činí tak plným právem. Škrábne-li kočka rozpustilce, který ji tahá za vousy, kousne-li pes hochu, jenž po něm hodil kamenem, kopne-li kůň někoho, jenž ho trýzní, činí tak v sebeobraně. A jestliže si zvířata takovým nectnostem navykla, byla k tomu pravidelně dříve nerozumným jednáním lidí navedena. Je to jejich přirozená zbraň, kterou se proti skutečným nebo domnělým svým nepřítelům brání.

Některá zvířata jsou škodlivá, a nutno je hubiti. I když tyto škůdce lidé zabíjejí, mají je usmrtiti pokud možno rychle a vystříhati se zdoluhavého

mučení, trýznění a ubíjení. I zlý cítí, a povinnosti naší jest, je-li možno a dovoleno, zkrátiti bolest, ať se vyskytne kdekoliv.

Někdy se mezi dětmi vypravují hrůzyplné věci o strašidlech, o koni s ohnivou hlavou, o válicích se sudech, o hýkálkovi, o vodníkovi a p. Příroda nestraší, a strašidla vůbec nejsou. Pověst o hýkálkovi má býti jen dětem výstrahou, aby samy nechodily do lesa a nezabloudily, a pověst o vodníkovi, aby nelezly na hráz a nespadly do rybníka.

Jestliže přece setkáme se v přírodě se zjevů prapodivnými, nepokládejme jich za „strašidla“, ale zkoumejme příčiny a dopátráme se přirozeného vysvětlení.

Matka spála s hochem ve světnici. Byla tma. Pojednou cosi kleplo. Hoch ještě nespál a klepnutí dobře slyšel. Zbystřil sluch. A zase slyšel: „Klap!“ Počal se chvěti. A zase znova se ozvalo: „Klap!“ Není pochyby, že straší . . .

V úzkosti vzbudil matku. Matka procitne, naslouchá a také i ona slyší zase tajemné: „Klap!“ Rozsvílí světlo a pátrá po příčině. A viděla ji brzy. Večer dala si do hrnku hrách, postavila na plotnu a aby se jí druhý den lépe vařil, nalila na něj vody. A jak hrách nabobtnával, nabývalo ho, a zrníčko po zrníčku překypovalo z hrnce a padalo na plotnu. To bylo ono „strašidlo“.

Strašidel se neboj!

Boj se jediného strašidla, které je hrozné a kruté zároveň — zlého svědomí . . .

35. Vycházka na starý hrad.

Přiblížil se den, na který se celá třída tak velice těšila.

Již před sedmou hodinou shromáždili se žáci ve třídě. Přišli obutí a důkladněji oblečení než jindy. Nenesli s sebou „učení“, nýbrž různé balíčky s potravinami. Některý měl i deštník.

Všichni byli v dobré náladě a v radostném očekávání věcí budoucích.

V sedm hodin vešel do třídy pan učitel. Žáci ho uctivě pozdravili. Jindy, kdy měli strach, že je bude zkoušeti, nejevili k němu takové přitulnosti jako dnes, kdy věděli, že otázek a známek dávatí nebude. Viděli v něm spíše milého přítele, který pro ně přinést chtěl zvláštní oběť a kterému za to zvláště mají býti vděční.

Seřadili se a bez hluku, tak jak jim pan učitel nařídil, prošli ulicemi města.

Vyšli do krásné přírody. Na polích zelenalo se osení, lučiny pestřily se kvítím, les dýchal vůní. Nade vším tím smálo se teplé letní slunko na modré obloze.

Za městem už nešli seřaděni, nýbrž utvořili hloučky a šli si dle libosti.

Pan učitel šel s hloučkem posledním.

Asi tři hodiny šli silnicí. Potom odbočili po ní cestou směrem k vysokému kopci, jenž byl celý porostlý smrkovým lesem a na jehož vrcholku stála dobře zachovalá zřícenina starého hradu.

Když přišli na úpatí hory a vešli do lesa, pokynul pan učitel, aby si odpočinuli. Posadili se, rozvinuli své balíčky a pojedli. Kdo měl žízeň, šel se napít k nedaleké studánce.

Když se odpočinkem, pokrmem a nápojem posilnili, vystupovali dále ku cíli své cesty.

Trvalo ještě skoro hodinu než se dostali až k mohutným, vysokým zdem hradním. Bylo už skoro poledne.

Vešli do nádvoří. Pan učitel jim krátce sdělil dějiny hradu, provedl je uvnitř i kolem a vysvětloval, co kde a jak bývalo. Všichni ho s napětím poslouchali. Mysl jejich byla vypravováním cele zaujata a povznešena. Zdálo se jim, že žijí v dobách dávné minulosti. Ani se neodvažovali hlasitě mluvit. A jen vzpomínali: Jak asi zde bylo, když byl ještě hrad obydlen?

Pan učitel napomenul všechny, aby nikdo nikam nelezl a došel pro klíč od hlásné věže k lesníkovi, jenž nedaleko hradu bydlil, jej pod dohledem měl a od „hlásky“, jež byla zamčena, klíč jen na požádání vydával; když jej přinesl,odemknul, a vešel se všemi do věže a po točitých schodech dostal se s nimi nahoru.

Nahoře byla prkenná podlaha. Celá třída na ni vystoupila.

Jak nádherný obraz se jim objevil! Vysoké deštěm a stářím omšené a rozpraskané zdi kolem nádvoří, na němž rostla tráva, keře a stromy, tmavý a mlčenlivý les kolkolem, a krásný pohled na všechny strany až daleko do krajiny . . .

Pan učitel chvilenu nechal hochy sytiti se velebným pohledem. Potom jim vykládal a ukazoval, kde které město a vesnice leží, upozornil na vinoucí se potok a na pásmo vzdálených hor. A potom pravil: „Hoši, milujte svou vlast. Jest krásná. Buďte vždy dobrými a uvědomělými Čechy. Važte si rodné řeči a nikdo ať jí nikdy v životě zrádně nezapře.

Važte si starých památek, které se k nám dochovaly jako svědkové slavné naší minulosti, v úctě mějte starobylé naše stavby, zvyky, písně, kroje, a vůbec vše, co k nám mluví a svědčí o smýšlení a činech slavných našich předků, kteří vlast milovali, za ni bojovali a životy kladli. Vlast nám dala život, celý život zase jí věnujme. A jako na potvrzení slavného slibu, který činíme, zapějme si píseň: „Kde domov můj?“

Pan učitel začal a všichni žáci s citem a zánícením zpívali s ním.

To byla chvíle povznášející, která všem žákům hluboce v paměti utkvěla, na kterou ještě dlouho po návratu z vycházky pamatovali a na niž jistě i po celý život pamatovati budou.

36. Největší přikázání.

Největší přikázání, jak sám Syn Boží dotvrdil, jest přikázání křesťanské lásky. Zní takto: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vší síly své i ze vší mysli své, a bližního svého jako sebe samého“. (Luk. 10, 27.)

Jádro křesťanství jest láska, a teprve ten, jenž má pravou lásku, může nazýván býti pravým křesťanem.

Neznám krásnějšího chvalo zpěvu na křesťanskou lásku než jest ten, který nám zanechal apoštol národů v prvním dopisu ke Korintským: „Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, lásky však neměl, byl bych jako měď zvučící a jako zvonec znějící. A kdybych měl proctví a znal všecka tajemství a veškerou

vědu, a kdybych měl všecku vědu, tak že bych hory přenášel, lásky však kdybych neměl, ničím bych nebyl. A kdybych rozdál na pokrmu chudých veškeren statek svůj a vydal své tělo k spálení, lásky však kdybych neměl, nic by mi to neprospělo. Láska jest shovívavá, dobrotivá; láska nezávidí, nechlubí se, nenadýmá se, není ctižádostivá, nehledá svého prospěchu, neroztrpčuje se, nemyslí o zlém, neraduje se z nepravosti, nýbrž raduje se s pravdou; všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všecko přetrpívá.“ (I. Kor. 13, 1—7.) Tak velkolepými slovy dovedl jen sv. Pavel nakreslití velebný obraz křesťanské lásky.

Že lidé mají milovati Boha, tomu pravidelně rádi věří a potřebu toho uznávají, ale že mají milovati i lidi, tomu mnohdy jen neradi a neochotně se podrobují.

Milé dítě! Každý člověk má ve své duši obraz Boží, a proto už jen pro tento obraz musíš každého člověka křesťansky milovati.

Miluj především ty, kteří zde na zemi u tebe místo Boží zastupují — své rodiče. Starosti, námahy a oběti, které už pro tebe přinesli a stále ještě přinášejí, jsou tak veliké, že jim jich dokonale snad ani nikdy splatiti nemůžeš.

Miluj své bratry a sestry. Váže tě s nimi a k nim pouto nejbližšího příbuzenství a společné krve. Přej jim vše dobré, se vším se jim svěř, dej jim spravedlivý díl, máš-li se s nimi o něco rozdělit. Jsou-li mladší než-li ty, opatruj je a ošetřuj pečlivě.

Miluj své přátele a příbuzné.

Miluj. lidi, kteří mají tutéž víru jako ty a kteří mluví toutéž řečí jako ty.

Miluj i lidi jiné víry a jiné národnosti.

Miluj i své nepřátele! Každý člověk, přítel i nepřítel, jest náš bližní.

Zvláštní lásku věnuj slabým, nízkým, opuštěným, povrženým, zarmouceným a nemocným. „Každé mírné slovo a každá velká láska je nesmrtelná, zvítězí nad výsměchem a tupením a je oslavována v opuštěných srdcích“ (Dr. Förster).

Přikrej pláštěm lásky vady a chyby lidské. Nevypravuj o každém hned, co o něm víš nejhoršího.

Hlavně o nepřítomných a mrtvých mluv jen dobře a s velkou opatrností.

Nepodezírej jiných bez závažné příčiny.

Nežaluj křivě ve škole na spolužáky.

Zapomeň na urážky.

Střez se zlomyslnosti.

Potlač pomstychtivost. V křesťanství pomsta nemá míti místa. Neodplácej zlým za zlé ani zlořečením za zlořečení, ale za vše zlé a protivné splácej jedinou splátkou — láskou.

Uč se lidi omlouvati, neboť jak kdo měří, tak mu i naměřeno bývá.

V obcování s lidmi má každý podoben býti sluníčku, které svítí a mile hřeje, ale nikoliv bouři, která hlomozí a nahání strachu. „Mne se svět bojí, neboť jím otřásám“, pravila bouře. Ale slunce řeklo: „Mne svět miluje, neboť jej zahřívám“. Zastyď se za to, jestliže se tě někdo bojí, byť to bylo i jen malé dítě, neboť jest to důkazem, že nemáš jeho lásky.

Chraň se však a vystříhej všelikého patolízalství, podlízavosti, přetvářky a pokrytectví. Tím se láska

neukazuje. Jidáš ústy pozdravoval a libal, ale toto jeho zevnější jednání nebylo projevem lásky.

Láska se neukazuje také jen slovy, nýbrž skutky. Láska musí býti nejen v ústech, ale i v srdci.

Láska musí býti nezištná. Jakmile se k ní poji sobectví, pozbývá kouzla, ceny a záslužnosti.

37. Milosrdný samaritán.

„Petříčku! Petříčku!“

„Čeho si přejete?“ tázal se hoch a zaměřil s cesty na malý trávníček na pokraji lesa, kde opřen o strom seděl žebrák a v bolestech se svíjel. Šel asi z městečka do vesnice vyprosit nějaké almužny, ale na cestě stížen byl nevolností a proto odbočil maličko s cesty, aby pod hustým smrkem poněkud ve stínu si odpočinul a se zotavil.

Petříček šel na houby, ale když ubohý nemocný žebrák na něho zavolał, nemyslíl již na cíl své cesty, ale jen na to, jak by ubohému pomohl. Znal starého žebráka dobře — bylť z jednoho městečka.

„Přejete si něčeho?“ tázal se soucitně.

„Milý hochu, především si přeji, abys ode mne neodcházel a neopouštěl mne. Nikdo zde není a nechtěl bych zde v úplné opuštěnosti zahynouti. Už dva lidé šli cestou kolem, volal jsem na ně, ale každý z nich jen se na mne podíval a šel dále. Pán Bůh ti zaplať, žes neudělal, jako ti dva před tebou. Hleď, vzal jsem si s sebou hrneček, kdybych dostal almužnou kousek omastku, abych měl do čeho dáti, je přivázán k mošně, odvaž jej a dojdi mi tamhle ke studánce pro yodu.““

Hoch ochotně se sehnul, nikterak se neštítel velkého starce a jeho uzáplatované mošny, odvázel hrneček a spěchal ke studánce.

Hrneček vymyv nabral jím čisté studené vody a donesl žebrákovi.

Ten se napil a drže hrneček v ruce těžce od-
dychoval. Za chvíli napil se znova. Byl bledý a
třásl se. Chtěl vstáti, ale nemohl slabostí.

Petříček měl s sebou kousek chleba. Vyňal ho
z kapsy a nabídnul mu ho.

Žebrák jej vzal a vděčně pohlédnuv na dárce
pravil: „Dej ti Pán Bůh, abys ho nikdy nebyl
žádostiv.“

Potom kousek ho pojedl a znova se napil.

„Pomoz mi vstáti“, žádal trochu slabým hlasem.

Hoch byl dosti silný a skoro vlastní silou že-
bráka zdvihl.

„Opřete se o mne“, nabídl mu své mladé zdravé
tělo za oporu.

Žebrák se vzpřímil a jal se za hochovy pomoci
jíti. Nešel již směrem k vesnici, kam původně jíti
chtěl, ale šel, odkud přicházel — k městečku. Mošna
jeho ovšem vrátila se také prázdná. A žádných hub
nenesl ani Petříček.

K městečku nebylo daleko, ale přece šli naši
chodci dosti dlouho. Mladost a stáří, síla a slabost,
synek zámožných rodičů, a žebrák z pazdery přece
konečně šťastně dostali se domů.

Hoch dovedl žebáka až do jeho nuzné světničky
v obecním chudobinci.

Ještě mu pomohl do postele.

A hned spěchal domů a vyprávěl rodičům, co se
mu na cestě přihodilo. Zároveň prosil matku, aby něco
teplého žebákovi uvařila a do chudobince poslala.

Matka uvařila dobrou polévku, a Petříček ji do chudobince nesl.

Ale žebrák jí již nepotřeboval -- mezitím zemřel.

Petříček navštívil již jen jeho mrtvolu.

Udělal mrtvému křížek na čele, pomodlil se u něho „Otčenáš“, vzal hrnek s polévkou a vrátil se s ní domů.

Byl rozrušen a dojat.

Ale blažilo ho nesmírně vědomí, že vykonal dobrý skutek, že nenechal ubožáka umřít v lese, ale že dovedl ho ještě do jeho světničky a dopomohl mu umřít na jeho lůžku . . .

38. Mladý hrdina.

Jako včeličky z úlu tak hrnuly se v jednom menším městě dítky ze školy. Byla sice ještě zima, a sněhu všude i na náměstí dosti leželo, ale přece jen bylo znáti, že jaro se blíží. Vzduch byl vlažný, a sníh chrupal pod nohama.

Jak krásně dělaly se koule! A také mládež sotvaže kus od školy a poněkud z dohledu pánů učitelů poodešla, vhodné této příležitosti hned používala a hrudovala se. Někde dva nebo tři, jinde celá skupina, a někde dokonce celé dva nepřátelské tábory.

Blízko u kostela hrudovali se malí caparti z první třídy. Také utvořili jakési neurčité dva tábory, ale kde jich bylo více, tam přebíhali i ostatní, až na konec na jedné straně zůstal jen malý žáček, jenž vůbec ani neházel; a všichni s protivné strany házeli naň, až byl chudinka celý bílý. Obrátil se, aby mu neházeli do obličeje a dal se do pláče. Malí bojovní žáčkové nic toho nedbajíce stále na něho

házeli, smáli se a povzbuzovali se: „Pojďte, uděláme z něj sněhuláka“.

Náhodou šel kolem žák měšťanské školy Svačina. Spatřiv, co se děje, rozběhl se k malým nezbedům a rozkřikl se: „Necháte ho hned! Nevidíte, že pláče? Styďte se! Je to váš spolužák. Opovažte se ještě někdo na něho hodit!“

To pomohlo. Malí nezbedníci rozběhli se na všechny strany jako rozplašení vrabci.

Nyní šel Svačina k ubohému hošíkovi, otřepal s něho sníh a vzav ho za ruku vedl ho kus cesty směrem k ulici, kde bydlil. Tam teprve ho opustil.

Malý hoch pro slzy a rozechvění nemohl mluvit a děkovati, a za to celým srdcem děkoval svému zastánci a ještě vděčně se za něj díval když odcházel.

A kdykoliv ho podruhé potkal, spěchal hned k němu a šel s ním, neboť věděl, že v jeho společnosti bude dobře ochráněn.

Není hrdinstvím utiskovati slabého a bezbranného, ale pravým hrdinstvím jest zastati se každého, kdo je slab, utiskován anebo nevinně pronásledován.

A žák Svačina byl, ač mlád, takovým pravým hrdinou, a to ho neobyčejně šlechtilo.

39. Duchapřítomnost.

Začátkem zimy klouzali se čtyři hoši na rybníčku pode vsí.

Na cestě do školy udělali u rybníčku malou zastávku. Bylo ráno, ticho a beze sněhu. Několikrát již před tím byl ráno rybníček zamrzlý, ale led byl vždy slabý — pod údery kamenů praskal. Až tentokrát snesl i silné nárazy těžkých kamenů. Hoši

zkoušeli napřed na krajích, zda je snese, a když je udržel, postupovali dále a dále po lesklé hladině. Počali se klouzati. A klouzali se nejen po stranách, ale i uprostřed.

Pojednou pod Jeníkem počal led praskati. Dostal se totiž blízko k místu, kde voda spodem odtékala a kde led byl nejslabší.

Chtěl se rychle odtud vzdáliti, vzepial se, ale v tom již se led prolomil, a ubohý hoch počal tonouti. Křičel, křečovitě chytal se ledu, ale led pod tíží jeho těla, jež bylo již ve vodě, se hned rychle ulomil. A po krátkém křečovitém zápasu zmizel hoch pod vodou a pod ledem úplně.

Všichni tři hoši dívali se na jeho hrozný zápas, ale pomoci nemohli.

Jeden ustrašen a bled rozběhl se domů. Neměl domů daleko, ale hrozným výjevem, který viděl, byl tak rozrušen, že veběhl k babičce do výměnkářské světničky a vstrčil hlavu pod peřinu.

Druhý utíkal domů, aby pověděl svým rodičům, kteří bydlili na druhé straně vesnice, vzrušující novinku.

Nejrozumnější z nich byl Václav. Zachoval klid a rozvahu. Na rychlo vyskočil na hrázku, obhlédl místo neštěstí a zkoumal, zda by sám pomoci nemohl. Ale přesvědčiv se, že každý jeho pokus byl by marný, ano že by utonouti mohl i sám, rozběhnul se k nejbližšímu stavení. Rychle veběhnuv do světnice, vykřikl: „Jeník Zvařilů se u rybníčku topí, pojdte ho rychle vytáhnout!“

Z chalupy hned vyběhli.

„Vezměte s sebou sekeru a dvě tyče!“ volal hoch.

Chalupník Buřil vzal dvě tyče, jež stály na dvoře, jeho osmnáctiletý syn sekeru, a běželi k místu

neštěstí. Jeník utíkal napřed, aby ukázal jim, kde mají hledati, aby ani minuta drahocenného času nebyla promeškána. Zmařená minuta mohla státí život a dobře využitkovaná mohla jej zachrániti.

Rychle naznačil místo, kde hoch utonul.

Chalupník spěšně odsekal kus ledu kolem a tříšť odhrnul ke straně. A vzavše se synem tyče začali jimi pod vodou lovit. A brzy bezvládné tělo našli a vytáhli. Umáčeli se, ale toho nedbali. Jejich první myšlenka byla, zda hoch dýchá.

Lekli se. Hoch byl zsinalý, ztuhlý a nedýchal.

Odnesli ho do své světnice, vrchní šaty, z nichž voda a bláto kapalo, mu svlékli a položili jej na slamník v posteli.

Chalupníková žena rychle běžela zvěstovat hochovým rodičům smutnou novinu.

A mezi tím co chalupník se synem ztuhlého hochu rozepínali a otírali, spěchal Václav pro mistra krejčího. Věděl o něm, že v takových případech ví si rady a vše zařídí skoro jako lékař. Byl na vojně u zdravotního oddělení, kdež mnohých zkušeností nabyl a jimiž také i ve své domovině mnohým už prospěl.

Mistr krejčí přestal šít a s Václavem rychle běžel k Buřilovům. Ubohého hochu tam svlékl skoro úplně, aby krev mohla lépe přijíti do oběhu, hlavu podložil, aby o něco výše ležela, tělo otíral suchými šátky, z úst vytřel blátko a písek, a potom celé tělo kromě hlavy zavinul vlněnou pokrývkou, ale tak, aby mohl je na levé straně prsou suchými a teplými šátky dále třít.

Po chvílce hochovy tváře a rty poněkud zčervenaly, a třesoucími se rty prodral se první lehký sten . . . Pan mistr pozoroval, že i srdce slabounce

začíná tlouci. Ale přece ještě dále levou stranu prsou třel a kromě toho ještě lépe nohy teplým vlněným šatem ovinul.

Když do světnice vrazila hochova matka plačíc, nařikajíc a rukama lomíc, upokojil ji a pravil, že hoch již dýchá a že už je skoro najisto zachráněn.

Když přiběhl ustrašený otec a chtěl zapřáhnouti koně a dojeti pro doktora, pravil mu: „Do města je daleko, a kdyby opravdu bylo vážné nebezpečí, dávno by byl hoch úplně mrtev, než by doktor přijel. Ale myslím, že se brzy vzpamatuje i bez doktora . . .“

Hoch se začal třásti a jektati zuby.

„Je dobře“, pravil krejčí, „probere se z toho“. A obrátiv se k jeho matce, která dychtivým zrakem pozorovala každý hochův záchvěv obličeje, pravil: „Dojděte k nám a vyřiděte ženě, aby mi sem poslala trochu heřmánku.“

Matka hned spěchala.

Když se vrátila, dal krejčí připravit heřmánkový odvar a do něj kápnouti několik kapek octa.

Když hoch přicházel již k životu, po lžičce mu té tekutiny podával.

Konečně hoch zčervenal ve tváři úplně, začal pravidelně dýchat a prohlédl.

Nebezpečí minulo.

Matka jeho jako dříve bolestně plakala, tak zase nyní radostně se na něho usmívala hladíc ho po vlasech. Právě ve chvíli, kdy by ho byla málem ztratila, pocítila k němu nevýslovnou lásku.

A slzíc radostí děkovala přede všemi sousedy a sousedkami, kteří se do světnice jeden za druhým scházeli, že ji skoro zaplnili, panu mistrovi, že jí zachránil život jejího drahého Jeníka.

„Mně neděkujte, ale poděkujte Buřilovi a jeho synovi, kteří jej vytáhli a zachránili.“

A sotvaže se rozradostněná matka mohla obrátiti k Buřilovi chtějíc mu děkovati, předešel ji tento a pravil: „Mně neděkujte. Vytáhli jsme ho sice se synem, ale udělali jsme to jen proto, že jsme byli včas o nehodě uvědomeni. A hrdina, který měl tolik nápadu a duchapřítomnosti, že pro nás hned přiběhl, stojí zde. Tomu poděkujte.“ A při těch slovech ukázal prstem na Václava, který skromně a tiše stál u postele a pozoroval probouzejícího se Jeníka.

Slyšíc to, rychle přiskočila Jeníkova matka k Václavovi a políbivši ho na čelo pravila: „Zaplat' ti to Pán Bůh a dej ti Pán Bůh v životě všechno dobré!“

40. Anežčin slohový úkol.

Brzy po prázdninách pravila slečna učitelka v sobotu ve třídě dívkám druhé měšťanské třídy: „Dívky! O prázdninách všelicos jste slyšely, viděly a zažily. Některé příhody vás potěšily, jiné zarmoutily. Nemilých nevzpomínáme rádi, ale radostné rádi znova v mysli si obnovujeme a jimi se obíráme.“

„Chci vám dáti domácí slohový úkol. A abyste ho pracovaly rády a s láskou, zvolila jsem k němu látku, která vám bude milá. Popište příhodu, která vás nejvíce potěšila, rozveselila a oblažila. Nadpis si dejte: „Moje nejšťastnější chvíle“. Jak vidíte, neurčuji vám, co mále popisovati, popište každá, co chcete. Jen pište dle pravdy a dle hlasu svého srdce.“

V pondělí odevzdaly dívky sešity. Slečna je sebrala, vzala si je s sebou po hodině domů, aby úkoly přehlédla a chyby opravila.

Příští hodinu přinesla je zase do školy. Červeným inkoustem označila chyby a ke každému připsala zaslouženou známku.

Sešity rozdávala dívkám vytýkajíc, co výtky zasloužilo, a chválíc, co zasloužilo pochvaly.

Pochválila žákyni, jež popisovala hned první den prázdnin a jakou radost pocítila, když jí rodiče pochválili vysvědčení.

I jinou pochválila, jež popisovala radost, kterou jí otec způsobí tím, že ji jednou o prázdninách vzal s sebou do Prahy.

Za to mnoho chvály nesklidila žákyně, která popsala radost, kterou pocítila, když jí otec daroval sáček třešní. „Co lahodí jenom tělu, nemůže nás opravdově blažiti,“ dodala slečna.

Tak slečna posoudila a rozdala všechny sešity.

Konečně vzala do ruky poslední a pravila: „Nejlepší úkol nechala jsem až naposled — Anežky Pavlínové.“ Při těch slovech mnohé dívky se na Anežku obrátily -- některé jakoby ji radostným pohledem blahopřály, jiné jakoby záviděly.

Anežka zčervenala radostí a studem.

Slečna držíc sešit, pravila: „Pěkně poslouchajte, celý vám jej přečtu.“

A postavivši se na stupeň k tabuli, četla:

„Moje nejšťastnější chvíle.

Bylo krásné nedělní odpoledne.

Otec a matka šli na vycházku. Mne a mladší sestru vzali s sebou.

Jak jsem se těšila, až vyjdeme z horkých zdí městských a z dusivých ulic do svěží přírody!

Když jsme už skoro vycházeli z města a šli kolem jednoho předměstského domku, viděli jsme, že na dvorečku stojí asi pětiletý bledý chlapeček a pláče.

„Proč pláčeš chlapečku?“ ptala se ho soucitně moje matka.

„Mám hlad“, odpověděl tiše a smutně.

„Kde máš tatínka?“

„Umřel mi letos na jaře.“

„Kde máš maminku?“

„Šla ráno posluhovat k radovům a ještě se nevrátila.“

Zůstali jsme všichni státi. Bylo nám ubohého hochu líto.

„Maminko“, pravila jsem prosebně k matce své vzhlížejíc, „neseme si s sebou svačinu, prosím vás, dejte můj dílek tomu ubohému hochovi, ať se nají.“

A matka otevřela kabelu, kterou nesla, vyňala z ní kousek chleba s máslem a vařené vajíčko a podávala mi vše řkouc: „Zde máš svůj dílec, nalož si s ním, jak chceš.“

S radostí jsem vše vzala, veběhla do dvorečku a podala hochovi, jenž počal s chutí, až skoro hltavě, jísti.

Utišil se a už neplakal.

Tehdy jsem pocítila ve svém srdci nevšední radost. Blažíc jiného oblažila jsem sebe. Právěho štěstí a právě blaženosti nemůžeme pocítiti, přijímáme-li dobrodiní, ale poskytujeme-li je.“

Slečna dočetla a za hlubokého ticha, které ve třídě povstalo, odevzdala sešit Anežce Pavlínové.

41. Nemocný spolužák.

Jaroslav, syn obchodníka ve městě, se roznemohl. Rodiče zavolali hned lékaře, který jej prohlédl, a naleznuv jakýsi vnitřní otok, nařídil, aby zůstal v posteli, a předepsal mu vhodnou masť.

Současně vzkázali rodiče do školy, že Jaroslav se roznemohl a že do školy přijíti nemůže.

Jaroslav měl dobrého přítele Cyrila, syna záloženského úředníka. Chodili spolu do jedné třídy, bydlili v jedné ulici, chodívali společně na procházky a měli se velice rádi.

Jakmile se Cyril dověděl o Jaroslavově nemoci, hned si umínil, že půjde jej navštívit.

Když odpoledne přišel ze školy, uložil si knihy a sešity do přihrádky ve skříní, nasvačil se a vyžádal si od rodičů dovolení, spěchal ulicí k obchodu Jaroslavova otce.

Vešel do prodejny, přeptal se otce, který tam prodával, jak se Jaroslavovi daří, není-li snad jeho nemoc nakažlivá, a mohl-li by ho navštívit.

Otec mu řekl, že Jaroslavova nemoc nakažlivá není, že ho tedy směle navštívit může a aby jen šel kuchyní do pokoje a Jaroslava potěšil.

Hoch vešel z prodejny po schůdkách do kuchyně a odtud do pokoje, kde Jaroslav ležel, vzlykal, stenal a naříkal. Matka jeho stála u něho a konejšila ho.

Cyril uctivě pozdraviv přistoupil k posteli a Jaroslava oslovil. Nemocný zadíval se na něho a utišil se.

Cyril se ho vyptával na nemoc a bolesti a jal se mu vypravovati o tom, čemu se nově učili ve škole a co se tam zvláštního přihodilo.

Matka vidouc, že Jaroslav se utišil a že má společníka, jehož přítomnost na něho tak blahodárně působí, odběhla do kuchyně zanechavši mladé přátele o samotě.

Této příležitosti Cyril hned využil pravil: „Prosím tě Jaroslave, buď trpělivý a nenaříkej tak hlasitě. Vím, že máš bolesti, ale hlasitým stenáním se jich nezbavíš ani si jich neumenšíš. Každý tvůj hlasitý bolestný povzdech nebo výkřik bodá a bolí tvé rodiče, kteří tě mají rádi, s tebou cítí a tebe litují. Lež jenom klidně, ochotně přijímej obklady a náplasti, podrob se trpělivě vůli lékaře a pečlivému ošetřování svých drahých rodičů.“

Cyril ještě chvíli pobyl u nemocného a potom rozloučiv se s ním odešel.

Druhý den přišel zase. Jaroslav už se na něj těšil a jeho matka také. Vždyť včera jeho návštěva Jaroslava tak uklidnila . . .

A tak přicházel každý den na chvíli a vypravoval nemocnému novinky ze školy i z ulice. Někdy mu také něco přinesl.

Jaroslav se vůči němu pozdravoval. Konečně uzdravil se úplně.

A když jednou rozmlouval s Cyrilem, pravil mu: „Vykonalš dobrý skutek. Svými návštěvami v nemoci prokázal jsi mi milosrdenství. Dobrý přítel poznává se v neštěstí. O tobě jsem se přesvědčil, žeš mým dobrým přítelem.“

42. Nepohrdej nikým pro jeho zaměstnání!

Jedenáctiletý Václav šel s otcem na procházku. Otec jeho byl úředníkem u finančního ředitelství, v kanceláři sedával od osmi hodin ráno až do

dvou hodin odpoledne a potom míval do večera prázdno. Měl jediného syna, který chodil do páté třídy obecné školy, a kterého chtěl dáti po prázdninách na studie.

Když přišel Václav ze školy, obyčejně ho bral s sebou do přírody.

Jednou za teplého jarního odpoledne opustili dusivé zdi města a vyšli do polí, která dýchala svěžím jarním životem. Byly asi čtyři hodiny.

V polích lidé pilně pracovali. Někde orali, jinde seli, vláčeli, hrabali — bylať doba jarních polních prací.

Bystrý hoch všeho si kolem všímal. Otcí se líbil jeho zájem na přírodě a na vše ho ještě upozorňoval, co snad jeho pozornosti unikalo, a vše mu vykládal dopodrobna. Bylť sám synem venkova a venkovskému zaměstnání a pracem nejen rozuměl, ale i je miloval. V čem kdo vyrostl, to obyčejně i zná a zhusta i miluje.

Na jednom poli sbírali kámen s jetele. Sbíraly dvě dívky a školní hoch, v němž Václav poznal svého spolužáka. Poněvadž byli blízko u cesty, pozdravili je: „Pomáhej Pán Bůh!“

„Dej to Pán Bůh““, odpověděli pracující skoro jednohlasně.

Když přešli, pravil Václav: „Tatínku, tento hoch chodí se mnou do školy. Jmenuje se Troušil. Před chvílí ještě byli jsme ve škole, a hle, nyní již pracuje na poli.“

„„Hleď, ač má daleko do školy, přece ještě, když přijde domů, musí na pole. Vesnické děti zkusí více, než městské.““

„Proto také někdy ve škole usne, a děti se mu smějí. Někdy mu také nadávají: „Ty sedláku!““

„Milý Václave, neopovaž se někdy mu tak nadávat! Býti sedlákem není nic špatného ani nečestného, naopak, sedlák vzdělává půdu, pěstuje plodiny, které nás živí, a proto nesmíme se mu posmívat, nýbrž máme ho ctít. Kdo působí, že země rodí, podobá se Bohu Stvořiteli, jenž řekl: „Vydej země plodiny všeho druhu“. Horník dobývá z nitra země uhlí a kovy, které jsou tam uloženy, ale rolník získává s povrchu zemského chléb.

Každé zaměstnání, kterým se lidé poctivě žíví, jest čestné. A je to i nutno, aby měli lidé zaměstnání různá, neboť jedno druhé podporuje. Rolník potřebuje koláře, kováře a jiných řemeslníků, aby mu udělali nářadí a nástroje k práci, řemeslníci potřebují zákazníků, aby od nich si vydělali živobytí, je potřeba obchodníků, dělníků, úředníků, kněží a učitelů, kteří rovněž pro společnost lidskou pracují a jsou potřební, zkrátka různé stavy a různá zaměstnání se doplňují vzájemně a celku prospívají. A tím nabývá i společnost lidská rozmanitosti a krásy. Hleď, louka nebyla by tak krásná, kdyby na ní nerostly různé květiny. Venkované potřebují měst, aby tam své výrobky zpeněžili, našli tam zaměstnání a výdělek, u úřadů došli zastání a práva, ale města právě tak zase potřebují venkované, neboť pro ně vyrábějí pokrm, v jejich obchodech nakupují a jejich řemeslníky zaměstnávají.

I ve škole jste dítky různých rodičů, různých zaměstnání a povolání. Ten hoch, kterému, jak praviš, někteří nadávali „Ty sedláku!“, mohl plným právem se na ně obrátit a jednomu nadávat: „Ty úředníku!“, druhému: „Ty řemeslníku!“, třetímu: „Ty dělníku!“ A kdo ví, jestli právě některý z těch, kteří mu nadávali, nebude jednou u něho sloužit?

Milý Václave, nikdy nikým pro jeho zaměstnání nepohrdej, ale každého, kdo je jinak poctivý, si važ a měj v uctivosti.“

43. Posměváček.

Ferdík nebyl sice zrovna nejšpatnější hoch, ale měl velikou vadu, že se rád jiným posmíval.

Posmíval se doma služce, po škole nápodobil, jak pan učitel chodí a mluví, začez sklízel bouřlivou pochvalu některých spolužáků, spolužáka, jenž měl rezavé vlasy nepojmenoval jinak než „zrzoune“, dívce, které lékař předepsal brejle, přezdíval „brejlatá“, chalupníkovi pod strání, jenž měl zduřenou krční žlázu, nadával „volatý“. Posmíval se lidem starým, nezdravým, žebrákům, a když se jednou na návsi objevil slabomyslný, a hejno nezvedenců se sypalo se kolem něho, tahající ho za kabát a pokřikující po něm, byl Ferdík jejich vůdcem.

Dítky i dospělí si na něho často stěžovali ve škole.

Často byl také potrestán.

Ale školní tresty byly na něho slabé, neúčinkovaly a nepolepšily ho.

Až dostavil se trest důkladnější. Ferdík jednou, když chalupník pod strání pro jeho nadávky se za ním rozběhl, aby ho chytil a ztrestal, utíkal a ve spěchu chtěje přelézti zeď u zahrady, spadl a zlomil si nohu.

Lékař přijel, nohu mu srovnal a zavázal.

Ferdík dlouho ležel nehybně v posteli.

Když konečně se tak zotavil, že mohl vyjít, vyšel si na náves, ale šel pomalu a kulhal.

Když ho spatřil spolužák, jemuž Ferdík dříve vždy říkal jen „zrzoun“, zvolal na něj: „Kulhavej!“

Ferdík zlostí zčervenál. Kdyby byl mohl, byl by se za ním rozběhl a ztrestal ho, ale kulhal, utíkati nemohl a „zrzouna“ by nedohonil.

A ještě slyšel od něho výčitku: „Na posměváčka také došlo“.

Ferdík se zastyděl. Svěsil hlavu a přemýšlel. A už by se ani za „zrzounem“ nepustil, i kdyby dobře běhati mohl. Vždyť mu jenom dávnou půjčku oplatil.

Ferdík se pozdravil. Noha dobře srostla, takže mohl za nějaký čas zase dobře choditi.

Ale nehoda ta měla na něho blahodárný účinek a byla pro něho vlastně štěstím — vyléčila ho z jeho špatné náklonnosti.

Už nikdy nikomu se neposmíval.

44. Kohouti.

Na dvoře hemžila se rozmanitá společnost. Husy stále si něco štěbetajíce jako klepny sbíraly u chlěva natroušené jetelové lupénky, holubi u stodoly vyklovali různá zrníčka a seménka, u hnoje hrabaly slepice, a v močůvce stále zobáky tlaskajíce brouzdaly se kachny.

Na hromadě hnoje vzpřímen jako jenerál stál kohout. Co chvíli zaplácal křídly, natáhl krk a zakokrhál a zase díval se na všechny strany, zda odnikud žádný vetřelec neohrožuje jeho království.

Ale jenom slepice jevily k němu jakousi úctu. Husy si štěbetaly: „Domýšlivec! Podívej se jen na něj, jak se nafukuje! Co jen si o sobě myslí?“ Stará kachna pološeptem, polohlasitě mladým povídala: „Ani si ho nevšímejte! Teprve by si myslel,

že se celý svět točí kolem něho.“ A sivý holub vzlétnuv na střechu, přímo nad ním začal se vytáčet a vrkati: „Tys přece jen dole a já jsem nahore“.

U kůlny hemžilo se hejno kuřat s kvočnou. Bylo jich asi dvanáct. Byly již větší. Asi polovička bylo slepiček a asi polovička kohoutků.

Ale kohoutci rozeznávali se od slepiček nejen vysokými červenými hřebínky na hlavách a dlouhými péry vzadu, ale i bojovnou náladou. Často dva a dva podnikali spolu souboje. Nic nepomáhalo kvočnino napomenutí nebo občasné citelné pokárání starého kohouta mnohdy se servali, až byli oba úplně umdleni a vysílení.

Zvláště dva největší se domnívali, že jejich úkol na světě jest jen se prát a rvátí. Měřili se, nepohnutě stáli proti sobě ani oči se sebe nespouštějíce a hned zase vyskakovali proti sobě a klovali se, až krev z nich tekla a peří lítalo kolem. Když se některý převalil, ihned zase se vzmužil a protivníkovi rovným oplácel.

Kvočna vidouc, že veškeré její napomínání jest marno, odešla s ostatními děťmi na dvůr; rváči zalezli pod vůz a nerušeně prali se dále.

Konečně byli již oba tak vysílení, že jeden drže druhého zobákem za peří na krku a druhý maje zoban shýbnutý až k zemi, stáli dlouhou dobu nehybně.

Hospodyně šla právě koleni a spatřivši je, vzala každého do jedné ruky, roztrhla je a rozehnala.

Ale sotvaže odcházela, rváči již se zase seběhli a začali se znova prát. A ještě zuřivěji než dříve.

Hospodyně jich již nechala, ale došla domů, vzala nůž, vrátila se pod kůlnu, chytila oba vysílené bo-

jovníky a zařízla je. Dobrotu už dělat nebudou, proto raději s nimi na pekáč.

„To jim patří“, pološeptem polohlasitě povídala kachna, „dvůr je veliký, místa i potraviny mají až nadbytek a přece se perou. Rvou se a nevědí vlastně proč. Ať tedy trpí. Odměna, kterou dostali, je zcela zasloužená“.

A dále zobákem na dně špinavé kalužiny cosi hledala.

45. Střídmost v jídle, v pití prodlouží ti živobytí.

Růženka se domnívala, že je na světě snad jen proto, aby jedla a pila. To bylo jejím nejmilejším zaměstnáním i zábavou.

Jedla a pila více, než k ukojení hladu a žízně bylo třeba.

Jedla hltavě, jakoby se bála, aby jí někdo jiný snad více neujedl.

Jednou se dokonce rozplakala, protože se jí zdálo, že maminka dala Františkovi na talíř více kaše, nežli jí.

Měla-li se s bratrem o nějaký pokrm rozdělit, jistě si ponechala větší díl. Z oblíbeného jídla mu i z talíře ubírala.

Na matce žadonila, aby vařila jen pokrmy, které ráda jedla, a mračila se, jestliže matka něco vařila, co jí zrovna nevonělo.

Nečekala, až jídlo vychladne, nýbrž z nedočkavosti jedla pokrmy příliš horké, z nichž ještě se silně kouřilo.

Rovněž z nedočkavosti často pila studenou vodu,

ač byla uhřata, nedbajíc, že jí to rodiče už několikrát zakázali.

Nespokojovala se obvyklými pokrmy denními, ale jedla i mezi nimi.

Slídila celý den po domě jako kočka hledajíc, co by kde dobrého našla, snědla nebo vypila. Cukr, smetana, ovoce a podobné věci se před ní jen třásly. Proto matka o ní říkala, že se jí odlehčí, odejde-li do školy a nemusí-li ji stále hlídati.

Velmi ráda mlsala. Dostala-li od kmoťričky nějaký peníz, běžela s ním hned k obchodníkovi pro cukrátku.

Ano prosívala mnohdy i rodiče o peníze na péra a sešity, ale zatím promlsala je u cukráře.

Ale záhy jevily se na ní známky jejího jednání — zuby jí černaly, drobily se a vypadávaly, a žaludek jí začal bolet. Chléb jí nechutnal. Už nebyla tak pěkně červená jako dříve, ale vyhublá a sežloutlá.

Chodí ještě do školy, ale vyhlíží jako babička.

Vzezření její nasvědčuje, že dlouhého věku se asi nedožije.

Milé dítě! Nechceš-li si pokaziti zdraví, nejednej jako Růženka.

Jísti a pítí smíme, toho nám nikdo nezapovídá, ano Pán Bůh, který pokrm dává všem tvorům svým, výslovně poručil, abychom i o tělo své pečovali, ale jísti a pítí smíme a máme jenom s měrou a jenom tolik, kolik je zapotřebí k udržení síly životní. Nežijeme, abychom jedli a pili, ale jíme a pijeme, abychom žili. Kdo myslí, že je na světě jen proto, aby jedl a pil, ani zdaleka nepochopil cíle života. Kdo má se zdarem tělesně nebo duševně pracovati, musí se přiměřeným pokrmem a nápojem posílit, ale jísti a pítí

smí jen tolik, kolik je k ukojení hladu a žízně třeba.

Jídlo a nápoj v přiměřeném množství prospívá, v přílišném škodí. I pytel praskne, přecpává-li se. Všeho s měrou.

Jez to, co se ti předloží a nevybírej si v jídle.

Jez jen v určité hodiny a kromě obvyklých denních jídel nejedz ničeho.

Nemlsej! Mlsný jazýček sám sebe tresce.

Rodičům bez jejich vědomí pokrmů neber!

Nepij lihových nápojů! Ty zvláště dětem škodí. Líhoviny, ať jest to pivo, víno nebo kořalka, nikomu neprospívají, ale dospělým lidem už neškodí tou měrou, jako dětem, které právě rostou a jejichž tělesné a duševní síly jsou ve vývinu.

Poslechni mne, zachovej střídmost, a po letech jistě uznáš, že jsem ti dobře radil.

46. Osvědčený lék.

Mařenka přišla ze školy nějak mrzuta. Babička hned upozorovala, že se jí něco nemilého přihodilo. Začala s ní rozmlouvat a vyptávat se a brzy se dověděla příčinu — slečna ve škole Mařenku postavila za trest před lavice.

„Mařenko“, pravila babička, „chovej se vždy ve škole slušně, poslouchej a buď pozorlivá — nezavdej příčiny, abys byla trestána.“

„Takového trestu jsem nezasloužila“, podrážděně odvětila Mařenka, a v očích se jí zlostí zjiskřilo.

„Zasloužila, nezasloužila“, pokračovala babička, „úplně bez příčiny by tě slečna jistě netreskala. A i kdyby snad trest nebyl tvému provinění

přiměřený, máš jej přece přijmouti klidně a bez hněvu.

Trest jest osvědčený lék, kterým se léčí duše stížená vadami.

Chce-li zahradník vypěstovati ušlechtilý strom, prořezává jej a vyřezává škodlivé výhonky. Strom slzí a pláče, ale zahradník, protože ho miluje, nedbá jeho slzí. Tak také, kdo opravdově miluje dítě a chce z něho vychovati řádného člověka, musí z jeho duše odstraniti všeliké škodlivé výhonky různých špatných vlastností a náklonností.

Lékař, který řeže a operuje nemocného, není jeho nepřítelem, ale dobrodincem.

Ruka trestající je zároveň rukou milující a prokazující dobrodiní.

Pán Bůh je nejvyšš dobrotivý, ale právě proto a také proto, že jest i nejvyšš moudrý, trestá lidi za jejich poklesky.

Proto, kdyby tě tvoji rodiče nebo slečna ve škole trestali, nehněvej se a nezlob se na ně, nýbrž spíše jim děkuj, neboť netrestají tě z nějaké osobní záliby, nýbrž projevují k tobě pravou lásku. Po trestu jim polib z vděčnosti ruku, jako děkuješ za každé jiné dobrodiní.

Přijmi trest v duchu kajícího a nikoliv v duchu vzdoru. Nemrač se jako obloha před bouří, nevymlouvej se, neodmlouvej, nevzdoruj, nezatínej zubů a pěstí, nedupej nohama, nezlob se, neutíkej, ale trpělivě a mlčky se podrob.

Když Pána Ježíše bili, trpěl tiše jako beránek a ani neotevřel úst svých, aby se bránil. Budeš-li někdy trestána, jednej dle vznešeného příkladu Pána Ježíše.

Kdybys byla ve škole trestána, sděl to sice rodičům,

neboť jest tvojí povinností všechno jim říci, dobré i zlé, ale nikterak si nestěžuj.

Trest jest trpký, ale skoro každý lék, jenž má hojiti, bývá trpký.“

Mařenka, jako malá kajicnice poslouchala moudré napomenutí babiččino a v duchu slibovala, že se dle něho bude v budoucnosti řídit.

47. Čím budu?

Máš oči napřed a nikoli vzadu, dívej se do předu a nikoliv do zadu, měj na mysli nejen minulost, ale i budoucnost.

Školní doba uplyne, a než se naděješ, přivítá tě život, uloží povinnosti a práva, a společnost lidská bude toužiti, abys bylo užitečnou její jednotkou.

Společnosti lidské prospívá jen ten, kdo něco umí, něco ví, něčím je a něco prospěšného koná.

Společnost skládá se z různých zaměstnání. Každé je dobré, kterým se lidé poctivě žijí.

Pán Bůh dal člověku svobodnou vůli, a člověk má právo a může svobodně pro některé zaměstnání se rozhodnouti. Mladý člověk má právo tázati se „Čím budu?“ a má právo dle své libosti tuto otázku si zodpověděti.

Nezapomínej tázati se ve chvílích klidu a rozvahy: „Čím budu? Jaké zaměstnání mne čeká v životě? Co by mi prospívalo na těle i na duši?“ Takové otázky nabádají k přemýšlení a dětskou duši náchylnou k bezstarostnosti a lehkomyšlnosti užitečně zaměstnávají.

U rodičů stále nebudeš; než se naděješ, doba školní uplyne, a bude nutno se samostatně žíviti.

Škola je přípravou pro všechna zaměstnání. Čemu se tam učíš, je nutno ku všeobecnému vzdělání člověka a v každém zaměstnání a postavení prospěšno — proto s radostí a ochotou z tohoto pramene obživujícího a prospívajícího čerpej, ale při tom i o svém budoucím zaměstnání přemýšlej a na ně se vhodně připravuj.

Stav svůj měl by si vlastně každý zvoliti dobrovolně a svobodně, poněvadž tato volba týká se jeho samého a sám její následky ponese, ale že tvůj rozum je ještě nevyvinutý, omezený, bez potřebného rozhledu, rozvahy a zkušeností, pros v této velmi důležité věci o pomoc a radu jiných.

Především pros Ducha svatého o osvětlení rozumu, Matku Dobré Rady o přimluvu, své rodiče, kněze, učitele, lidi zkušené a rozumné o radu, neboť milost Boží a rada lidí vzdělaných a starších velmi v této věci prospívají.

Zkoumej své vlohy, náklonnosti, nadání, síly tělesné i duševní, neboť nehodí se každý ke každému zaměstnání. Tak na př. nehodí se ke studiím, kdo má slabou paměť, nehodí se na kolářství, tesařství a kovářství, kdo je tělesně slabý a nehodí se do továrny, kde je plno prachu a nezdravých výparů, kdo není dobře zdrav na prsa.

Při volbě stavu pamatuj nejen na tělo, ale i na duši. Vyhni se zaměstnání, kde nemožno choditi v neděli a ve svátek na mši svatou, a přednost dej takovému, kde je zcela dobře možno všechny křesťanské povinnosti plniti. Duše je přednější nežli tělo.

Každé zaměstnání má líc a rub, světlou a stinnou stránku. Nedívej se u jednotlivých

zaměstnání jen na světlo, ale pozoruj i stín. Tak na př. zaměstnání duševní, jako jsou kněžské, učitelské neb úřednické, zdají se na první pohled vábná, ale ve skutečnosti jsou velmi namáhava a s velikou zodpovědností spojena.

Tážeš-li se lidí různého zaměstnání, jak jsou se svým stavem spokojeni, málokterý dá ti odpověď příznivou, a to proto, poněvadž v srdci každého člověka sídlí něco závisti, a proto každý u sebe rád vidí jenom stín, u druhého však vidí jen světlo, stín přehlížeje. Proto řečmi jiných klamati se nedej, a chváli-li ti někdo nebo haní nějaké zaměstnání, zachovej si jasný úsudek a rozvahu.

Žádné poctivé zaměstnání není nečestno — nečestným je činí jen nečestní lidé. Tak na př. někteří hloupí lidé podceňují řemeslo obuvnické a mluví o něm s příhanou, zatím však právě toto řemeslo je velmi prospěšno, potřebno a výnosno.

Na vše na světě, cokoliv podniknouti chceme, nutno se připravit, a zvláštní přípravy je třeba každému, kdo nějaké zaměstnání si chce zvoliti, jím se živiti a jím sobě a lidské společnosti prospívati.

Proto jako příprava pro jednotlivé odbory jsou různé školy odborné, různé kursy a doba učení. Rolník musí se učit, jak má hospodařiti, a učí se buď v odborné hospodářské škole nebo na hospodářství samém, řemeslník učí se u mistra a dostává výuční list jako potvrzenku, že řemeslo umí, kněz učí se v kněžském semináři, učitel na učitelském ústavu, soudce studuje práva na vysokém učení, a tak každý pro svůj obor se vzdělává a připravuje.

Kdo je ve vzdělání všeobecném a odborném zanedbán, nemůže v životě vyniknouti, proniknouti

a prospěti, ale zůstává zpátky -- v neprospěch svůj i celku.

Milé dítě! Pilně se uč, ale i o své budoucnosti přemýšlej a na ni se připravuj.

✠ Ale ať jsi čímkoliv, o to tě prosím, zůstaň vždy a všude spořádaným a dokonalým člověkem!

OBSAH.

	Str.
1. Ježíš přítel dětí	3
2. Za štěstím	3
3. Škola	9
4. Kostel	12
5. Nejsvětější Oběť	15
6. Nejvyšší Pán	18
7. Příhoda z cest	20
8. Nebeský průvodce	22
9. Modlitba	24
10. V nebezpečné chvíli	27
11. Pohádka o zakleté princezně	28
12. Jdi, ukaž se knězi	31
13. Den, který učinil Pán	34
14. K srdci rodičů se utíkej!	36
15. Proč měl tatínek Karlíčka rád	39
16. Dvě krásky	41
17. Družička	43
18. Miluj pravdu, mluv pravdu, braň pravdu!	46
19. Fialka a bodlák	48
20. Nepokradeš	50
21. Nejceněnější bankovka	53
22. Paměť srdce	55
23. Proč se Jeník dostal do lesnické školy	57
24. Okrasa, která se každému líbí	59
25. Kočka	63
26. Nepořádný Vašíček	65
27. Zabil se	67
28. Černý mudrc	69
29. Kouzelný proutek	71
30. Malý strádal	73
31. Chléb	75
32. Kniha	78
33. Ohřívěj se na sluníčku!	79

	Str.
34. Miluj přírodu!	82
35. Vycházka na starý hrad	85
36. Největší přikázání	87
37. Milosrdný Samaritán	90
38. Mladý hrdina	92
39. Duchapřítomnost	93
40. Anežčin slohový úkol	97
41. Nemocný spolužák	100
42. Nepohrdej nikým pro jeho zaměstnání	101
43. Posměváček	104
44. Kohouti	105
45. Střídmost v jídle, v pití — prodlouží ti živobytí	107
46. Osvědčený lék	109
47. Čím budu?	111

Zprávy o Dědictví Svatojanském.

I. Přehled členů koncem roku 1919.

Zakladatelů jest	8
Spoluzakladatelů	68
Členů první třídy	31
Členů druhé třídy	136
Členů třetí třídy	38.882

Úhrnem zapsáno členů žijících i zemřelých . 39.125

Mezi těmi jest členů stálých:

1. rodů	804
2. škol, obcí, bratrstev, knihoven, konventův a spolků .	76
Členů duchovního stavu jest	311

II. Od 1. ledna 1919 do 31. prosince 1919 přistouplí tito členové:

(37.506) Holub Vincenc, studující v Revnicích, rod Černého Josefa a Marie v Černožicích n. Lab., Straková Josefa v Praze II., Morávek Karel, ministrant v Chlenech n. Orl., (37.510) Lohrová Gusta v Praze III., Pečmanova Anna v Řevnovicích, rod Červenky Josefa, rolníka v Kasejovicích, Štěpánek Josef, ministrant t., Valoušek Jaroslav v Libotejnici, Kuška Miloslav v Hředlech, Linda Josef t., Kuška Václav t., Zvonař Václav t., Buben Jan, rolník ve Stříhanově, (37.520) Klápa Stanislav, rolnický syn v Kondratcích, Demek Josef v Bystrošicích, rod Pšurných Jana a Anny v Milokosti, Korčáková Klotilda, ošetřovatelka úst. choromysl. v Brně, Strich Jan v Mezeříčku, Dvorská Marie ve Slatině, Procházka Karel v Letovicích, Trojan František ml. v Jilemnici, Holub Josef v Pílskově, Mencl Josef v Dolním Černínově, (37.530) Kožmínova Terezie v Doubravici, Dvořáková Růžena ve Lhotce, Hlavín Josef ve

Voříkové, Hošková Josefa ve Zberazu, Jarolínková Ottilie ve Voříkově, Cervený Alois ve Svatém poli, Akcent Robert, žák IV. tř. obecné školy v Hořelici, Svatý Josef ve Lhotce, Štěrbova Ludmila ve Vidonicích, Hryzbyl Ignác v Hořticích Šumavských, (37540) Vávra Josef, žák obecné školy v Dolní Dobrouči, Bezkočka Jaroslav v Jesenici, Konvalinka Emanuel ve Skutýčku, rod Nekolného Josefa, rolníka v Lize, rod Sedláře Josefa, pasekáře v Provodově, rod Čelústy Tomáše t., Alexa Ferdinand, farář v Tršicích, rod Hubáčka Josefa, rolníka v Cholině, rod Kleina Floriána, rolníka v Myšlichovicích, rod Kavky Františka v Předmostí, (37550) rod Měráka Jana a Barbory v Dluhonicích, rod Utíkala Ignáce, kováře na Březovém, rod Motáčka Josefa a Marie v Čechtíně, knihovna Karla Cvrka a dědiců v Bludově, rod Hnátkův ve Skorenících, Soustal Jindřich ve Stříbrnicích, Kovářik Petr, t., Čevdíková Marie t., Slavík Václav ve Stříbrnicích, rod Sovka Josefa v Buchlovicích, (37560) Partyšova Marie ve Stříbrnicích, Soukupova Františka t., Lukeščíkova Terezie t., Kynclova Marie t., Vlach Josef t., Veselý Rudolf v Plzni V., Kadlec Václav v Borovech, Pexa František, truhlář v Lišově, rod Čermákové Františky, rolnice v Lichově, Dudek František ve Rvišti, (37570) rod Seckého Rudolfa, správce zemsk. nalezince a porodince v Praze II., Říha Josef v Albrechticích, Chrt František v Čes. Ohrazení, Princ Josef v Kardašově Řečici, rod Pečmana Františka, rolníka v Ředorodicích, Jelínek Josef v Božejově, Máca Jan ve Stříteři, Hrnčíř Josef t., Kněžů Josef v Božejově, Kučerová Anna v Kněždubě, (37580) Matějček Antonín v Rovensku, Katolická omladina t., Kunčarová Františka v Šelešovicích, Navrátilová Anna t., Štefán Jan, studující v Kloboukách, rod Nebojsy Karla a Albíny v Pavlovicích, Hrubý Antonín, žák obecné školy ve Svitávce, Křenek Bedřich v Leči, Veselý Stanislav v Korně, Příbrská Marie v Litni, (37590) rod Rybáře Františka v Jilemnici, Jiroušová Marie t., Poláčková Marie t., Kadlecová Anna t., Jonová Marie t., Rychter Josef, farář v Ličně, Doležal Václav v Hradišti, Slavětinský Antonín v Malé Černé, Opařil Josef v Zádolí, Musilová Emilie, ošetřovatelka v ústavu choromyslných v Brně, (37600) Ambrožova Marie, ošetřovatelka t., Tillhonova Irena, choť nadučitele v Adamově, Kučerova Květoslava, ošetřovatelka v ústavu choromysl.

v Brně, Ramíková Janovėja v Horních Bludovicích, Dudová Marie v Prostředních Bludovicích, rod Najmana Františka, rolníka ve Zvoli, Spaček Methoděj, farář t., Pecháčková Matilda v Čermné, Markovský Rudolf, notářský úředník v Jaroměři, Dr. Stuchlý Karel, spirituál v Odrách, (37610) Kvapil Karel ve Strupšíně, Muroň Jan, hutník ve Frýdku, Klášter Milosrdných Sester sv. Vindence z Pauly v Kroměříži, Matějka Jan ve Vyskytné, Kratochvílová Anna v Novém Rychnově, rod Truhlářů v Talíně, Růžková Emma, dcera po notáři v Hořicích, Rychtář Josef, sluha v Česk. Budějovicích, Rosol Ferdinand, katecheta ve Velkých Hamrech, Gabriel Václav ve Všejanech, (37620) Unzeitigova Filomena v Třebčině, Kaplický Josef, farář v. v. v Písku, rod Musila Josefa a Marie v Jestřebí, Růžicka Jan v Hodolanech, Beranová Růžena v Olomouci, Trefilová Karla t., Seidlová Kristina t., Pudová Františka t., Pohlídalová Antonie t., Pisková Marie t., (37630) Cenková Marie t., Mikulášková Ludmila t., Forelová Bohuše v Jaroměřicích, Vychodil Dominik v Drahaněch, Kreuzerová Františka v Olomouci, Třetí řád sv. Dominika v Bojkovicích, Kleveta František v Hořticích, Hladký Jan v Polné, Hejný Antonín v Uhlíř. Janovicích, Chloubová Josefa ve Švihově, nyní v Obytčích, (37640) Omasta František v Hulíně, Dědičíkova Františka v Pravčicích, Žůrková Františka v Pravčicích, Jílek Karel, krejčí v Unčově, Třetí řád sv. Františka v Zábřehu, rod Janíka Richarda ve Vážanech, Petřík Jindřich v Polešovicích, rod Leva Aloise v Lysicích, Kutišová Marie v Proseči, Hamáčková Josefa ve Starých Hutích, (37650) Holzmanová Marie ve Vepřové, Kunteová Anežka v Žižkově, Šimoník Alois v Mirošově, Horáková Hedvika v Jezově, Šimová Marie, rolnice v Plasné, Herán Václav v Rovini, Římskokatolická fara v Radhošti, rod Čamka Ladislava, rolníka v Rozvadovicích, rod Svačiny Jana, domkáře t., Olšaník Josef v Přestavlkách, (37660) Rezníčková Františka v Koválovicích, Vypelova Josefa v Přerově, rod Bernata Františka a Justiny v Holici, rod Hajnce Františka a Františky t., Šimková Františka, rolnice v Dol. Bojanovicích, Farní úřad v Bohdalicích, Šiler Alois t., Kosina Václav v Mokré Lhotě, Beznekr Josef, katecheta měšť. školy dívčí v Rokycanech, Šíma Josef, katecheta měšť. šk. chlapecké t., (37670) rod Kružíka Františka v Novém Městě, Lónova Zofie ve Střeni,

ministranti v Brandýse n. Lab., Koudelka Karel, kaplan v Brandýse n. Lab., Fiala Josef v Ostrově, Konečná Božena v Černilově, Blažková Emilie ve Staré Boleslavě, John Vladimír t., Neumann Josef t., Střílip Josef, studující gymnasia v Plzni, (37680) Sklenář Václav, studující gymn. t., Krejsinger Josef, studující gymn. t., Kropáček Josef, studující gymn. t., Kotrčková Anna v Březině, Vejžvalda Jan v Deštné, Kopecký Josef v Doubravce, Velebný Karel t., Skala František t., Lodrová Růžena t., Říha František, katecheta t., (37690) Pýcha Zdeněk, ministrant t., rod Měchury Karla a Františky v Prostějově, rod Lušného Ignáce a Mariány v Čechůvkách, rod Sladečka Aloise a Marie v Drahlově, rod Lakomého Josefa a Anastasie v Charvátech, rod Havelky Jana v Jedlí, Janoušek Karel, ministrant v Cuslavi, Jetman Josef, ministrant t., Šeda Karel, ministrant v Koldíně, Vlček Stanislav, bohoslovec v Olomouci, (37700) Chloupková Anna ve Zbožku, rod Kučery Matěje v Archlebově, Čermák Josef, bohoslovec v Brně, Kvasnička František, kooperátor v Tvarožné, Hruška Ferdinand, rolnický syn v Nové Vsi, Slípka Karel v Dírném, Tesařova Anna v Poličce, Paclíková Marie v Ležníku, Rosenkrancová Františka v Břežanech, Lipenský Václav a Antonín v Kunvaldě, (37710) Toman Josef ve Lhotce, Brůna Ondřej v Pastvinách, Luks Josef t., Šlesinger František t., Pácha Antonín t., Fišerová Marie t., Trojan Josef v Mezišvěti, Zátková Anežka v Trhoníně, rod Čuchův v Česk. Budějovicích, Zapletal Karel v Břežůvkách, (37720) Veštil František, hajný v Medlovském Boří, Němcová Pavlína ve Stříbrnicích, Círbjátová Františka t., Uhlířová Vincencie, rolnice v Buchlovicích, Lukeščíková Filoména ve Stříbrnicích, Hejbalová Marie t., Šulc Josef, kaplan v České Třebové, Šejbalová Anna, učitelka v České Třebové, Juřena Jan, kaplan v České Třebové, rod Cílka Františka a Marie v Klenovicích, (37730) Brejchová Marie v Praze III., Pražanová Marie v Pláni Věžovaté, Hulakovská Josefa na Král. Vinohradech, Mariánská družina v Křečovicích, Malínský Jan v Lázních Poděbradech, Šíma Josef v Čejrově, rod Prichera Vojtěcha ve Stupně, Čihák František, rolník v Komárově, rod Michala Václava v Nesměni, Němcová Anna v Zákavě, (37740) Melka Matěj, rolnický syn v Hradešicích, Janotová Marie v Česk. Budějovicích, Štěrbá Antonín v

Kunovičích, Lachnitová Františka ve Sřeni, Fornůsek Jan, bohoslovec v Olomouci, rod Talandy Jana, rolníka v Lípince, Bartošová Anna v Božejově, David Karel v Hojanovicích, Kautský Jaroslav, studující gymnasia v Příbrami, Netíková Anna v Záboří n. Lab. (37750) rod Červenky Jana, rolníka v Bubovicích, rod Spilky Františka a Anežky, rolníka v Lichovech, Šimánek Zdeněk, žák obecné školy v Jindř. Hradci-III., Buriánek František v Žice, Vepřeková Berta ve Velimi, Kovář Josef ve Volšanech, Rigl Josef, syn domkáře v Hlavně Kostelním, Černožorská Milada v Měšicích, Ontl František, rolnický syn v Hatích, rod Zemana Karla a Barbory v Lešišově, (37760), rod Kalisty Antonína a Marie v Mokrosukách, Sládková Růžena ve Vítějicích, Janková Marie ve Výprachticích, Mikulová Filomena t., Hrabáčková Anna t., Skalická Marie t., Faltová Albína t., Skalická Alžběta t., Králová Marie ve Václavicích, Šram František v Novém Městě n. Met., (37770) Smrček Václav t., Smolková Anna v Suchém Vrbném, Bídařová Marie v Kněžských Dvorech, Hermanová Eliška v Čes. Budějovicích, Zevl Augustin, fortník v biskup. kněžském semináři v Č. Budějovicích, Absolon František v Sobáčově, Vašíček Jan v Theodorově, Apl Josef v Krumpachu, Švuleova Božena t., Puda Vincenc ml. v Trusovicích, (37780) Bzonkova Růžena t., Frankova Eleonora t., Rímská Kateřina v Trusovicích, Navrátil František ml. v Pěnčíně, Henek František ml. ve Dvorku, Henek Josef, kaplan v Bohuňovicích, Mátl František, bednář v Sedlaticích, Hudeček Josef, bohoslovec v Brně, Kubíček Josef v Pohorí, Duškova Marie t., (37790) rod Mervarta Františka a Anny, v Semečnicích, Bouzová Ludmila v Podolí, Šabatková Marie v Sušici, Mikyskova Anna v Kunčicích, Motyčka Karel t., Řehák Josef, rolnický syn v Dlouhé Třebové, Švorc Václav, domkář v Donašíně, rod Zadražilův v Deštné, Dohnal Karel, žák obecné školy v Semilech, Chládek František v Dolní Dobrouči, (37800) rod Boudala Tomáše, rolníka v Křenovicích, Čabel František a Antonie, rolník v Hostíně, Kreidl Václav v Mirošově, Opravilová Anna v Zábřehu, Solovská Cecilie z Hradečné, Hamplova Anna v Nemilech, Pelikánova Marie v Zábřehu, Štrouhalová Marie t., Štenclova Marie v Krumpachu, Vítková Františka ve Velkém Meziříčí, (37810) Vondáš

Toniáš v Radonicích, rod Rathouského Václava a Marie v Semečnicích; Tesař Otto, bohoslovec v Prachaticích, Kodera František v Hlavně Sudově, rod Pecháče Antonína a Zofie v Radči, Němečková Anežka t., Pešta Antonín, rolník v Mezně, Kabíček Jan v Nových Dvorech, Peterka Antonín v Podhájí, Peterka Jaroslav t., (37820) Pečená Anežka t., Jiráčková Anna v Kamenici, Kryšpín Jaroslav v Nedrahovicích, Vorlova Marie t., Katolická Beseda v Kelči, Pevná Růžena v Blížkovicích, Černý Jakub, nájemce na faře v Nové Kdýni, Mandík František v Nových Dvorcích, Bursík František v Křenovičkách, Hejnova Ludmila v Jesenici, (37830) Pázourkova Anna t., rod Sedláčka Josefa v Repčíně, Stodola Methoděj, studující v Olomouci, Matoušková Kateřina v Horních Dubenkách, Nováková Karolina v Heřmanči, Sadílková Antonie v Jihlávce, Müllerová Pravoslava, rolnická dcera v Rychmburku, Macháček Jan, ministrant t., Záčková Františka v Jarošově, Husková Františka ve St. Městě, (37840) Hlaváčková Růžena v Uher. Hradišti, Duidova Anna ve Zlechově, rod Pavlice Matouše a Marie ve St. Městě, Peška Josef v Neradově, Olivová Anežka, učitelka v Krmelíně, Heininger Václav v Albrechticích, Vítovec Václav t., Šperlová Julie v Šimanově, Randák Josef t., Přetl Tomáš v Albrechticích, (37850) Plechatý Václav t., Motl Ludvík t., rod Vyskočila Jana a Anny v Římově, Farní knihovna v Čáslavicích, rod Bartíka Matěje a Anny v Římově, Handlíř Jan v Heroticích, Vlčková Marie v Rybníčku, Nájemník František ve Vosnici, Musil Alois, domkář v Určicích, Jebavý Alois v Novém Městě, Pýchova Filipina v Rychmburku, (37860) Vychodilová Marie v Chomoutově, rod Dostála Františka, rolníka v Nových Dvorech, Loskot Jan, rolník ve Vřesníku, Kožichová Anna ve Stolčíně, Kristl Josef ve Vísce, Hous Jan ve Vísce, Bálek Jaroslav v Jíně, Holoubková Anna v Nezdicích, Voráčková Anna v Zeleném, Sokolová Marie t., (37870) Smolová Magdalena t., Marešová Barbora t., rod Obrátla Antonína a Anny v Cholini, Rezníčková Marie v Mor. Ostravě, Bobák Valentin na Sv. Hostýně, rod Nevrlův v Oseku n. Bečvou, rod Janáčkův ve Veselíčku, Kordula Jan v Kněždubě, Obrtel Leopold, kooperátor v Zábřehu, Vavroušek Josef, hajný v Drozdově, (37880) Lehar František ml. v Bludově, Krmelová Ludmila ve Skalčce, rod Klimka Antonína v Nemilech,

Slovácková Otilie ve Hvozdné, Mariánská družina dívek ve Fryštáku, rod Učíkala Floriána, kováře v Mezicích, Cvrčková Viluška, učitelka v Brně, Proboštová Marie v Jaroměři, Vyšín Vojtěch v Sedlčanech, Mikolášek Josef t., (37890) Jarochová Marie v Novém Dvorku, Zeman František v Sedlčanech, Adam Alois v Mor. Nové Vsi, Janská Miroslava, žákyně v Nuslích, Boškova Růžena, žákyně t., rod Rozsívala Fabiána a Marie v Břesku, Poláčkova Julie v Mastí, rod Ehla Viléma v Bílém Újezdě, Holec Jaromír, rolník v Trčici, Hlavová Marie ve Staré Vsi, (37900) Josífková Marie, žákyně ve Vysoké n. Jiz., Farská Anna v Trčici, Kučerová Marie t., Rydvalová Anna t., Mařátková Zdeňka ve Vysoké n. Jiz., rod Jelínka Vincence a Antonie v Kovářově, rod Dolisty Josefa a Anny ve Vepicích, rod Krejčího Bohuslava a Marie ve Vesci, Vlín Josef ve Vesci, Fořt Jan ve Vepicích, (37910) Zítek Stanislav ve Lhotě Pechově, Kofoň Vojtěch v Klisince, Kuchtová Marie v Sobědraži, Škoch Jaroslav, truhlář v Kovářově, Soumar Josef v Zábrodí, Semerák Josef v Červeném Kostelci, Preisler František v České Třebové, Riss Josef, rolník v Hloubětíně, Janoušková Anna ve Štichovicích, Exner František, truhlář ve Studenci, (37920) Dvořáková Marie v Pelhřimově, Královec Josef, žák v Malých Luženicích, Votrubová Marie, žákyně t., Kabrhel Jan, rolnický syn v Dolním Újezdě, Jiskrová Marie v Dolním Újezdě, Vomočil Vít v Seči, Procházka Alois v Plískově, Pilík Josef, studující gymnasia na Smíchově, Pilík Jan v Lichovech, rod Hrubého Bartoloměje v Chodově, (37930) Toman Eduard v Hodějicích, Váňová Josefa ve Veverské Bytýšce, Kratochvíl Jan ve Slavňovicích, Fořtova Anna t., Volavka Josef t., Pítra František ve Křídě, Korálova Anna t., Kozojedova Marie ve Slavňovicích, Hořejšova Kateřina t., (37940) Pechač Jan, vrchní oficiant okresního soudu v Neveklově, Knihovna spolku „Svornost“ v Neveklově, Dumský František v Dlouhé Lhotě, Neumann Josef, účetní pojišťovny na Král. Vinohradech, Pavlova Anna v Netolicích, Winkelbauer Alois ve Velharticích, Mošnicková Josefa v Předbořicích, Klínová Ludmila ve Vartě, Götz Oldřich, studující v Nuslích, Korseltova Františka v Minicích, (37950) Tischer František, archivář v Praze IV., Partl František Jaroslav v Čihošti, Hrabě Karel ve Vysočanech, Partlova Božena v Josefově, Kyselák Jan v Němčicích, Poušová Josefa t.,

Sedláčková Anna, zákyně v Kamýku, Tomášková Božena v Makově, Žižkovská Barbora t., Duchovní správa v Zalužanech, (37960) Uhlířová Marie v Čáslavi, Trkovský Josef v Těchnici, rod Hošťálka Jana, rolníka v Soběchlebech, Gillar Zdeněk, syn řídícího učitele v Bránkách, Geryk Jan, obchodník v Hodslavicích, Truhlářová Růžena v Kunštátě, Hanák Josef ve Světnově, Loudová Marie v Praze VI., Duchoň Miroslav t., Hanušová Marie t., (37970) Hála Jan ve Vršovicích, rod Frecera Karla, rolníka v Rynholci, Válková Marie v Čejkovících, Hanusová Františka t., Šváblová Anastazie t., Němečková Hedvika t., Kmenta Antonín t., Ludvíčková Marie v Javorníku, Abrahamová Marie v Javorníku, Mikulecká Marie t., (37980) Dosedělová Anna v Pekle, Benešová Anna t., Bartošová Marie v Cerekvici, Čípa Bohuslav t., Huraň Ladislav t., rodina Vostrčilova t., Dvořák Josef t., Limberská Anna v Hrušové, rodina Lorencova t., Křivková Anežka t., (37990) Pavlišova Anna t., Janecká Božena v Bohňovicích, Drábková Anna t., Kubátová Bohumila t., Jílková Marie t., Drahoš Jaroslav v Řídkém, dr. Jantausch Pavel, farář v Nítraludanice, rod Buršíka Aloise a Boženy v Střemchoví, Hošek Antonín, rolník v Porešicích, Farní knihovna v Boroticích, (38000) Drsová Žofie v Chotémicích, Slanec František t., Drs Josef t., Kozel Václav, profesor v Jesenici, Exnerová Ludmila ve Studenci, Mráček Josef, rolnický syn v Libíně, Štěrva Anna v Blsku, rod Bednáře Jana v Č. Kremži, Sestra Irena, O. S. Fr. Semily, Roubíček František, katecheta ve Vel. Poříčí n. Met., (38010) Havel Karel ml. ve Vel. Poříčí n. Met. Hrábek Jaroslav v Hronově n. Met., Židek Jos. v Doubravicích, Kocourek Václav, truhlář v Lišově, rod Minařika Josefa v Sedlčanech, Duškova Marie v Dolní Dobrouči, Vebrova Anna v Babylonu, Jakší Alois, krejčovský mistr v Bavorově, Krásava Marie ve Velkém Chlumci, Houdková Marie ve Vosově, (38020) Šimáčkova Bedřiška v Brodku, Vavrušková Růžena t., Kutova Josefa v Nepomuku, Plojharová Marie v Písku, Skočilová Marie v Lipnici, Huttrová Zdeňka ve Spál. Poříčí, Mikulová Marie v Protivíně, Spisarová Františka v Prostějově, rod Štěrby Antonína v Kunovicích, Petrucha Josef v Kněždubě, (38030) Kyselý Ladislav v Polkovicích, Kuhnova Marie, zákyně v Bílsku, Indráková Rozalie v klášteře Milosrdných Sester ve Frýdlantě, Porteš Antonín

ve Ptení, Vojtěch Jan, žák v Kněžovsi, Drápela Jan v Radostíně, rod Dvořáka Josefa, rolníka v Manerově, Třetí řád sv. Františka v Břeclavě, Šenk Josef v Týnci, Doležal Jan v Mor. Nové Vsi, (38040) Sůva Bohuslav v Dolu, rod Crháka Josefa a Antonie v Bořitově, Jůda František v Netíně, Dočekalová Amalie v Meziříčku, Havlíček Emil v Česlicích, Mrvíková Antonie v Mělníku, Dušek Alois v Předním Chlumu, Linhart Antonín, ministrant v Klecanech, Jarošova Anna v Cholině, Doubravská Marie v Postřelmově, (38050) Sigmundova Josefa v Kroměříži, Podešťová Anežka ve Velkých Pavlovicích, Něníček Václav v Pačlavicích, Adamčíkova Jana t., rod Hanáka Antonína ve Lhotce, rod Homolky Jana, rolníka v Suchdole, rod Smolka Martina, rolníka t., Šerhagl František ve Schwarzbachu, Hypius Jaroslav v Hněvčevsi, Panuška Josef ve Voselci, (38060) rod Hájk Josefa, domkáře v Hučicích, Prokšova Božena v Macourově, Petříková Anastasie v Kutné Hoře, Drábková Kateřina v Kočí, Šaravcová Marie v Topoli, Štěpán Josef, bohoslovec v Hradci Králové, Zima František, ministrant v Mnichovicích, Pižlová Emilie, žakyně měst. školy v Netolicích, Buble Antonín v Česk. Budějovicích, Hovorková Marie t., (38070) Kobera Jindřich, studující IV. tř. reálky v Kladně, Dr. Dohalský Antonín Bořek, kaplan v Příbrami, Janíček Rudolf v Krumpachu, Jiříčná Anna v Záhřebu, Hrochova Františka v Postřelmůvkách, Fojt Jan v Postřelmůvkách, Mrkva Jan v Kněždubě, rod Skácela Josefa, rolníka v Rozvadovicích, rod Kejvala Aloise, domkáře t., Ježek Emanuel ve Vysokém Chlumci, (38080) Michálek Stanislav t., rod Soukupa Jana, mlynáře ve Strunkovicích, Neumeistrová Anna v Oldřiši, Zelenka František, domkář v Nechvalicích, rod Hladiše Františka, rolníka v Nivnici, Hýblova Růžena v Zábřehu, Kylar Richard v Krumpachu, Štěpánková Josefa v Roučkovících, rod Švece Josefa a Marie v Jetřichovsi, Verner Josef v Hoštýně, (38090) rod Štekra Františka a Anny v Jetřichovsi, Novák Josef v Roučkovících, rod Vosáhly Metoděje a Marie v Klenovicích, rod Tomaštík Alexe a Anděliny ve Spytinově, rod Maňáska Vincence a Františky t., Malinová Františka ve Spytinově, Čechmánková Marie t., Hastíková Ottilie t., Číran Josef t., Zlámal Vincenc t., (38100) Tomaštíková Marie t., Mokrošová Anežka v Kudlovicích, Komárek Karel, kooperátor ve Spytinově, Suchý

Václav v Hojkově, Procházková Anna v Novém Rychnově, Holubova Marie t., Kadeřávek Jan, hajný v Buchlovicích, Naplavova Božena t., Sátorova Terezie ve Stříbrnicích, Matula Augustin v Trojanovicích, (38110) Křenková Božena ve Frenštátě, Mocholová Marie ve Velké Blatnici, Jarošova Marie v Pátku n. Ohří, Pavlova Marie ve Staňkovicích, Zemanova Marie švadlena v Kozlovicích, Háek František v Řídelově, Kameník Karel t., Kubeš František t., Žákovský Jan v Řídelově č. 15, Žákovský Jan v Řídelově č. 24, (38120) Šeniglová Antonie t., Prokop František t., rod Kučery Františka v Dražůvkách, Beranova Marie v Rosicích, Soukupova Anna v Dublovičkách, Jelínková Anežka v Podhájí, Dvořák František ve Vršovicích, Kos Josef, kovář v Kamenici, Suk Jaroslav, kooperátor v Mor. Nové Vsi, Vršecký František v Praze VII., (38130) Nováková Ludmila v Dol. Štěpánově, Hrnčířová Anna v Bohuslavicích, Výhlida Ladislav t., Zítka Josef t., Poláček Josef v Černčicích, rod Mikeše Jana a Kateřiny v Římově, rod Menšíka Josefa v Lysicích, Mottlová Božena v Albrechticích, Hrádek Rudolf t., Mottl Vojtěch t., (38140) Sperl Rupert t., Nová Marie v Bušovicích, rod Koruny Františka v Lukavici, Lidová knihovna v Blsku, Šterova Anna t., Frank Vítězslav ve Slavkově, Nevrlý Josef v Lutíně, Merrel Marcel v Novém Rychnově, Schlössinger Vilém, Ord. Praed. podpřevor v Olomouci, Konečný František v Černovíře, (38150) Krutilová Marie, sestra III. řádu sv. Dominika v Olomouci, Doubek Jaromír, studující česk. gymnasia v Plzni, Titz Dobroslav, studující česk. gymnasia t., Kotišová Julie v Plzni, Graubner Oldřich ve Strážnici, Slanař Stanislav v Polánce, Heblíkova Anežka v Bezděkově, Souček Leodegar, actuár konsistor. kanceláře v Praze IV., Pelunka Marian, ministrant v Kostelci n. Lab., Křížek Josef, ministrant t., (38160) Jiráň Antonín, rolník v Oumoníně, Mráz Josef, bohoslovec v Praze, rod Antoše Františka a Zdenky v Praze II., Klášter řádu bosých Karmelitánů v Žižkově, rod Fišera Augustina v Praze IV., Kormundová Marie na Žižkově, Štětková Františka v Nuslicích, Forsterová Františka v Nové Kdýni, Kopecký Josef v Dejvicích, Šlumar Josef, kaplan v Nových Hradech, (38170) Kubec František, rolnický syn v Ličně, Borecký Alois, ministrant v Zelenči, Jalovcová Ludmila ve Sv. Janě u Beřouna, Buštová Anna v Březině, Semerák Karel, žák

v Horní Radechové, Pinkava Jaroslav v Rokytníku, Zeman Stanislav, žák v Podmoklicích, Cimburek Jan, rolník ve Zhoří, Trojanová Anna Božena v Jilemnici, Nováková Anežka, dcera hajného v Brodku, (38180) Krejčí Jiří, rolnický syn v Hrazanech, Holanová Marie, žakyně ve Vysočanech, rod Jakší Jana a Anny v Bavorově, Hančíková Anna ve Velharticích, Brůhová Růžena v Nuslicích, rod Rypla Antonína a Antonie, hajného v Roztokách, Tužín Josef, kaplan v Ústí n. Orlicí, Kauta František, žák obecné školy v Měcholupech, Krejčí Alois, rolnický syn v Měříně, Chráška Antonín v Červeném Kostelci, (38190) Timr Augustin, žák obecné školy v Dobrovízi, Brabec Karel, žák obecné školy v Dobrušce, Zvolánková Amalie v Oudoleni, Kaufner Ladislav, studující gymnasia v Příbrami, Plodík Karel, kaplan v Rokycanech, Jedličková Františka v Jíně, Kolmanová Augustina v Lochách, Bayer Bohumil, farář v Dohaličkách, Procházka Jan ve Voděradech, Kopecká Božena ve Skrchlebach, (38200) Kučerová Marie v Břežanech, Lohr Břetislav, žák obecné školy na Král. Vinohradech, Vrbenský Jaroslav, studující na Král. Vinohradech, Kovářiková Aloisie v Tučapech, Farní knihovna v Čerhovicích, Větrovcová Milada v Zelenči, Patzák Josef, J. M. C. v Hradci Králové I., „Vzájemnost“, jednota katol. jinochů a mužů v Lišově, rod Mazury Josefa, strážníka dráhy v Helkovicích, rod Moravce Josefa, rolníka v Pašince, (38210) Stuchlík Bohumír v Hrabyni, Slanský Jan, rolník v Horní Lidči, Brhel Jan, rolník t., Dr. Skoupý Karel, prefekt chlapeckého semináře v Brně, Hrušková Marie v Louče, Čmejrek Eduard, katecheta měšť. školy v Přerově, Hegr Rudolf, syn domkáře ve Sloupnici, Dr. Vlach František, profesor arcib. gymnasia v Kroměříži, Jurčová Anna v Buchlovicích, Vaculíková Anna t., (38220) Raštica Josef t., Zelinková Anna t., Daňhel Alois t., Mitáš Antonín t., Maděra Martin t., Jurča Antonín t., Urbánek Ludvík t., Kučíková Terezie t., Vaculíková Ludmila t., Černík Václav t., (38230) Kašpárková Františka v Buchlovicích, Kuncová Tekla t., Madrová Cyrilla t., Jurčova Františka t., Rašticová Antonie t., Slezák František t., Zatloukal Jaroslav, farář t., Křemeček Josef t., Tománek Alois t., Doležal Ludvík t., (38240) Šimon Jaroslav t., Dvořák Josef t., Hrušíková Anna t., Cencingrová Anna t., Bečák František t., Zerzaňová Terezie t., Kleinová Terezie t., Vaculíková Marie t., Lukeščíková

Marie t., Kučíková Františka t., (38250) Výstup Jan t., Maněk Inocenc v Břestku, Ježová Viktorie t., Skyba Josef t., Bednářík Josef t., Krušina Ferdinand t., Ševčík Vilém t., Dohodilová Miloslava t., Kuncová Antonie t., Křemeček Josef t., (38260) Drahorádová Barbora v Němčicích, Snopek Václav, kaplan v Nepomuku, Volf Josef, bohoslovec v Hradci Králové, Bachtíková Marie, žakyně měšť. školy v Hradci Králové, Pavlasová Anežka, žakyně měšť. šk. t., Kulhánková Marie, žakyně měšť. šk. t., Netuka Josef, studující reálky t., Janák Josef, listonoš v Miletíně, Černý František, rolnický syn v Libošovicích, (38270) Zvířecí Kristina v Turnově, Nevšímal Hubert, studující reál. gymnasia na Král. Vinohradech, Sedláček Vladimír, studující reál. gymnasia t., Kotalová Anna v Podmokách, Kotal Jan t., Kovářiková Josefa t., Petrus Karel, studující gymnasia v Příbrami, Pikal František, ministrant ve Víticích, Roškota Josef, rolník v Hájků, Roubalová Anežka v Chuděnicích, (38280) Šefrna Václav t., Peková Anna t., Ryněš Karel t., Osvaldová Magdalena t., Hanáková Marie v Bukovanech, Jungwirth Antonín, syn majitele brusírny v Brodcích, Málková Františka, rolnická dcera v Nové Břinici, Patl František, rolnický syn ve Vísce, Kučera Ludvík, katecheta v Brtnici, Kejda Josef a Johanka ve Vever. Bityšce, (38290) rod Rosendorfa Františka a Štěpánky, báňského inženýra ve Zbejšově, Zlámalová Anna v Žadovicích, Bystřická Terezie t., Slabáková Božena v Ježově, dr. Škarda Jaromír v Praze II., Fridrich František, děkan v Táboře, rod Jarolíma Jana, rolníka v Hosíně, Bočinský Václav, rolnický syn v Před. Chlumu, Hřib Vojtěch, rolnický syn v Šumicích, Šmíd Josef, syn zedníka t., (38300) Tlach Mikuláš, rolnický syn t., Jančar Josef, syn zedníka t., Hřib Tomáš, rolnický syn t., Červenková Anežka, rolnická dcera t., Vaňásková Marie v Hrušové, Kleich Ladislav v Řídké, Sícova Marie v Javorníku, Bešornerova Anna v Cerekvici, Janečková Anna a Božena v Kotěšově, Jarošíková Barbora t., (38310) Benešová Barbora t., Křištof Josef, kaplan v Chrastí, Kučera Josef, syn zahradníka t., Knihovna katol. spolků t., Rívnáčová Anděla v Česk. Budějovicích, Trávníčková Marie v Bojanově, Švejdová Anežka v Českých Budějovicích, Kozák Václav, žák obecné školy v Tachlovicích, Metelka Václav, rolnický syn v Třelci, Šestáková Růžena v Horní Vilémč, (38320) Štěpán Anto-

nín, rolník ve Chmelišti, Daněk Ludvík, studující v Čáslavi, Šplíchal Josef v Budislavi, Zeman František v Horním Újezdě, Janásková Františka, rolnická dcera v Loučce, Tihelka František, rolník v Hradčanech, Skalova Marie v Hradčanech, Zapletal Otokar v Tučíně, rod Spalů t., Caletka František, rolník v Sušicích, (38330) Farní úřad ve Vidči, Matoušková Josefa v Uhřinovicích, rod Kolářka Antonína a Anny v Senticích, Osohova Marie ve St. Městě, Hájková Marie v Mařaticích, Zalesáková Filomena ve St. Městě, Mařáková Anna t., Vavřeníková Františka t., Mazurková Hedvika t., Tománek Josef v Kudlovicích, (38340) Marek Josef, kaplan v Luži, Středová Emilie v Luži, Dostál František ve Voleticích, Dostálová Marie ve Voleticích, Zlatník Josef v Arnoštově, Šírl Jiří, studující na Král. Vinohradech, Bouzek Jaroslav, ministrant v Předslavi, Zíka Jaroslav, žák obecné školy v Měcholupech, Škanta František, žák obecné školy t., rod Händleina Josefa a Josefy v Hodoníně, (38350) rod Opluštla Martina a Vilmy t., rod Junka Jana a Františky t., rod Štěpánovského Augustína a Viktorie t., rod Kastnera Josefa a Žofie t., rod Paradeisera Jana a Boženy t., rod Čtveráčka Josefa a Marie t., rod Bačíka Štěpána a Marie t., rod Polácha Josefa a Marie t., rod Holečka Pavla a Barbory t., rod Schreiber Adolfa a Františky t., (38360) rod Kalenského Františka a Hedviky t., rod Krejsy Inocence a Filomeny t., rod Hložánka Karla a Marie t., rod Matuška Jana a Františky t., rod Handla Rudolfa a Anny t., rod Králíka Josefa a Apolonie t., rod Jakubka Martina a Rosalie t., rod Holešínského Petra a Marie v Terezově, Bušek Karel, žák národní školy v Hodoníně, Vyrubal Otto, žák měšť. školy t., (38370) Zlámalová Ottilie, žákyně měšť. školy t., Polínková Anna, žákyně měšť. školy v Hodoníně, Bělák Josef, syn respicienta fin. stráže t., Fochlerová Marie, švadlena v Hodoníně, Emichová Anna, švadlena t., Hajdůšková Kateřina t., Diblíková Filomena t., Bročková Marie t., Daňková Anna t., Klochová Marie t., (38380) Vajčnerová Marie t., Vlachová Josefa t., Drnovský Emil t., Ševelová Anežka t., Grubrová Josefa t., Herzánová Růžena t., Procházková Františka t., Šašínkova Marie t., Zálešák Marcel t., Bařinová Josefa t., (38390) Weissová Anna t., Juráčková Marie t., Čechová Anna t., Starých Anna t., Seibertová Klotylda t., Hromková Anna t., Seidlová Žofie t., Po-

láchová Leopoldina t., Buřová Antonie t., Herrmannová Marie v Hodoníně, (38400) Zálešáková Marie t., Krátkých Marie t., Orlová Růžena t., Skalický Antonín t., Florian František, katecheta vyš. reálky t., Filla Metoděj, kooperátor v Kloboukách, Stohlová Kristina v Hodoníně, Kopřivová Marie t., Macková Marie t., Válková Julie t., dvůr Písečné, (38410) Turánek Jan t., Saňová Františka t., Martinková Františka t., rod Teplého Josefa a Alberty v Tišnově, Macháček Pavel, administrátor v Holiči, Florian Klement v Podbřežicích, Bušková Julie v Mikulčicích, rod Homoly Josefa v Bosonohách, Ondráš Jaroslav v Tupesích, Tomalová Klára v Rohatci, (38420) Němcová Marie t., rod Schneidera Františka a Petronely v Hodoníně, Tichlerová Ludmila t., Spolek křesť. divadelních ochotníků v Holiči, Vlček Karel, učitel v Dobříši, Lukesová Marie v Dolní Dobrouči, Anděl František v Jablonci n. N. Herda Josef, žák obecné školy v Suchém Vrbení, Vyhnan Ludvík, typograf, v Česk. Budějovicích, Bartuška Josef, abiturient obchodní školy v Česk. Budějovicích, (38430) Kvašnicková Anna v Česk. Budějovicích, Píchová Alžběta t., Bémová Miroslava v Proseči, Havel Alois ve Výšce, Kavka Antonín ve Lhotě Vestecké, Bundová Marketa, rolnická dcera v Milavčích, Smetanová Helena, žákyně obecné školy v Kolíně, Dobeš Josef v Dřínově, Hladká Marie t., Tauchmanová Cecilie ve Studenci, (38440) Jirková Anna v Životicích, Kreuz Josef v Poděbabech, Heřmáňková Božena v Rovině, Pazderová Anna v Březině, Škrabal Albert, kněz řádu Dominikánského v Praze I., Lepicová Františka v Bystrovaněch, Plucnarova Anděla v Sovadině, Křížová Františka v Dol. Bojanovicích, Koudelka Vladimír ve Skalici, Pištelka Rudolf, kooperátor v Letovicích, (38450) Kejval Jan, rolnický syn v Zahrádce, rod Češky Karla, rolník v Hučicích, Vecková Anna v Košířích, Vrlová Ludmila, selská dcera ve Hvozdně, P. Novotný Vavřínek, kněz řádu praemonstrátského v Nové Říši, Klimešová Růžena v Radkovicích, Růžicková Anastazie v Kynicích, Dedek Josef, kaplan v Mrtníku, rod Marečka Karla, rolník v Tatcích, Neumannová Marie, dcera zvěrolékaře v Německém Brodě (38460) Švábova Marie, rolnická dcera v Jezvínách, Tyšler Jan v Domažlicích, Luhanová Marie v Boru, rod Hrušky Bohumila, místoředitele zástavního úřadu v Praze II., Žáková Marie v Kralupích n. Vlt., Hůrková

Anna ve Štíříně, Bartoníčková Anna ve Vysoké n. Jiz., Klicperová Ludmila v Sadské, Formanová Anežka v Jiřicích, Matoušková Anežka t., (38470) Macháčková Marie v Žamberku, Šerhantová Bohumila v Pátku, Březinová Marie v Chotýši, Štastná Božena na Kr. Vinohradech, Nováková Marie v Litohoři, Štěpánová Karolína v Dobřejovicích, Kubiš Vít, bratr laik řádu sv. Dominika v Praze I., Škrabal Josef, studující v Babicích, Višnová Františka, zákyně v Praze VII., rod Dostálka Jana inženýra v Praze VI., (38480) Ošťádal Alois ml. v Nových Dvorech, Bubeník Václav t., Volné sdružení katol. mládeže v Praze I., Staňková Marie v Praze I., Kovaříková Bohumila v Luhačovicích, Slovák Alois v Kladné, Váchal Tomáš v Milavčích, Červinka Karel, ministrant v Kostelci n. Lab., Hartmanová Jindřiška v Karlíně, Petrová Anna v Počátkách, (38490) Chludil Martin, rolník v Dubňanech, Grünzweigová Markéta, zákyně obecné školy v Kroměříži, Dominova Kristina na Král. Vinohradech, Chadim Karel, obchodník v Počátkách, Janulíková Anděla v Ludkovicích, Kolářová Marie v Pozlovicích, Herites Adolf, účetní rada na Král. Vinohradech, Drábek Josef v Kouřimě, Staněk František ve Žďánicích, Janů Sidonie ve Zhorci, (38500) Suk Josef v Zahrádce, Havran Tomáš v Pohore, Touš Matěj, žák V. tř. v Domažlicích, Tomášková Anna, zákyně V. tř. v Nedaničkách, Šípková Barbora ve Staré Boleslavi, Dolanská Alžběta v Novém Vestci, Trška Josef, ministrant v Pyšelicích, Kašparová Blažena Jiřina, dcera řídícího učitele v Seči, Nový Bohumír, žák I. tř. gymnasia v Plzni, Ježek Alois, žák I. tř. gymnasia t., (38510) Brandejs Josef, ministrant ve Voděradech, Hodarová Alžběta v Česk. Budějovicích, Studenovská Anna v Suchém Vrbném, Chýla Jindřich, bohoslovec v Hostomíci, Pachtl Jan, bohoslovec v Hradci Králové, Vokoun Josef ve Znětínku, Chrásta Cyrill, rolnický syn v Maršově, Sladkovská Zofie v Čachořicích, rod Pšeničky Vincence, rolníka v Rovini, Skočil Josef, studující v Lipnici, (38520) Hlaváč Tomáš, jáhen v Česk. Budějovicích, Obrhel Josef, dělník v Brtnici, Jabulka Josef, řezník v Písku, Krausova Anna, zákyně ve Vracově, Smital Jan, žák t., Kůrová Marie t., Raiskub Vavřinec, žák t., Škarecká Karolína t., Peluchová Filomena t., Barabášová Rosína t., (38530) Lopraisova Anna, žák. t., Fridrichova Rozína, žák. t., Paška Frant., žák t., Gasnárková Marie t.,

Gasnárkova Rozína t., Kúr Jan t., Goliášova Františka t., Varadínková Marie t., rod Suchana Františka, rolníka v Bežerovicích, Mašek Jan, kostelník v Sudoměřicích, (38540) Sobolík Josef v Pašicích, P. Řehoř Václav, Obl. S. Fr. S. ve Vídni XIX., Blažek František v Česk. Budějovicích, rod Petrželky Josefa v Rozseči, rod Valentův v Praze II., Kronus Karel v Moravsku, Hamerníková Marie v Řídelově, Šlemín Emanuel, syn dílovedoucího v Řídelově, Tabery Zofie v Letovicích, Hoder Antonín t., (38550) Fiala Alois v Kraderobech, Václav Josef ve Střebčicích, Machtova Veronika v Babyloně, Fišera František, farář ve Studnici, Brandejsova Olga, dcera hraběcího lesního ve Lhotkách, Haškova Anna, soukromnice v Zásmukách, Zedník Alois, syn rolníka a starosty ve Lhotkách, Kolářová Anna, rolnická dcera ve Zdánicích, Nehasil Josef, rolnický syn t., Paďouk Václav, ministrant v Maloticích, (38560) Staněk Jan, studující reálky v Třebonicích, Staněk Jiří, rolnický syn t., Barták Antonín, rolnický syn v Budeníně, Vilinger Josef, dělník v Talíně, rod Krejsy Františka, rolníka v Kunčicích, Blažková Ludmila v Kutné Hoře, Tůmová Ludmila v Praze III., Loskotová Marie, dcera dělníka v Roučkovicích, Kutova Julie v Písku, Hošek Josef a Stanislav v Oulohu, (38570) Malátová Františka v Čachrově, Rendlová Josefa v Mnichově, Langhammer František, bohoslovec v Litoměřicích, Polášková Marie, domkářka v Drozdově, M. Zlámalová Alfonsa v Klimkovicích, Tománek Vincenc v Tupesích, Sládečková Anežka v Olomouci, Matulík Bohumil v Provodově, Pavlínová Rosalie v Bránkách, Halamíková Terezie, švadlena ve Štramberku, (38580) Sociální studentské sdružení v Kroměříži, Marek Gustav ve Šlapanicích, Henrych Bedřich, studující v Praze VII., Pavlínová Hedvika v Ústí, Záhlava Josef, rolnický syn v Bušovicích, Kaiserová Hedvika v Bušovicích, Pěčova Marie v Sobáčově, Holekova Božena ve Vrbčanech, Viktorín Vilém, kaplan v Hostímě, Šrámek Ludvík, Th. O. t. č. v plicní léčebně v Pasce, (38590) Matěková Františka v Pociňovicích, rod Krále Josefa a Adolfíny v Drahlově, Mariánská družina dívek v Křečovicích, Bednář Vincenc v Čermné, Šmíd Otto t., Faltejsková Anna v Čermné, Kyjarová Anna t., Rýpar Felix, kaplan v Zábřehu, Rössler Josef, farář v Solnici, rod Ševčíka Františka a Františky, rolníka v Němčicích, (38600) Zapletalova Albí-

na, švadlena v Němčicích, Štůla Jan ve Švětnově, Chyba Jan, žák ve Stržanově, Tichá Anna v Zámku Žďáře, Kujalová Anna t., Steinerová Anna, žákyně obecné školy v Mydlovarech, Ortova Julie, choť mistra truhlářského v Písku, rod Krameše Jana a Antonie v Dublovicích, Matyášek Augustin, ministrant v Černovicích, Matyášek Karel, ministrant t., (38610) Zadáková Anna ve Stolčíně, Jirásko Antonín, domkář v Levínské Olešnici, Horáková Františka v Kunčicích, Bláhova Helena ve St. Městě, Mariánské družiny v Uher. Hradišti, Knihovna katolických spolků ve Starém Městě, Holán František, syn domkáře v Řenkově, Řezníčková Marie, služebná v Zahrádce Mladotově, Hroch Jaroslav, syn domkáře v Předbořicích, Knihovna katol. mládeže t., (38620) Sádlický Vojtěch v Kotěšově, Jarošíková Anna t., Janoušková Veronika t., Ibelbek Antonín, úředník státní dráhy v Nepomuku, Drunecký František v Chotěnicích, Bátorla Josef, rolník v Bránkách, Forejt Václav, žák v Sedlčanech, Kolba Jan, kaplan v Prachaticích, Pazlerová T., služebná v Plzni, Šístková Marie, služebná t., (38630) Buřilová Alžběta v Lasku, Polanka Josef, rolník v Kadešicích, Brožíková Antonie v Česk. Budějovicích, Gráfová Barbora t., Korbelová Ter. t., Kosík Cyrill, kovář ve Vel. Pavlovicích, Poulasova Marie v Babicích, Kupková Jenovéfa v Blatci, Hamáková Anežka v Tážalech, Kouřilová Anna v Ratajích, (38640) Kotálová Marie v Podmokách, Sroková Lindřiška, industriální učitelka v Doupi, Suková Anna v Kunkovicích, Růžková Marie v Javorníku, Kutra Josef, obuvník a svrškář v Holešově, rod Červeného Františka, rolníka v Rybníkách, Barták Antonín v Kamenici, rod Číže Jana, listonoše v Uher. Brodě, Švorc V., rolník v Domašíně, Štěpáníková Bernardina ve Spytinově, (38650) Černá Františka t., rod Šilháka Josefa a Marie ve Spytinově, rod Ondráše Jana a Marie v Babicích, rod Kresty Al., arcib. lesní hajný v Mniši, rod Duška Josefa, obchodníka v Dol. Štěpánově, Michalíková Marie v Mor. Ostravě, rod Pavlovského Jana a † Adély v Prostějově, Benešová Anna ve Velharticích, Stadler František, studující reál. gymnasia na Král. Vinohradech, Tkáčová Alžběta v Kozlovicích, (38660) Petrů Marie v Počátkách, Krpata Karel, žák obecné školy v Jaroměři, Sekavova Marie v Řečenčicích, Razimova Josefa v Miličově, Městská nemocnice v Hodoníně, rod Slavoťinka

Stanislava v Břesovicích, Půčková Marie v Ječově, Slavíková vlasta v Žadovicích, Beneš Václav v Javorníku, Dostál Josef t., (38670) Květoň Josef, rolnický syn v Pocinovicích, Skyba František, rolnický syn v Nivnici, Minařík Jan, rolnický syn t., Jeglík Josef, rolnický syn t., rod Staroby Štěpána a Viktorie, rolníka v Nivnici, rod Smetany † Josefa a Apolonie, rolníka t., Janča Jan a Kateřina, rolník t., Tůmová Marie, dcera domkáře v Kněžicích, Olivová Josefa ve Starém Podvorově, Raindl František v Ostružině, (38680) Niklová Klotilda, žakyně měšť. školy v Rosicích, Strachon František, ministrant ve Vever. Bytýšce, Zapletalová Františka v Spyatinově, Tomáščíková Bedřiška t., rod Kučery Ignáce a Anny t., rod Ošťádal Jakuba, domkáře v Mezicích, rod Hanžla Jana v Protivci, rod Dvořáka Matěje v Bohonicích, Javorský Inocenc, domkář v Radosticích, Vacek Bedřich, setník na Pankráci, (38690) Vyvial František v Kozlovicích, rod Ditricha Cyrilla a Marie v Něm. Kynicích, Jiskrova Anna v Heroticích, Blažek Jan v Něm. Kynicích, Carda Antonín t., Carda František t., Drábek Josef t., Mikša Stanislav t., Horák Jan, kooperátor ve Vlokoši, rod Matuly Josefa, rolníka v Lechoticích, (38700) Šťastný František, syn domkáře v Před. Chlumu, rod Valdmana Josefa v Částkově, Boštík Jan a Josef v Kam. Sedlišti, Hlaváčová Rozalie v Albrechtci, Peterek Jan, studující práv v Leskovci, Zapletalová Marie v Telči, Žekó Karel, děkan a farář v Jablonici, Morávek Jan ve Voděradech, rod Sodomky Josefa v Ranné, Skrbek Bohumil ve Staré Vsi, (38710) Holubová Marie Rosalie v Dráchově, Němeček Josef ve Velkém Dřevíci, Pacl Josef v Orlici, Petříková Anastazie v Kutné Hoře, Poláková Marie v Novém Dvoře, Kolarova Terezie v Besenici, Rejha Bohumil, studující v Železnici, Ovečková Marie v Žešově, rod Vaňka Jiřího, továrníka v Postřelmově, Razimova Anežka v Batelově, (38720) Holoubková Marie t., Dvořáková Emilie t., Koudelkova Marie t., Hoké Václav, rolnický syn v Lensedích, Žádníková Marie, rolnická dcera v Kalíšticích, Hönigová Aloisie v Letovicích, Kratochvíl Severin v Týně n. Vlt., Čalova Františka ve Všemíně, Dr. Hések Matěj, katecheta v Uher. Skalici, Zenkvík Václav, komisař okres. hejtmanství v Hostomicích, (38730) Nepomucký Bedřich v Kotěšově, Šilhánek Josef v Dušníkách, Špringerová Anna v Praze VIII., Matouš

Josef ve Výprachticích, Šebrlová Františka t., Pořícký Jan, katecheta v Ledči n. Sáz., Kubec Josef, rolník ve Vosově, Svoboda František v Mukařově, Müllerová Růžena, žakyně ve Strašíně, Půrova Anežka, služebná v Renotech, (38740) Adámková Marie, učitelka v Bynině, Hellebrantova Julie v Lesních Albrechticích, Fieglerová Augusta t., Šmida Saturnin - Hurbán ve Gbelecht. Podlipná Bedřiška ve Wetzwaldě, Rosová Marie v Uhříněvsi, Kubík Josef, studující na Král. Vinohradech, Kubičkova Anežka, rolnická dcera ve Vítějicích, Mejsťřík František, rolnický syn ve Lhotce, Hanáková Růžena v Teteticích, (38750) Barnetova Anna t., Brablíková Františka v Počenicích, Gazda František v Teteticích, Vojáček Antonín t., Vančurova Julie t., Kalný František ve Zbejšově, Landsman Marie, dcera hajného v Jestřebí, Šeucklova Antonie, švadlena v Kněžicích, Bílek Vincenc, syn stoláře t., Veselý Vincenc, syn obuvníka, (38760) Kotraba Josef v Ledečku, Tůma Marie v Kněžicích, rod Zvěřiny Josefa a Marie, rolníka v Žernovci, Prügl Jan v Jindř. Hradci, Říha Václav, studující v Potěších, Sedláčková Rosalie v Kunovicích, rod Rybáčka Ludvíka a Anny, vrchního strážmistra v Krasilově, Nováková Veronika v Čejkovicích, Náprava František, ministrant v Stálci, Hrubeš Rudolf, ministrant t., (38770) Shánělec Josef ve Stálci, Kolář Josef, ministrant v Soběslavi, Donátová Anna v Jindřichově Hradci I., Klesa Václav, rolník v Malechově, Šanová Marie v Kadešicích, Bednář Josef, mlynář ve Slatině, Lučan Josef, ministrant v Ječovicích, Petruška Antonín v Mohelnici, Šramková Marie v Břesku, Kyjal Josef a Marie v Závisti, (38780) Stárek František, kooperátor v Dol. Kounicích, Rodova Terezie v Líšni, Gaudnik Julius, Mons. polní superior v Pruské, Černanský Florian v Malé Černé, Sedlarová Anna v Újezdě, Stryk Štěpán ve Svěbohově, Harmáček Josef ml. v Chuděnicích, Houdek František t., Kotábová Josefa t., Buriánová Marie ve Strejčovicích, (38790) rod Víznera Jana a Anny v Počínovicích, Hrušková Cecilie ve Vohančicích, Mašková Pavla t., Šváblová Marie v Jezvinách, rod Votíka Matěje a Kateřiny v Břeskovících, Burešová Terezie Anna v Ostřeticích, Martináková Františka v Stříbrnicích, Olbert Alois, domkář t., Hrušková Marie, dcera rolníka v Polešovicích, Zima František v Radonicích n. Ohří, (38800) Kladivo Bedřich, t., Klapka

František t., Suchomel Václav t., Vořík Josef, syn chalupníka v Roupově, Svobodová Marie, žakyně v Hodoníně, Šohajková Jaroslava, žakyně t., Lukešová Kristina, žakyně t., Roubalová Zuzka ve Stříbrnicích, Gabriel František, kolářský učedník ve Všejanech, Benda František, rolnický syn v Chlumu, (38810) Vostřák Antonín, rolnický syn ve Stružnici, Marková Marie v Kadešicích, rod Vondraše Adama a Magdaleny, rolníka v Nevolicích, Kolčáková Josefa v Krumpachu, rod Janíčka Františka t., Kosík Cyril, kovář ve Vel. Pavlovicích, Polášková Marie ve Vážanech, Hron František, ministrant v Litni, Růžicka František, ministrant t., Dvořák Bohumil v Halounech, (38820) Raus Josef, ministrant ve Svinařích, Mudrák František, syn rolníka v Šumicích, Vlček Cyrill, studující reálky t., Kročákova Božena, dcera šafáře v Žimuticích, Knitl Julius v Dol. Kounicích, Hradecká Marie v Batelově, Pelikánová Ludmila t., Vlasák Jan, žák obec. školy v Nedaničkách, Tuček Václav v Krakovanech, Bruthausová Anna v Uhlíř. Janovicích, (38830) Kulín Josef, pekař v Polné, Houška Vladimír, žák obec. školy v Praze III., rod Blatské Marie, rolnice v Malých Luženicích, rod Vávry Bohumila, finančního rady v Čáslavi, rod Růžický Jindřicha, tajemníka při finančním řed. v Čáslavi, rod Růžický Stanislava, majitele statku v Třebešicích, Boháčova Anna v Proseči, Krátká Anna v Ostružně, Rohlíková Bedřiška v Tuněchodech, Nováková Veronika v Čejkovicích, (38840) Stojanova Celestina ve Všetulích, Tomšíkova Marie v Zahnašovicích, Žourkova Ludmila v Přílepích, rod Pučálíka Aloise a Terezie v Břilovicích, Knihovna farní osady v Žimuticích, Hejl Josef, kaplan ve Vacově, Šimek Josef, žák obec. školy v České Skalici, Novotná Rudolfka v Žešově, Brodický Josef t., Studená Gisela t., (38850) Roba Eduard t., Kolářík Jan t., Mlčoch Karel ml. t., Musil Alois t., Komosný Václav v Dol. Bojanovicích, Liška Antonín, žák obec. školy v Kladkách, Klouda Jaroslav, ministrant ve Velimi, Brejcha Josef, ministrant t., Funda Jaroslav, ministrant t., Hengál Karel v Kyjově, (38860) Nepomucký Jindřich v Praze-VII., Slaninová Marie v Lipkově, Růžicka Josef a Marie v Litici n. Orl., Režábek František, rolnický syn ve Březí, Doubrava Jan, dělník v Kovářově, Novotná Růžena v Klisinci, Kocáb Vojtěch, rolnický syn ve Lhotě Pechově, Baštýř Karel, rolnický syn t.,

Smetana Josef, rolnický syn ve Březí, Šlegrová Josefa v Milevsku, (38870) rod Křížů ve Vesce, Knihovna III. řádu sv. Dominika v Uher. Brodě, Šváb Jan, syn správce školy v Třebči, Praisová Anastazie, choť hostinského v Lipkově, Koliášová Marie, dcera rolníka v Branžeži, Šedlbauerová Marie, vdova po mlynáři ve Lhotě, Stojecová Anna, choť rolníka v Lipkově, Povejšil Antonín v Nové Vsi, Nedopilova Emilie v Brně, Růžička Alois v Ouběnicích, (38880) Obršlík Tomáš, kaplan v Polné, rod Srovnala Augustina, rolníka v Loučanech, rod Šindeláře Františka, rolníka v Senici, rod Grecmana Antonína, rolníka t., rod Růžičky Josefa, domkáře t., rod Zajíčka Tomáše, koláře v Loučanech, rod Zajíčka Emila, rolníka t., rod Póla Ignáce, domkáře t., rod Papicové Anny, rolnice na Biskupství, rod Ošťádala Jana, rolníka ve Tří Dvorech, (38890) Bumbová Barbora v Česk. Budějovicích, Vencel Alois v Praze III., Bartoš Karel, rolník v Horkách, Dvořák František v Sedlčanech, Haitl Jan, kaplan v Kostelci, rod Havrana Jana, domkáře v Dol. Újezdě, Havránek Jan, studující v Dymokurech, Kristonova Alžběta ve Lhotě Chvalčově, rod Orlíka Methoděje v Břestě, Špryňar Václav ve Spech, (38900) Indrova Marie ve Zvoli, Elišák Václav a Františka v Úpici, Peterka Karel v Nemočicích, Pšeničková Rozalie v Truskovicích, Zemanová Marie v Jamníku, Zvoničková Amalie v Praze VII., Břicháčková Marie, dcera rolníka v Předbořicích, Pekárek Josef, syn hostinského t., Sabáčková Anna ve Skalce, Zitová Anna ml. ve Václavově, (38910) rod Švědy Josefa v Krumpachu, Zapletalova Albína, švadlena v Němčicích, Kříž Josef, kon-toirista v Teplicích-Šanově, Stryk Štěpán ve Svěbohově, Mach Jan, rolnický syn v Horním Újezdě, rod Černého Matěje v Doubravce, Žižkova Marie v Hošovicích, Janota František v Područhlí, Janota Václav t., Pluhař Martin, rolník ve Štěpánovicích, (38920) Pučalík Stanislav v Bílovicích, Jirásek Bohumil, kovodělník ve Vel. Dřevíči, Jirásek Václav, žák t., Mrzkošová Marie, dcera mlynáře v Přívozci, Kratochvíl František, rolnický syn v Sedlečku, Zelenka Jan, mlynář v Prčici, Brachtlova Anna v Lipince, Horáčková Karolina, z řádu sv. Voršily v Kutné Hoře. Holešovská Barbora Anna v Sadecké, Jelínek Josef, ministrant v Malíně, (38930) rod Jansy Jana, domkáře v Radešově, Bartoš Jan, ministrant ve Slušticích, Řežábková Blažena, dcera hostinské-

ho v Jehnědle, rod Hýže Ignáce, kováře v Bilanech, rod Motala Jana, rolníka ve Skašticích, Daněk Jan, bohosi-
lovec v Olomouci, Kolouch Josef v Závisti, Rýpar Jan, katecheta v Opavě, Suk Jan, rolnický syn v Záboří n. L., Brožova Věra, dcera zámečnicka v Horní Bobrové, (38940) Kalousek Karel, tesař v Jaroměřicích, Šlauf Karel, studující v Plzni, Šamsa Jan v Trhové Štěpánově, Rek František, železniční zřízenec ve Slaviči, rod Judasa Jana, rolníka v Pačlavicích, Fišerova Božena, dcera povozníka v Sobotce, Svoboda Jindřich v Dol. Kounicích, Klabanová Růžena v Stéblovicích, Brusenbauch Josef v Nepomuku, Podarilova Kristina ve Skrejšově, (38950) Sobíšek Josef, družstvedoucí v Praze I., rod Petrušky Adolfa v Bilovci, Hradil Josef, ředitel kůru v Kostelci, Dr. Vašica Josef, docent theolog. fakulty v Olomouci, Horyna Jiří, syn vozmistra v Chocni, Janderová Anežka v Počenicích, Hrstková M., choť rolníka v Lánech, Broncova Antonie v Mor. Ostravě, Kamírova Františka v Slezské Ostravě, Vajnar Ferdinand ve Smolárně, (38960) Hromadová Pavlína v Nepomuku, Vilím František, rolník v Horní Cerekvi, Kašpar Josef, kaplan ve Svojanově, Maixnerova Josefa v Dolní Dobrouči, rod Günthera Aloise, rolníka v Henčlově, Jiříkovský Hubert, rolník v Něm. Kynici, Jiříkovský Felix, rolnický syn t., Sdružení venkovské omladiny ve Věřovicích, Štěrba Jiří Josef, syn učitele v Josefově, Kouba Ladislav v Třebouchovicích, (38970) Krob Antonín v Honicích, Mynařík Jan t., Koula Jan v Žehrovicích, Beran Augustin, dělník v Prostějově, Bačíková Anastazie, učitelka v Hodoníně, Marenčíková Arnošta, žakyně t., Hubalíková Marie, žakyně t., Vlk Karel, studující reálky t., Zlámalová Marie, žakyně měšť. školy t., Strachotová Eva, dělnice t., (38980) Dancová Božena, úřednice t., Pelantová Marie, choť obchodníka vínem t., Zálesáková Marie, služebná t., Doupovec Jan, administrátor v Mutěnicích, Šebesťová Eliška v Hodoníně, Hanáček Vladimír, bohosi-
lovec v Hodoníně, Zatloukalová Marie ve Staré Rovni, Schreiberová Anna v Podolí, Pleskotová Marie, úřednice v Bubenči, Sdružení katolické mládeže v Praze-VII., (38990) Salutinová M. v Dol. Něčicích, rod Pohankové Celestiny v Ježově, Bouček František, ministrant ve Zdislavicích, Klokočník Václav, žák obecní školy v Pacově, Gajdušková Rozalie v Hodoníně, Ku-

bálek Štěpán a Anna v Topolanech, Ripp Anna a Julie, služebné v Topolanech, Nováková Magdalena v Topolanech, Kubíčková Cecilie, rolnice v Hněvotíně, Štětková Františka, žákyně v Nuslích, (39000) Vocásek Josef, žák obec. školy v Hradešíně, Sobaňová Marie v Jarošově, Blahová Helena ve Starém Městě, Hromadník František, ministrant v Černovicích, Horejšová Josefa v Kadešicích, Tůma Jan, obuvník v Hodoníně, Mrvová Anna, žákyně v Cetkovicích, Wölflová Olga, žákyně měšť. školy v Hodoníně, Hudec Alois, žák arcib. gymnasia v Bubenči, Petříková Anna v Doubravici, (39010) Rippl Josef v Božejově, Kocian Josef t., Gruber Václav ve Vostopovicích, Pasáčkova Bohumila, pošt. úřednice v Mrákově, Jež František, rolnický syn ve Vyšních Lhotách, Plaček Antonín, zámečník v Jazlovicích, Lejček Josef v Trhovém Štěpánově, Albrecht Antonín, t., Kašpar Karel, strojník ve Frýdku, Černý Jan, ministrant ve Velimi, (39020) Hoffmann Václav, ministrant t., Židu Václav, ministrant t., rod Andrése Josefa, rolníka v Ottonovicích, Hrdličková Marie, žákyně měšť. školy v Č. Budějovicích, rod Pekárka Ant., obchodníka v Sudoměřicích, Dlouhá Marie v Doubravce, Hájek František v Řešanicích, Lamprechtová Marta, dcera maj. domu na Kr. Vinohradech, Vojtíšek František, ministrant v Zdislavicích, Kufáková Františka, žákyně měšť. školy ve Všelibeč, (39030) Lejsalová Josefa v Prasklicích, Kudra Karel v Jilemnici, dr. Schmied Josef, kaplan v Karlíně, Pospíšilová Julie na Kr. Vinohradech, Zima Jaroslav, ministrant v Mnihovicích, Křesina Karel, rolnický syn v Zalužanech, rod Stehlíka Antonína, rolníka v Hodoníně, Črla Josef v Kunovicích, rod Hovorky Jana v Dobříčkově, Machán František v Hrožce, (39040) III. řád sv. Františka v Jihlavě, Valenta František, žák obec. školy v Tachlovicích, rod Pumpra Matěje a Anny v Dunajicích, Mašek Josef, rolník v Bezděkovci, rod Koláčka Františka, mlynáře v Milonicích, Sedláček Ant. v Louce, Stračka Robert, farář v Koryčanech, Němečková Jenovefa v Horní Mostěnici, Smutný František, syn pošt. podúředníka v Hodoníně, Janošková Apolena, služebná t., (39050) Ludvíčková Anna v Javorníku, Stehlíková Marie t., Kroupa Josef ml., statkář v Křimicích, Kühnová Marie v Holešově, Kovářik Karel, studující v Dol. Štěpánově, Novák Antonín, žák

obec. školy v Hrabachově, Vašíček Antonín v Příbrami II., Gerža Methoděj a Alžběta, dělník pekařský v Uher. Hradišti, Herán Emanuel, syn domkáře v Žebráku, Kůrková Božena ve Březině, (39060) Floriánová Anna v Novém Rychnově, Pšenčík Jan v Jahodníkách, rod Jaroše Michala a Jenovefy, dělníka tab. továrny v Lužicích, Šrankota Josef, ministrant v Zdislavicích, skupina katolické mládeže v Sloupnici, Spáčilová Františka v Hrušce, Voltr Josef, rolník v Neznášově, Bochníčková Anežka ve Starkoči, Koželská Jarmila, dcera továrníka v Kolíně IV., Topenčík Pavel, předseda venkov. omladiny v Dol. Bojanovicích, (39070) rod Oškery Jana a Marie, mistra obuvnického v Hodoníně, Dolének František, žák obec. školy v Bystrovanech, rod Gajdoše Františka a Ludmily, rolníka v Sobůlkách, Tylšová Marie v Jankově, Skála Josef v Nezbyšovicích, Bartoš Bohumil, studující paedagogia v Jičíně, Bergl Václav František, rolník ve Lhoticích, Bureš František v Záhlubicích, Foltýn Otto v Lábu, Wanková Pavla ve Starých Hamrech, (39080) Chmelařová Ludmila ve Lhotě Smidarské, Izakovič František, studující v Borové, Rakús Štefan v Keresturu, Vadovič Dominik, studující v Šelpici, Sudovský Eduard, studující v Pustakertu, Frühbord Jan v Šaštíně, Adreanský Žofie v Ružombergu, Březinová Anna, žákyně v Hor. Domaslovicích, Fejtek Jiří, rolnický syn v Popovicích, Beneš Josef v Hradišti, (39090) Hofbauer Stanislav v Červeném Hrádku, Paurová Marie, dcera průvodce vlaku v Berouně, Guryčova Anna v Banově, Spurná Marie, rolnice v Lešanech, Šorma Rudolf a Anna v Komárově, Osvald Jiří ve Štichově, Burdová Anna v Oustupenicích, Švestková Anna v Bystrovanech, Lukeš Antonín, ministrant v Krásné Hoře, Pauly Zdenka na Smíchově, (39100) Pauly Blanka t., Pauly Marie v Pelhřimově, Pauly Johanna t., Šustera Oldřich na Smíchově, Pauly Jan t., Richter Miroslav t., rod Vystyda Karla v Dublovicích, Hřib Augustin v Šumicích, Muchka František, studující v Česk. Třebové, Kubín Josef, žák v Bernardově, (39110) Černá Vlastislava v Hledšebí, Jankovský Jan ve Vrchoticích, rod Štěpánka Ignáce, krejčího v Písku, Bárek Vojtěch, studující v Král. Polí, rod Kopeckého Václava, rolníka v Libecínách, Hrubý Rudolf v Míšově, Opletal Josef v Hrubo-Těšanech, Vajrauchova Helena v Trstenicích, rod Malce Jo-

sefa, rolníka ve Mšeci-Zehrovicích, Milošova Apolonie v Nivnici, (39120) Sýkora Václav v Širokém Dole, Kučerová Ludmila, žakyně měšť. průmysl. školy v Praze II., rod Pátka Antonína a Josefy v Žakovicích, Faistl Alois, rolnický syn v Čuníně, Záluská Anna, žakyně v Štěkni, Gabrielova Marie v Tupcích. Celkem 1620.

III. Seznam členů „Dědictví Svatojanského“, kteří roku 1919 nebo dříve zemřeli a jejichž úmrtí bylo ředitelství do konce roku 1919 oznámeno.

1. Arcidiecése Pražská: Jan Benda, farář v Nových Mitrovicích, Jos. Cerha v Předměřicích, M. Gabriela Fr. Kořínková, z kongregace Šedivých Sester v Praze, Marie Poláková v Ouzicích, Josefa Šefrnová v Březových Horách, Ladislav Voves na Žižkově.

2. Diecése Kralovéhradecká: Františka Bulantová v Bestvině, Antonín Franěk v Zahrádce, Jos. Kovář v Hronově, Rud. Kavka v Červeném Kostelci, Jos. Altman v Hronově, Václav Veselý, farář v Brandýse n. Orl.

3. Diecése Budějovická: Marie Jarolímová v Hosíně, Ignác Pohořský v Starých Kestřanech, Václav Vilim v Horní Cerekvi, Jan Žižka, kandidát učitelství ve Sv. Janě pod Skalou, jako zajatec v Rusku r. 1916.

4. Diecése Litoměřická: Kateřina Volfová v Lysé n. L.

5. Arcidiecése Olomoucká: Andryšek Karel v Zábřehu, Balcar Josef v Zábřehu, Běliková Kateřina ve Vrácově, Budilová Petronila v Křelově, Drábek Jan v Litenčicích, Dvořáková Ant. v Louče, Foltová Otilie v Zábřehu, Frýbortová Kateřina ve Vrácově, Horáková Anna v Mérovicích, Horecká Anežka v Podhoří, Ježková Josefa v Měřovicích, Kallusová Amalie ve Frenštátě p. Radli, Rod Knoppa Matěje ve Výklekách, Müllerová Bedřiška v Prostějově, Rod Nekoksy Josefa a Anežky v Hrubém Újezdě, Obr Bartol. v Ohrozimí, Rod Rajsкупа Tomáše ve Vracově, Rajsкупová Marie ve Vracově, Štěpánková v Těšicích, Valčík František v Poteči, Vymazal Jan v Divokách.

6. Diecése Brněnská: Gregrová Anděla v Čejkovicích, Hrubý Martin v Uhřicích, Kašíková Ant. v Kralově Poli, Koláček František v Milonicích, Machová Matylda v Brně, Moučka František, kooperátor v Radostíně, Vitásek Jan v Uhřicích, Zoufalý František v Mělčanech.

Celkem 46 členů.

IV. Pravidla „Dědictví Svatojanského“.

1. Vklad člena třetí třídy obnáší jednou pro vždy 45 K (40 K vklad, 3 K na zásilku starších knih darem dávaných a 2 K za diplom). Člen třetí třídy dostává každého roku jeden výtisk podílu.

2. Za rod, školu, obec, spolek, knihovnu a p. platí se za členství třetí třídy jednou pro vždy 85 K (80 K vklad, 3 K za zásilku starších knih darem dávaných a 2 K za diplom).

3. Člen druhé třídy se vkladem 85 K, dostává dva výtisky, člen první třídy se vkladem 125 K dostává 3 výtisky podílu. Rody, školy, obce, spolky, knihovny a p. platí za členství druhé třídy 165 K, za členství první třídy 245 K. Doplněním vkladu možno postoupiti do třídy vyšší.

4. Spoluzakladatelem „Dědictví“ se stává, kdo složí jednou pro vždy nejméně 200 K, i dostává ročně 4 výtisky podílu.

5. Kdo k „Dědictví“ přistoupiti hodlá, nechť zašle poštovní poukázkou příslušný obnos pod adresou „Ředitelství Dědictví Svatojanského v Praze-IV. (Hradčany)“ a na odstřížku poukázky nechť napíše své jméno, příjmení, stav a bydliště, pak svou osadu farní a diecési, ke kteréž přináleží. Jde-li o členství rodu, budiž udáno jméno jak manžela tak manželky i s jejím příjmením, jež měla za svobodna.

6. Každý člen ať si lístek na odebírání knih dobře uschová a každého roku před vyzvednutím nového podílu od svého správce duchovního podepsati dá. Na tento lístek může si pak člen, žije-li v Čechách, podíl v knihkupectví B. Stýblo v Praze (na Václavském náměstí č. 30 n.) vyzdvihnouti (lístky mají barvu zelenou). Členové v olomouckém arcibiskupství vybírají knihy své v knihkupectví R. Prombergra v Olomouci (lístky jsou barvy červené); členové pak brněnského biskupství nechť se o podíl hlásí v knihkupectví Karla Winikera v Brně (lístky jsou barvy žluté). Ostatní členové z jiných diecézí vybírají své podíly u toho knihkupectví, jež mají na lístku udáno.

7. Každý člen bez výjimky, nechť přistoupil kdykoliv, povinen jest každého roku při vybírání podílu v příslušném knihkupectví zapraviti 1 K ve prospěch „Dědictví“ a knihkupci za vydání podílu 20 h, celkem tedy 1 K 20 h, jinak by mu podíl nemohl býti vydán.

8. Kdo by žádal, aby mu knihkupec knihu poštou zaslal, připojí ještě příslušný obnos na poštovné. Členové z Ameriky nechť složí si v knihkupectví B. Stýbla v Praze jistou část peněz, jako zálohu na další zasílání ročních podílův.

9. Přestěhuje-li se některý člen z Čech na Moravu, aneb odebere-li se z brněnského biskupství do olomouckého, anebo naopak, ať to oznámí ředitelství a připojí svůj lístek dosavadní, načež mu ředitelství pošle nový lístek na odbírání knih, aby mu pak v příslušném knihkupectví vydávány byly.

10. Poněvadž členský či podílňý lístek může se ztratiti aneb i odcizen býti, každý si číslo jeho pro takový případ na jiném místě, na př. v modlitební knížce, zaznamenej; když skutečná ztráta se udála, požádej ředitelství o nový lístek s udáním čísla lístku neb aspoň čísla diplomu, a zašli zároveň 1 K (třeba ve známkách poštovních), jakožto poplatek za vydání lístku nového. Připomínáme však, že kdyby se potom pohřešovaný lístek zase našel, týž žádné platnosti již nemá. Podobně, kdo by z jiné příčiny potřeboval lístek nový, na př. je-li posavadní lístek jeho již vyplněn, ať pošle ředitelství složný lístek a přiloží 1 K (třeba ve známkách poštovních), načež mu bude zaslán lístek nový.

11. Když člen umřel, žádáme snažně pozůstalých přátel, aby úmrtí člena na podílňý lístek poznamenali a jej ředitelství „Dědictví“ buď sami zaslali anebo poprosili svého pastýře duchovního, aby jej ředitelství zaslal. Jména zemřelých členů „Dědictví“ uveřejňují se v podílu každého roku, arci jen těch, o nichž byla ředitelství podána úmrtní zpráva.

12. Knihy za rod se berou, pokud jméno rodu toho se neztratí. Není-li synů, odbírají knihy dcery zakladatele rodu, dokud žijí; dívky pak jejich, jiné jméno již nesoucí, nemají práva toho; rod vymřel.

13. Každý nově přistoupivší člen dostane mimo podíl toho roku, kdy se přihlásil, ještě darem některé starší knihy dle ustanovení ředitele (nikoliv však dle vlastní volby přistoupivšího člena!).

14. Kdo ve dvou letech knih podílňých na členský lístek si nevybere, pozbývá na ně práva.

15. Knihy „Dědictvím“ vydané, pokud jsou na skladě, lze objednat přímo u ředitelství „Dědictví“. Ředitelství vyřizuje objednávky vždy hromadně až v několika dnech;

obratem pošty, jak se někdy žádá, nemůže knihy zasílati. Také přihlášky členské vyřizují se vždy hromadně za několik dní. Při objednávce knih budiž příslušný obnos zapraven vždy předem, a to jak od jednotlivců, tak od knihkupectví. Na úvěr nebo na účet, aneb na dluh „Dědictví“ knih nevydává.

16. Členů stavu kněžského snažně žádáme, aby, jak veškeri členové očekávají, mezi oktávem sv. Jana Nep. obět mše sv. za živé i mrtvé členy „Dědictví“ každoročně obětovali. Ostatní členové nekneží buďtež v označeném čase s týmž nábožným úmyslem přítomni mši sv. U hrobu sv. Jana Nep. v Praze slouží ředitel „Dědictví“ každého roku ve dnech svátku sv. Jana Nep. blízkých dvě zpívané zádušní mše, jednu za všechny v Pánu zesnulé členy, kteroužto pobožnost založil a nadal zvěčnělý Václav Pešina, ředitel „Dědictví“ († 1859), a druhou za Antonína Haníkýře, zakladatele „Dědictví“ († 1833).

V. Zprávy o „Dědictví Svatojanském“.

Činnost našeho „Dědictví“ docházela i minulého roku uznání, jež projevilo se hlavně značným počtem nových členů (celkem 1620) a mimo to mnohými srdečnými dopisy.

Přes neutěšené poměry finanční a výrobní podává „Dědictví“ členům svým na rok 1920 dvě velice cenné knihy v ceně 13 K.

Peněžní oběti, jež „Dědictví“ členům svým přineslo, jsou zvláště letošního roku převeliké, i jest nutno, aby členové na svoje „Dědictví“ pamatovali hojným jeho šířením, dary a odkazy.

VI. Dary pro „Dědictví“ během r. 1919.

Jaroslav Ptáček v Chlumci n. Cidl. č. 209 8 K

Dr. Antonín Podlaha,
metropolitní kanovník v Praze,
ředitel „Dědictví Svatojanského“.